

Wilhelm Busch

**JÖJJ
HAZA!**

**A tékozló (elveszett)
fiú
története**

EVANGÉLIUMI KIADÓ

A könyv eredeti címe és kiadója: Komm heim;
Verlag und Schriftenmission der
Ev. Gesellschaft, Wuppertal

© Evangéliumi Kiadó 1995

ISBN 963 8079 78 9

A magyarországi jogok tulajdonosa és a kiadásért felel az
Evangéliumi Kiadó és Iratmisszió
1066 Budapest, Ó utca 16.
Felelős szerkesztő: Vohmann Péter

Készült a Makai + Makai Kft. nyomdájában

Tartalomjegyzék

Előszó az első német kiadáshoz	5
A tékozló (elveszett) fiú története a Bibliában	7
A nagy leleplezés	9
Elszakadás az Atyától	15
Távol Istentől	21
Az ébredés	28
Az ébredés – második rész	33
Döntő elhatározás	38
A bűnbánat	44
A megtérés	50
Az atya pillantása	55
Az apa szeretete	60
Isten irgalma	65
A megmentő szó	70
A ki nem mondott mondat	76
A valódi keresztyén ember öltözéke	80
Az ünnepi lakoma	85
A megtérés hatása	91
A megtérés csodája	96
A nagy öröm	101
Az idősebb fiú	108
Isten értékmérői	114
Az önigaz ember	121
Az Atya kérlel	126
Az újonnan nem született ember beszéde	131
Nyilvánvalóvá lesznek a szívek	137
Döntés előtt álló ember	143
Meghívás az örömré	149
Tanuljunk meg helyesen látni	154
Valóságos nyomor és valóságos segítség	160
A hiányzó bejezés	165

A könyv eredeti címe és kiadója: Komm heim;
Verlag und Schriftenmission der
Ev. Gesellschaft, Wuppertal

© Evangéliumi Kiadó 1995

ISBN 963 8079 78 9

A magyarországi jogok tulajdonosa és a kiadásért felel az
Evangéliumi Kiadó és Iratmisszió
1066 Budapest, Ó utca 16.
Felelős szerkesztő: Vohmann Péter

Készült a Makai + Makai Kft. nyomdájában

Tartalomjegyzék

Előszó az első német kiadáshoz	5
A tékozló (elveszett) fiú története a Bibliában	7
A nagy leleplezés	9
Elszakadás az Atyától	15
Távol Istentől	21
Az ébredés	28
Az ébredés – második rész	33
Döntő elhatározás	38
A bűnbánat	44
A megtérés	50
Az atya pillantása	55
Az apa szeretete	60
Isten irgalma	65
A megmentő szó	70
A ki nem mondott mondat	76
A valódi keresztyén ember öltözéke	80
Az ünnepi lakoma	85
A megtérés hatása	91
A megtérés csodája	96
A nagy öröm	101
Az idősebb fiú	108
Isten értékmérője	114
Az önigaz ember	121
Az Atya kérése	126
Az újonnan nem született ember beszéde	131
Nyilvánvalóvá lesznek a szívek	137
Döntés előtt álló ember	143
Meghívás az örömré	149
Tanuljunk meg helyesen látni	154
Valóságos nyomor és valóságos segítség	160
A hiányzó bejezés	165

Előszó az első német kiadáshoz

Könyvtáramban szép gyűjteményem van prédikációs kötetekből. Egyeseknek közülük már csak muzeális értékük van. A bennük található prédikációk a maguk idejében talán mély hatást keltettek – nem tudom. Mindenesetre ma már egyáltalán nincs mondanivalójuk. Itt vannak például a „Háborús prédikációk a vaskorszakban”, a századforduló liberális prédikátorainak szellemdús vitái, vagy igehirdetések a Harmadik Birodalomból, amelyek tele vannak burkolt utalásokkal, amelyeket az akkori gyülekezet nyilván megértett, a néhez felfogású Gestapo azonban nem.

Kedvesebbek azonban számomra könyvszekrényem ama prédikációi, amelyeket régi-régi időkben tartottak, és amelyek mégis úgy szólnak hozzám, mintha az igehirdető ma ott állna a szószéken. Ilyenek pl. Ludwig Hofacker, Gottfried Daniel Krummacher és C. H. Spurgeon igehirdetései. Bárcsak én is így tudnék prédikálni, gondoltam, hogy még száz év múlva is, ha valaki a prédikációimat olvassa, általuk hitre juthasson az Isten Fiában. Ezért ennek a kötetnek a prédikációin valószínűleg nem látszik meg, hogy azokat a Harmadik Birodalom egyházi küzdelmének legizgalmasabb idejében mondtam el egy eszenü templom nagy gyülekezete előtt. Amikor a kéziratot átnéztem, eszembe jutott, hogy az első igehirdetést egy börtöncellában készítettem el,

hogy készen legyen akkorra, amikor kinyílik majd a vasajtó. És amikor kinyílt, és első ízben újra a szószéken állhattam, észrevettem, hogy nagyon sokan voltak a templomban olyanok, akik valamilyen kisebbfajta szenzációt vártak, hogy majd most szívből ki fogom önteni haragomat. Pedig céloom csak az volt, hogy olyan prédikációt tartsak, amely megmutatja az embereknek az életre vezető utat. E cél érdekében szívesen elviseltem várakozók csalódottságát.

Örültem viszont, amikor meghallottam a következőt. Egy összejövetel után, amelyet Niemöller tartott Amerikában, az egyik hallgató megjegyezte: „Ez az ember hét évet töltött koncentrációs táborban. És ma mégsem tud nekünk másról beszélni, mint Jézus Krisztusról!”

Hiszen úgy van ez, hogy a mi modern világunk alapjában véve nem más, mint az a bizonyos „vám-szedőknek és bűnösöknek” és „farizeusoknak és írástudóknak” ideje, akiknek az Úr Jézus elmondta a történetet az apáról és a két fiáról. Ismerek egy fiatalembert, aki a prédikációk nyomán jutott hitre az Úr Jézus Krisztusban. Most azért imádkozom, hogy Isten ugyanezt végezze el egyik vagy másik olvasómban a most nyomtatásban megjelenő igehirdetések által. Mióta ezeket a prédikációkat tartottam, tovább magyaráztam a Lukács evangéliumát a gyülekezetnek. S közben ahhoz a részhez is elérkeztem, amely mintegy válasz az éppen elmondott kívánságomra: „Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges” (Lk 18,27).

Wilhelm Busch

A TÉKOZLÓ (ELVESZETT) FIÚ TÖRTÉNETE A BIBLIÁBAN

„Egy embernek volt két fia. A fiatalabb ezt mondta az apjának: Atyám, add ki nekem a vagyonom eső részét. Erre megosztotta köztük a vagyont. Néhány nap múlva a fiatalabb fiú összeszedett mindent, elköltözött egy távoli vidékre, és ott eltékozolta a vagyont, mert kicsapongó életet folytatott. Miután elköltötte mindenét, nagy éhínség támadt azon a vidéken, úgyhogy nélkülözni kezdett. Ekkor elment, és elszegődött annak a vidéknek egyik polgárához, aki kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni. Ő pedig szívesen jóllakott volna akár azzal az eleséggel is, amit a disznók ettek, de senki sem adott neki.

Ekkor magába szállt és ezt mondta: Az én apámnak hány bérese bővülködik kenyérben, én pedig itt éhen halok! Útra kelek, elmegyek apámhoz, és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek, tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy. És útra kelve el is ment az apjához. Még távol volt, amikor apja meglátta őt, megszánta, elébe futott, nyakába borult és megcsókolta őt. A fiú ekkor így szólt hozzá: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened, és nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek. Az apa viszont ezt mondta szolgáinak: Hozzátok ki hamar a legszebb ruhát és

adjátok reá, húzzatok gyűrűt a kezére és sarut a lábára! Azután hozzátok a hízott borjút és vágjátok le! Együnk és vigadjunk, mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott. És vigadozni kezdtek.

Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és mikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot. Előhívott egy szolgát, és megtudakolta tőle, hogy mi történik itt. Mire a szolga így felelt: A testvéred jött meg, és apád levágatta a hízott borjút, mivel egészségben visszakarta őt. Ekkor az megharagudott, és nem akart bemeni. De az apja kijött, és kérlelte. Ő azonban ezt mondta az apjának: Látod, hány esztendeje szolgállok neked, soha nem szegtem meg parancsodat, és te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy mulathassak barátaimmal. Amikor pedig megjött ez a fiad, aki parázna nőekkel tékozolta el vagyondat, levágattad neki a hízott borjút. Ő azonban azt mondta neki: Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. Vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadt, elveszett és megtaláltatott.”

Lukács 16,11-32

A NAGY LELEPLEZÉS

Azután így folytatta: Egy embernek volt két fia.

Lukács 15,11

Pál apostol egyszer ezekkel a sajátos szavakkal fejezte ki az evangélium lényegét: „Amit szem nem látott, fül nem hallott és ember szíve meg sem sejtett” – erről van szó (1Kor 2,9). Az evangélium tehát nem valami dogma, amelyet az egyház kigondolt, és makacs önfejűséggel igyekszik másokra rákényszeríteni. Az evangéliumban sokkal inkább új és hallatlan dolgokról van szó; nem olyan dolgokról, amelyeket egy kutató szem fedezett föl, nem olyan dolgokról, amelyeket valamilyen kíváncsi fül főlisedett, nem is olyanokról, amelyeket egy emberi szív kitalált. Az evangéliumban teljesen hallatlan dolgokról van szó, így is mondhatnánk: „leleplezésekről”.

Ahol valamit lelepleznek, ott előbb el kellett valamit titkolni. Ahol lelepleztek egy sikkasztást, ott előbb valamit lepleztek és elrejtettek.

Ezért a leleplezések nagyon kínosak lehetnek. Azt hiszem, az emberek azért gyűlölik a Bibliát, mert a benne foglalt leleplezések kínosak számukra.

Ma csak egyetlen verset olvastam fel az evangéliumból. De micsoda nagy igazságokat tartalmaz!

*

A Biblia arra tanít, hogy a bűnesettel általános elleplezés történt. A bűn lényege, hogy mindent homályba borít, mindent titkol. A bűneset előtt minden világos, egyszerű és tisztán látható volt. De azután jött a bűneset, és vele együtt az általános álcázás. Az benne az ijesztő, hogy még Isten is részt vett abban. A bűneset előtt – olvassuk – Isten látható módon járt-kelt az emberek között. A bűneset azonban azt idézte elő, hogy Isten elrejtőzött, és ma is elrejtőző Isten. Az emberek mindenféle maszk mögött keresik, pl.: „Nyilvánvalóan a természetben rejtőzik!” De nincs ott. „Nyilván a világtörténelem nagy eseményeiben találjuk meg!” Ott azonban egészen másféle hatalmak vannak. „Nyilván önmagamban van!” Önmagában az ember sok mindenfélét talál, csak Istent nem.

Isten elrejtőzött. És ha megjelenik, akkor is esetleg felhőoszlopban, amely eltakarja. És még amikor a Fiúban jelentette ki magát, akkor az Isten Fia is szolgálai alakban rejtőzött. És az értelem nem ismerte fel Őt.

De nemcsak Isten leplezi magát. Az ördög is. Ő nem tud úgy elrejtőzni, mint Isten, ezért alarcot tesz föl. A Biblia ezt mondja: „A Sátán a világosság angyalának adja ki magát” (2Kor 11,14). Beszél a vallásról. Azt állítja, hogy elvezeti az embereket az igazi szabadsághoz és emberi méltósághoz. És mikor az embereket féktelenné, ingataggá és istentelenné tette, akkor az hangzik el, ami a Faust végén: „De – mindaz, ami ide

hajtott engem, ó Isten!, olyan jó volt, olyan kedves!”

De nemcsak Isten és a pokol rejtőzködik, hanem talán mindenekelőtt az ember. A bűneset után az ember elrejtőzött a kert fái között. Ez még primitív rejtőzködés volt. Azóta sokkal jobban megtanultuk. Az istentelen ember új tudományos és vallásos ismeretekről beszél. A fősvény azt állítja, hogy ő takarékos. A lusta ember azt mondja: „nem vagyok stréber”. A szeretetlen ember arról panaszkodik, hogy őt nem érik meg. Az erkölcstelen ember dicsekszik vitalitásával. A rágalmazó magát „az igazság barátjának” nevezi. A bűnös hazudik, jelszava: „Helyesen cselekszem és nem félek senkitől.” Az aggodalmaskodó pedig, hogy hűséges a földi dolgokban.

Micsoda karnevál! Micsoda maszkírozás! Aki első ízben döbben rá, úgy érzi, meg kell fulladnia a látszatnak, a képmutatásnak ebben a világában.

Hol van hát az igazság? Világosság? – Megmondom nektek: Isten Igéjében. Leleplezi Istent, az ördögöt és az embert. Aki Istennek ezt az Igéjét olvassa, az felujjong: „A Te Igéd bölcsé tesz engem!” – és „A Te világosságod által látunk világosságot.”

Isten kijelenti magát

„Egy atyának volt két fia.” Isten ebben az egyetlen mondatban leleplezi magát. Kicsoda Isten? Isten nem „felsőbbrendű lény”, „sors”, „gondviselés”, „természeti erő”. Isten „Atya”. Ezt egyetlen ember sem tudta: ezt az evangélium leplezi le.

Isten „Atya”. Mit jelent ez? Hiszen mi mindnyájan csak földi apákat ismerünk. És ezek – Istenhez viszonyítva – mind rossz apák.

Amikor a börtönben voltam, nehéz harcokban csitítottam le szívemet. Csönd volt körülöttem, és csönd volt bennem. Akkor egy napon hallottam, hogy kint valahol egy gyermek keservesen sír. Nem láttam őt, csak hallottam. Azt képzeltem, hogy az enyéim egyike. És összetört a belső csönd. Szívem tombolt bennem. És akkor megértettem, mit jelent „apának” lenni: az ember szíve lángol a gyermekeiért; jobban szereti őket a világon mindennél.

Isten „Atya”. Mi pedig gyermekei vagyunk. Gonosz gyermekei. Tőle elszakadt gyermekei. De – az Ő gyermekei. Az evangéliumban ez a boldogító leleplezés!

Gyermekek elhagyhatják szüleiket. Férfiak – sajnos – elhagyják feleségüket. A barát elhagyhatja barátját. De elhagyhatja-e az atya a gyermekét?

A Biblia leírja Absolon megrendítő történetét, aki fellázadt apja, Dávid ellen. Dávidnak mene-

külnie kellett, rettenetes harcokra került sor. S ezekben a harcokban Absolon meghalt. Amikor Dávidnak hírül vitték a győzelmet és Absolon halálát, jajveszékelésben tört ki: „Ó, én fiam, Absolon! Bárcsak én haltam volna meg helyetted!” (2Sám 19,1).

És Isten „Atya”, még egészen másképpen is „Atya”, mint ahogy mi értjük. Tudjátok, miért oly boldogtalan a világ? Mert megpróbál az Atya nélkül boldogulni. Isten elszaladt gyermeke, nézz a Golgotára, nézz a haldokló Megváltó arcába! És rá fogsz dőbbenni, hogyan szakad meg Isten szíve érted.

Boldog, aki a szentekkel együtt tudja énekelni: „Ó, atyai szív, ó világosság és élet! Ó Immanuel, hűséges pásztor... Nem akarom többé a magam útját járni. Hadd uralkodjék ezután az Atya gyermeke fölött.”

I. leleplezi az embert

Igen, az embert is, téged és engem is leleplez ez a történet. „Egy embernek két fia volt.” Ebben a két fiúban kiábrázolódik az egész emberiség. Mindegyikünk magára ismerhet az egyik vagy másik fiúban.

Mert kicsoda az ember?

Isten az igaz Atya. És mi igaz gyermekek vagyunk? Nem! Mindkét fiú gonosz. Megkeményedett és lázadó gyermekek. Mindkettő megszakította kapcsolatát apjával. Mindkettő csak ellenséget vagy terhet lát benne.

Ilyenek vagyunk! Isten a terhünkre van. Sokkal kellemesebb volna számunkra, ha Őnélküle oszthatnánk fel a világot.

Csak két fiú létezik. Csak kétféle ember. Az egyik fiú eltávozik hazulról, és könnyelműen él, apja nélkül. A másik pedig otthon marad. De nem az apáról van nála szó, hanem a jutalomról.

Ilyenek vagyunk! Így leplez le bennünket a Biblia! Ez a példázat feltárja egyúttal a világ lényegét is. Mi a világ? Isten borzalmasan szétrombolt családjá. Minden újság csupán tudósítás erről a családról.

Valaki talán azt kérdezi: Ez volna az evangélium – ez a súlyos, elhordozhatatlan igazság, hogy mi Isten szétrombolt családjá vagyunk? Az Atya elrejtőzik és leplezi magát, a gyermekek pedig nyomorúságban, szenvedésben és bűnben pusztulnak el?

Ő nem! Az evangélium többet mond. Hirdeti: Isten leleplezte magát. Az Atya elküldte egyszerű Fiát, hogy irgalmazzon nekünk. Ezért jött, ezért halt meg és ezért támadt fel Jézus, hogy Isten szétrombolt családját helyreállítsa.

Adjátok hát fel dacos ellenállástokat! Térjetez haza! Higgyetek a Fiúban!

Aki hisz a Fiúban, az elmondhatja: most már nem idegenek és jövevények vagyunk Isten családjában, hanem az Ő háza népe (vö. Ef 2,19).

Az Úr Jézus Gyülekezetének azért is van olyan nagy jelentősége e világban, mert ő Isten család-

jának új kezdete. Ő a jövő nagy ígérete a világ minden nyomorúsága közepette.

„Egy embernek volt két fia”. Bárcsak Isten igaz gyermekei lennénk: megalázva – de bűnbánatra készen, hazaérkezetten; egykor eltévelyedtetten –, de most megtérten lelkünk pásztorához és gondviselőjéhez (vö. 1Pt 2,25).

ELSZAKADÁS AZ ATYÁTÓL

A fiatalabb ezt mondta az apjának: Atyám, add ki nekem a vagyon rám eső részét. Erre megosztotta közöttük a vagyont. Néhány nap múlva a fiatalabb fiú összeszedett mindent, elköltözött egy távoli vidékre, és ott eltékozolta a vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.

Lukács 15,12-13

Életünk számos dolgában az ok és az okozat oly szorosan összekapcsolódik, hogy amikor az egyik bekövetkezik, a másik szükségszerűen követi. Ha valaki a strandon ostobán kifekszik az erős napsütésre, mert gyorsan le akar barnulni, leégeti a bőrét. És aki a pénzét nem tudja értelmesen beosztani, az a hónap végén éhezni fog.

Tudjátok-e, hogy Isten Igéje is beszél az ok és az okozat törvényéről? A Jeremiás 2,19-ben olvassuk: „Tudd meg és lásd meg: milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat.”

Alkalmazhatjuk ezt az Igét a világra. Sokszor megkérdezik tőlem: „Hogy engedheti Isten ezt a sok nyomorúságot a világban?” Erre csak egy válasz lehetséges: „Tudd meg és lásd meg, milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat.”

Alkalmazhatjuk ezt az Igét népünkre is. És ekkor félelem és szorongás támadhat egyesekben.

Mi azonban most alkalmazzuk önmagunkra. Az Igével való foglalkozásnak mindig ez a legtermékenyebb módja.

Ez a példázat három felvonásban mondja el, mi történik akkor, amikor az ember elhagyja Urát, Istenét.

Első felvonás

„A fiatalabb ezt mondta az apjának: Atyám, add ki nekem a vagyon rám eső részét.”

Ez a mondat bemutatja nekünk a természeti embert a maga általános állapotában, amikor még hisz Istenben, és vallása is van. Ugyanakkor mit sem tud az isteni üdvösségről Jézusban, sem az újonnan születésről, sem pedig az Istennel való életről. (Meg vagyok győződve arról, hogy közülünk sokan ráismernek önmagukra!)

A fiú még az Atyánál van, mint ahogy a természeti ember Isten közelében született. A Biblia ezt mondja: „(Isten) nincs is messzire egyikünk-től sem” (Csel 17,27).

Sőt, a fiú beszél is apjával. De milyen nyomorúságos ez az imádság! „Atyám, add ki nekem a vagyon rám eső részét!” Jeges hideg csap itt meg bennünket. Így áll az újonnan nem született ember Isten előtt: jéghideg szívvel. Láttam embereket, akik egészen kijöttek a sodrúkból, mert elvesztették papagájukat vagy kutyájukat. Istenért azonban egyetlen könnyet sem ejtettek. Láttam embereket, akik csak úgy sugároztak a boldogságtól, mert fölemelték a fizetésüket. Az Atya Isten szeretetétől azonban nem vert gyorsabban a szívük.

Vizsgáljátok meg magatokat, barátaim, nem vagytok-e ti is ilyen hidegek?! Mert akkor az ember minden vallásossága ellenére elveszett, tékozló fiú.

Hogyan imádkozik az ilyen? „Atyám, add ki...”. Igen, az újonnan nem született ember is imádkozik. De milyen szegényesek az imádságai! Ebben az imádságban nyoma sincs a hálaadásnak az Atya minden jóságáért. Ez az imádság nem fejez ki szívbeli szeretetet. Ó nem! „Atyám, add ki nekem!” Csak azért van szükségünk Atyára, mert akarunk tőle valamit.

(Ugy bánsz Istennel, mint valami pincérrel. Hogy kicsoda ez a pincér, azzal nem törődsz. Csak hozza azt, amit megrendeltél. Így bánsz Istennel is.) Az ember akar tőle valamit, de Őt magát nem.

„Add ki nekem!” – mondja a fiú. És ezzel megmutatja a szívét. Igen, ilyen a szívünk. Csak ön-

maga körül forog. Mit érdekel engem az Atya – gondolja a fiú, és mit érdekel engem a testvérem. Én a pénzemet akarom. „Atyám, add ki!”

Ez a maga részét követelő „ÉN” vitte nyomorúságba a fiút. És ez az oka minden nyomorúságunknak, nyugtalanságunknak, békétlenségünknek is. Ó, boldog megváltás, bárcsak nagyra nőtt „ÉN”-ünk megfeszíttetne a Krisztussal!

„Atyám, add ki nekem.” Látjátok, ez a példázat egészen valószínűtlen történet. Egy földi apa nyilván megtagadta volna fia kérésének teljesítését. Isten azonban más. Engedi, hogy az ember a maga útját járja. És ad, szüntelenül ad: életet, egészséget, pénzt, földi javakat, ételt, ruházatot, napfényt, esőt.

És odaadta egyszülött Fiát, hogy életünk legyen és bővelkedjünk.

És ez a fiú elvette mindezt. De sehol sem olvassuk, hogy azt mondotta volna: „Köszönöm.”

Ilyenek vagyunk.

Második felvonás

„...elköltözött egy távoli vidékre.”

Senki nem maradhat tartósan az imént leírt állapotban. „Vallásnak kell lennie” – mondják az emberek. És ekkor azt gondolják: „Egészen jó dolog, ha van Isten – menedékül és vigasztalásul. – Az Atya azonban azt követeli, hogy tartsuk meg parancsait: „Tiszteld atyádat és anyádat!”

„Szenteld meg az ünnepnapot!” „Ne paráználkodjál!” „Ne ölj!” „Ne lopj!” „Ne tégy hamis tanúbizonyságot!” Ám ezek a parancsok terhére vannak a fiúnak. Utóvégre senki sem szeret szüntelen szemrehányó pillantásokat látni, ha egy kicsit kirúg a hámból. Senki sem szereti, ha állandóan rossz a lelkiismerete. – Egyszer valaki azt mondta: „Megteszem a kötelességemet. És ha Isten ennél többet követel, akkor szörszálhasogató.” – Így beszél a természeti ember, akinek kényelmetlenné válik Isten közelsége. És megfogalmazódik benne az elhatározás. Nem azonnal. Egy pillanatra maga is visszaretten tőle. Ezt olvassuk: „Néhány nap múlva...” Utóvégre nem kis dolog az, ha az ember hátat fordít Istennek! De azután mégis elindul. „Elköltözött egy távoli vidékre.” A görög szöveget így is fordíthatjuk: „tágas vidékre”. Ó, igen, ez a világ tágas Isten nélkül! Itt embermilliók élnek Őnélküle, és boldogok és szabadok. Nos, rajta! Mi tart még vissza ebben az elmaradott apai házban? Haladnom kell a korrall!

Az Úr Jézus zsidó földön mondta el ezt a példázatot. Ezért ügyelnünk kell egyik sajátos vonására. Abban az országban a disznókat tisztátalan állatoknak tartották. Azon a távoli vidéken azonban, ahová a tékozló fiú elköltözött, tartottak disznókat. Ott nem tett különbséget tiszta és tisztátalan között. És ez vonzotta a fiatalembert. „Nagyszerű” mondta magában –, egy vidék gátlások nélkül! Ott minden fiatalembernek megvan a ma-

ga „barátnője” és senki nem botránkozik meg ezen. Ott hazudhat az ember, és ezért ügyesnek tartják. Ott veszekedhet, átkozódhat ahogy csak akar.

Így azután elköltözött. Nem: elosont.

Távol – az apától. Milyen sokan távoznak el Istentől. Ha van itt valaki, aki éppen csomagol, annak azt szeretném mondani: mostantól fogva ennek a fiatalembernek az élete fölött ott van az a mondat: „Tudd meg és lásd meg, milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat.”

Harmadik felvonás

„Eltékozolta vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.”

Csodálatra méltó, ahogyan az Úr Jézus elmondja ezt a történetet. Ugye, mi szeretnénk valami közelebbit tudni erről az időről? A Biblia azonban ilyen. Amikor a bűnről beszél, mindössze egyetlen mondata van: „Eltékozolta vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.” Nem szükséges, hogy a Biblia részletesen ecsetelje az Isten nélküli életet. Hiszen ismerjük! Így élt ez a fiatalember, mintha az egész örökkévalóságig így élhetett volna. De nem folytatódik így! Nálunk sem, „Elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig az ítélet következik” (Zsid 9,27).

*

Hagyjuk most a tékozló fiút, és tekintsünk még egyszer vissza. Mit tesz az Atya? Attól az órától fogva, hogy fia elköltözik, várni kezdi, vajon nem tér-e vissza a tékozló fiú. A szeretet egész folyamait küldi utána. „Kitártam kezemet naphosszat... feléje” – mondja Isten az Ő Igéjében (Ézs 65,2).

Egy Burnand nevű festőnek van egy megragadó képe. Az apa ott áll a háza lapos tetején, és lesi a fiát. Kezét szeme fölé tartva kémlel a távolba. Szíve tele szeretettel és várárárással.

Tudod-e, hogy Isten így lesi a te hazaérkezéset?

De Ő még ennél sokkal többet tesz. „Úgy szeretete Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

TÁVOL ISTENTŐL

Miután elköltötte mindenét, nagy éhínség támadt azon a vidéken, úgyhogy nélkülözni kezdett. Ekkor elment, és elszegődött annak a vidéknek egyik polgárához, aki kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni. Ő pedig szívesen jóllakott volna akár azzal az eleséggel is, amit a disznók ettek, de senki sem adott neki.

. Lukács 15,14-16

Sok-sok beszélgetésem során, amelyeket az emberekkel az üdvösségről folytatok, újra meg

újra egy végzetes tévedésre bukkanok. Ezt mondja az újonnan nem született ember: „Hiszek Istenben.” Ó, barátaim, ha minden ezen múlna! A tékozló fiú is hitt az apjában! Egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy valahol a messze távolban ott van apja is. Minden szerencsétlensége azonban onnét eredt, hogy távol volt apjától!

Így vagyunk ezzel mi is. Hogy hiszünk-e Isten létezésében, vagy sem – az lényegtelen. Számunkra a kérdés ez: Békességünk van-e Istennel? Istennel és Istentől élünk-e? Igénk megmutat egy Istentől távol levő életet. Pontosabban: Az Ige megmutatja, hová vezet egy élet Istentől távol. Az Istentől távoli életnek van vidám és örvendező oldala is. Erről volt előzőleg szó: „Elköltözött egy távoli vidékre, és ott eltékozolta a vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.” Nagyszerű multság volt. És a világ három tulajdonképpen uralkodója: a szemek kívánsága, a test kívánsága és a kérkedő élet vidám életet nyújtanak.

Ez azonban csak rövid ideig tart. Azután nyilvánvalóvá lesz, milyen valójában az Istentől távol levő élet.

Élet az éhínségben

*„Miután elköltötte mindenét..., nélkülözni kezdett.”
Majd ezt olvassuk: „Szívesen jóllakott volna akár az-
zal az eleséggel is, amit a disznók ettek, de senki sem
adott neki.”*

Hallottam egy családról, amely ugyanazt tapasztalta, amit a tékozló fiú. Ez a család jólétben élt. És amikor az Úr Jézus egyik hűséges biznyságtévője azt mondta nekik, engedjék be az Üdvözítőt házukba és szívükbe, csak fölényesen mosolyogtak. A férfi így szólt: „Ó, mi nélkül is boldogulunk. Elvégre felvilágosult emberek vagyunk.”

Néhány év múlva fiuk – egy nagy veszekedés után – elment hazulról. Az anya súlyos betegségben szenvedett. Hívta a leányát, de ő mindig házon kívül volt, hogy szórakozzék. A férfi kétségbeesetten ült irodájában, és megpróbálta tönk szélén álló üzletét megmenteni. „Úgy, és most merítetek erőt, vigasztalást és reménységet a felvilágosultságotokból” – gúnyolódott az ördög. „És nélkülözni kezdtek.”

De egyáltalán nem kell a helyzetnek ilyen rosszra fordulnia. Gondoljatok csak Zákeusra, aki ott ült éhes szívvel a fügefán. Volt pénze, gazdagsága. Szegény lelke azonban éhezett.

Cicero, a híres szónok mondta egyszer: „Miután mindent megpróbáltam, végül nem találok semmit, ami nyugalmat hozott volna számomra.”

A nélkülözés azonban igazán a halálos ágyon válik nyilvánvalóvá! Mondd, mi vigasztal meg majd halálos ágyadon? Az életben élvezett gyönyörűségek? Ezek csak vádolnak. A pénzed? Azt itt kell hagynod. Teljesített kötelességed? Az nem visz a mennybe. Úgy jársz majd, mint az istentelen angol király, VIII. Henrik. Kiivott még egy pohár bort, és azt mondta: „Így, uraim,

most már minden oda van – ország, lélek, test és élet.”

A tékozló fiúról ezt olvassuk: „Nélkülözni kezdett.” Nos, olyan rossz volt ez? Végül is gazdag és tágas vidéken élt. De most, ahogy körülnézett, az egészet új színben látta: itt is van éhínség!

Igen, így van ez. A világ eleinte olyan nagy-szerűnek látszik. De ha az ínség lelkünkig hatol, akkor fölfedezzük: ez a világ is éhezik! Csupa haldokló, éhező lélek! A lélek csupán Isten Igéjéből él. És a bűnösök Üdvözítőjéből, aki ezt mondta: „Én vagyok az élet kenyere.” Csakhogy a világ ezt az eledelt megvetette és elvetette. Nem csoda, hogy kitört a nagy szellemi éhínség. „Nagy éhínség támadt azon a vidéken.”

Ez az éhínség immár elkezdődött. Erről olvassunk Ámos 8,11-13-ban. „Jön majd olyan idő – így szól az én Uram, az Úr –, amikor éhséget bocsátok a földre. Nem kenyérre fognak éhezni, és nem vízre fognak szomjazni, hanem az Úr Igéjének hallgatására. Támolyognak majd tengertől tengerig és északtól keletig. Bolyonganak és keresik az Úr Igéjét, de nem találják. Azon a napon elepednek a szomjúságtól a szép szűzek és az ifjak.”

Szegény világ! – És milyen jó dolguk van Isten gyermekeinek! „Az igaz jóllakásig ehet” (Péld 13,25). Övék az élet kenyere: Jézus Krisztus. És dicsekszenek: „Erőm és pajzsom az Úr, benne bízik szívem. Ő megsegített, ezért vidám a szívem, és énekelve adok neki hálát” (Zsolt 28,7).

Élet a megaláztatásban

„Ekkor elment, és elszegődött annak a vidéknek egyik polgárához, aki kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni.”

Sanyarú kenyér volt ez az elkényeztetett fiatalember számára. De hát így van ez. Aki megveti az Atya szeretetét, az kénytelen megtapasztalni az emberek hidegségét. Aki nem hajlandó az Úrhoz fordulni, annak emberektől kell függnie és emberek szolgálójává kell lennie.

„Kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni.” Szó se volt sok beszédéről és hosszas kérlelésről, csak kemény szükségességről. Igen, a világ volt a fiú barátnője, és a barátnője kedvéért elhagyta apját és Istenét. S most a világ a maga módján bánt el vele. „Tudd meg és lásd meg, milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat!”

Néhány szót kell szólnunk erről a „polgár”-ról, az Istentől távoli vidék „polgár”-áról. Heremin, a híres igehirdető ezt mondta róla: „Kicsoda ez a polgár, kicsoda ez az alak, akinek személyét Krisztus készakarva a homályban hagyja, aki az emésztő, pusztító éhség vidékén lakik; az az úr, aki bér munkásnak fogadja azt, aki Isten szolgálatát elhagyta? Nem akarjuk megnevezni őt. Csak éppen el akarjuk határozni, hogy menekülünk a büntől, amely által uralkodik rajtunk.”

„Kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni.” Az Úr Jézus ezt a példázatot olyan országban mondta el, amelyben a disznókat tisztátalan állatoknak tartották. Mindenki értette az utalást: a fiú most már teljesen belekerült a tisztátalanság világába. Szolgálnia kellett azt.

Igy van ez a bűnnel! Először játszadozunk vele. Azután uralkodik rajtunk és megaláz. Először csak akarjuk – azután már kénytelenek vagyunk! Az ördög először mindenkinek szabadságot ígér, aztán láncra veri. Mit sem használ, hogy a tékozló fiú a fogait csikorgatta megalázottságában! Kénytelen volt a tisztátalanság világában élni.

D. Humburg mondta egyszer: „Nemcsak a pokol szomorú, hanem az oda vezető út is. Vanak, akiknek jól mehetne dolguk az atyai házban, és akik egyszer már érezték Isten békeségét, és most mégis kutyaéletet élnek. Sok házasság, sok családi élet, sok hivatásbeli kínlódás már a pokol előre vetett árnyéka itt a földön az ember életében.”

Az Isten nélküli élet a megaláztatás élete. De ennek ellenkezője is igaz: élet Istennel, élet kegyelemben – magasztos és szabad élet! Anna hálaénekében ezt olvassuk: „Főlemeli a porból a szűkölködőt, és kiemeli a szemétből a szegényt, leülteti az előkelőkkel együtt, és fő helyet juttat neki” (1Sám 2,8).

Élet a magányosságban

Megrendítő szócskát olvasunk itt: „senki”, „de senki sem adott neki”. Jaj, te szegény fiatal ember, hová lettek egykori barátaid? Észreveszed már, hogy senkid sincs? És azt az egyvalakit, aki jó szándékú volt veled szemben, elhagytad. Észreveszed már, hogy a barátaid nem törődnek veled? Ők csak akartak valamit tőled, de te magad nem számítottál nekik semmit. És most halálosan egyedül vagy.

Ismeritek a fiatal Dürer rézmetszetét a tékozló fiúról? Nagy udvarházat és tágas mezőt ábrázol. De egyetlen embert sem látni rajta. Csak a tékozló fiút. Kezét tördelve térdel a rőfögő disznók között.

Egészen egyedül! Az Isten nélkül való élet egészen magányossá tesz. Ez a tapasztalati valóság. Gondoljatok csak Júdás magányos végére.

Mennyire más az atyai házban! Barátaim, életemben voltak olyan idők, amikor napokon keresztül egyetlen embert sem láttam. De megtapasztaltam, hogy Jézus Krisztus beváltja szavát: „Veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,20). És megtapasztaltam a közösséget a diadalmas Gyülekezettel, a mennyei seregekkel és a harcoló Gyülekezet testvéreivel! „Ó, hogy szeretem Uram a tieidet, akik téged keresnek...”

AZ ÉBREDÉS

Első rész

Ekkor magába szállt és ezt mondta: Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok!
Lukács 15,17

Van egy kis gyermekvers, amely így szól: „Én még kicsi gyermek vagyok, erőtelen. Szeretnék üdvözülni, de nem tudom, hogyan tegyem.”

Úgy gondolom, hogy sok ember így van ezzel: szeretnének üdvözülni, szeretnének Istennel békességre jutni, szeretnének egyszer majd a mennybe kerülni – de nem tudják, hogyan csinálják.

Az ilyeneket kérem, nagyon figyeljenek, és nyissák meg fülüket és szívüket Isten Igéje előtt. Mert ebben és a következő versekben az Úr Jézus egész pontosan megmutatja az örök üdvösségre vezető utat.

Mikor édesapám haldoklott, igaz gyönyörűséggel suttopta maga elé: „Üdvözülni szeretnék, és tudom is, hogyan fogok.” Szeretném, ha mi mindnyájan olyanná lennénk, akik így tudnak beszélni!

Az üdvösség felé vezető első lépés a fölébredés.

Az ember látja a nyomorúságát

„Én pedig itt éhen halok” – mondja a tékozló fiú. Az ember a Megváltója nélkül félelmetesen nyomorult. Nyomorult már földi életében, de igazán az a halálában, és mindenek fölött az Isten ítélőszéke előtt. „Éhen halok” – hangzik lépten-nyomon.

Hogyan jutott el a tékozló fiú eddig az „éhen halok”-ig? Egész életét arra állította be, hogy vágyait kielégítse. Először is a világ utáni vágyát: „Elköltözött egy távoli vidékre.” Azután következtek az alantas vágyak. Ennek a fiatalembernek az életével kapcsolatosan három mondatot olvassunk, amelyek mind arról tanúskodnak, hogy csak egy kívánsága volt: vágyait kielégíteni. „Eltékozte vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott.” „Parázna nővel tékozte el vagyonodat.” „Szívesen jóllakott volna azzal az eleséggel, amit a disznók ettek.”

Vágyak! Vágyak! És a vágyak kielégítéséért folytatott minden fáradozás végeredménye: „Éhen halok.” Íme, a természeti ember képe, akinek sajtelme sincs az Istennel való életről.

A görögöknek sajátos elképzeléseik voltak a halottak világáról. De ezekben az elképzelésekben titokzatos igazságok is rejlenek. Így pl. a Danaidákról szóló mondában. Ezeknek az alvilágban egy hordót kellett megtölteniük. A hordó azonban lyukas volt. Alul kifolyt minden. Dol-

goztak és gyötörték magukat, de minden fáradozásuk hiábavaló volt.

Ilyen az ember, aki vágyait ki akarja elégíteni. És mégis: szüntelenül, újra meg újra megkísérli – egészen a végső pusztulásig.

Senki nem tud megállj parancsolni ennek a gyötrelmeknek? De igen, Isten képes rá. El tudja vezetni az embereket odáig, hogy felhagynak hiábavaló törekvéseikkel. Ez a fölébredés. Az ember fölébred. Meglátja nyomorúságát. „Én pedig itt éhen halok.”

Az embernek honvágya támad az Atya után

Már az is nagy dolog, ha valaki fölismeri, milyen nyomorúságos az élete Jézus nélkül. De ahhoz, hogy „fölébredjen”, még több kell.

Sokan fölismerték életük nyomorúságos voltát, de ennél nem jutottak tovább. Gondolok itt Voltaire-re, az istentelen filozófusra, aki gyakran érintkezett Nagy Friggyessel. Ezt mondta: „Bár csak meg se születtem volna!” És Goethe, aki mindent megkapott, amit csak a szív kívánhat, gazdagságot, hírnevet, dicsőséget, azt mondta Eckermann-nak: „Életem alapjában véve csupa fáradozás volt. És elmondhatom, hogy életem 75 éve alatt négy hétig sem éreztem igazán jól magamat. Életem egy kődarab állandó görgetése volt, amelyet újra meg újra fel kellett emelni.” – Ugyanaz, amit a tékozló fiú mondott: „Éhen halok.” S ezek az emberek mégsem jutottak to-

vább. Miért nem? Mivel sohasem kérdezték meg: „Mi az oka annak, hogy ilyen boldogtalan vagyok?”

– Ó, te nyugtalan, békétlen emberi szív! Megkérdezted-e már csak egyszer is önmagadtól: „Miért vagyok olyan boldogtalan?” A tékozló fiú tudta a választ: „Mert messze kerültem az apámtól.” Ezt mondta: „Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok.”

Látjátok, ez az igazi ébredés, amikor valaki honvágyat érez Megváltója után.

Volt már honvágyatok? Azt hiszem, ez a mi mostani eldurvult korunk már alig-alig ismeri a honvágyat. Kisfiúkoromban barátom szülei meghívtak, hogy töltssem a vakációt vidéki házukban. Örömmel telve utaztam el velük. De alighogy ott voltam, jött a honvágy. Azok az emberek mindent megtettek, hogy felvidámítsanak, és eltereljek figyelmemet otthonomról. De semmi sem segített. És amikor egyszer a templomba mentünk, útközben a postás átadott egy levelet. A kishúgom írta. Még nem tudott igazából írni, csak két sor i és e betűt írt. De ez a szegényes levélke megrendített. Ültem a templomban, és szívszaggatóan zokogtam.

Ez történik azzal a szívvel, amely fölébredt. Azelőtt az ember talán vitatkozott a keresztyén-ségről, és sok bölcsességet mondott. A szíve azonban hideg maradt. De ha valakinek a szíve fölébred, akkor már csak egyet tud: „Ahogyan a szarvas kívánkozik a folyóvízhez, úgy kívánkozik

a lelkem hozzád, Istenem!” (Zsolt 42,2). Akkor a Jó Pásztor vonzása és hívása megdobogtatja az ember szívét.

Ha a szívben így feltámad az Úr Jézus iránti honvágy, akkor a világ megpróbál bennünket elterelni és megvigasztalni. De jaj nekünk, ha sikerül!

Ilyen az Úr Jézus iránti drága honvágy! Boldog, akiben fölébred. Az már a helyes úton van. Ott elkezdődik az élet. Ilyen esetben már minden remélhető.

Az ember fölismeri leggonoszabb ellenségét

Amikor a tékozló fiú fölébredt, borzalmas fölfedezést tett. Észrevette, hogy idáig békésen együtt élt leggonoszabb ellenségével. Ez az ellenség – ő maga volt.

Idáig mindenkit ellenségének tartott: apját, hűtlen barátait, kemény szívű munkaadóját. És föl nem ébredt állapotában ugyanazt tette, amit a világban az emberek: vagdalkozott maga körül. Most magába szállt. Most önmagával volt dolga. Önmagával kellett leszámolnia. Már látta, hol van minden nyomorúságának a forrása: saját meg nem tért, bűnbánatra nem hajlandó szívében. Ez azután ütés volt. Kiütötte saját énjét.

Kedves barátaim, hogyan bánunk önmagunkkal? Amíg kedvünket leljük önmagunkban, amíg igazoljuk önmagunkat, amíg cirógatjuk, kedveljük önmagunkat – addig nem lehet segíteni raj-

tunk. A fölébredt ember magába száll. Megtanulja, mit jelent önmagát Jézus Krisztussal együtt a halálba adni, hogy azután vele együtt új életben járhatson.

AZ ÉBREDÉS

Második rész

Ekkor magába szállt

Lukács 15,17a

Gyakran éltük át a legutóbbi háború idején: sötét éjszaka volt. Mindenki aludt. Egyszer csak távoli dörgés hallatszott – a légvédelmi ütegek hangja! És azután elszabadult a pokol: a szirénák velőkgig ható üvöltése. Voltak, akik ennek ellenére tovább aludtak. A legtöbben azonban fölébredtek. Az ilyen ébredés ugyan rendkívül kellemetlen volt. De – sokaknak ez mentette meg az életét.

A szellemi életben is van ilyen ébredés. A Biblia ugyanis az újonnan nem született ember állapotát alváshoz, sőt halálhoz hasonlítja. A természeti ember Isten számára halott. Halott bűneiben és öngigazultságában. Ha föl nem ébred, mindörökké elveszett marad.

De – Istennek hála! – még mindig hangzik Isten Igéjének a szirénája. Bár sokan el akarják hallgattatni, mert zavarja az álmukat, de – boldogok lehetünk, ha ebből az álomból felver min-

ket! Ha fölébreszt! Még ha fájdalmat is okoz – akkor is az életre vezet.

Ekkor „magához” tért

„Ekkor magába szállt.” A görög szövegben szó szerint ez áll: „Magához tért.” És most először szeretném felhívni a figyelmeteket a „magába” vagy „magához” szócskára.

Mindenre rászáll az ember. Csak önmagára nem. Minden számára van ideje. Csak önmaga számára nincsen.

Van időd a hivatásod számára, tisztségeid számára, törzsasztalod számára és az egyesület számára, van időd a fecsegésre, a mozira – de mikor van időd a magad számára? „Ó – mondod –, van időm a magam számára is.” Igaz! Van időd a magad számára. És mit csinálsz akkor? Szórakozol.

D. Humburg mondta ennek a példázatnak egyik magyarázatában: „Gondoljuk csak végig, mit jelent a »szórakozás« szó. Ahogy a magvakat a levegőbe szórják, úgy igyekeznek az emberek önmagukat szétszórni. Nem marad idejük önmaguk fölött elgondolkozni. Vannak, akik oly sikeresen szétszórták már magukat, hogy haláluk órájáig sem lehet összeszedni őket. Ilyenkor látjuk, ahogyan mindenfélét összekeresgélnek, de nem tudnak összeszedni semmit. Minden szétfut a kezükből. Senki se gondolja, hogy azután még megtérhet.”

Eljut az ember mindenhová, megismer mindenfélét. Csak „magához” nem tér sohasem.

Pedig milyen nagy dolog, amikor ez megtörténik! A tékozló fiúnál ez megtörtént: „Magához tért.” Magához tért haza. De milyen volt ott minden! Határtalan szegénység volt található. „Itt éhen halok.” Tele volt a bűn törmelékével.

Kedves hallgatóim, mikor akartok *magatokhoz* térni? Sok mindenre volt már időtök. Mikor akartok végre eljutni odáig, hogy belső leltárt készítsenek? Annak eredménye megrendítő lesz. Ezért ne halogassátok! Mikor juttok el egyszer már odáig, hogy önmagatokról gondoskodjatok? Nem az eledelről és a ruhátokról, hanem lelketek üdvösségéről, az Istennel való békességről, mindarról, ami veletek a halál után történik.

Tersteegen azt mondja: „Hagyd a jelentéktelent, cselekedd a fontosat.”

Ekkor magához tért

Miután aláhúztuk a „magához” szócskát, vegyük most szemügyre a mondatot a maga egészében. „Ekkor magához tért.” Talán már megesett velünk is, hogy felejtünk valakit legédesebb alnából. Akkor megértjük, mit jelent ez, hogy „magához tért”. A legtöbb ember álmodozik. Egész életük olyan, mint egy zürzavaros álom. Már Mózes is mondja a 90. zsoltárban: „Olyanok lesznek, mint reggelre az álom.”

A tékozló fiút fölébresztette az ínség. Egyszer valaki azt mondta: „Minden nyomorúság Isten fekete kutyája, amely az álmodozó, eltévelyedett juhot fölkelti, és visszahozza Krisztus nyájához.” Ha ez történik, akkor az ínség elérte célját.

Istennek azonban más eszközei is vannak az emberek fölébresztésére. A fő dolog, hogy ez megtörténjék.

„Magához tért.” Nemrégiben olvastam valakiről, aki túl sokat ivott. Mámorában veszekedést provokált, és leszúrta barátját. „Ekkor magához tért.”

Az újonnan nem született ember állandó mámorban él. Kénytelen így élni, mert másként nem bírná ki. Sokféle eszköze van arra, hogy magát mámorba ringassa. Az egyiket az alkohol, a másikat az érzéki vágyak és szenvedélyek, a harmadikat a pénz hozza mámorba, a negyediket a hatalom, az ötödiket a politikai események, a hatodikat az aggodalmaskodás szelleme, hogy ne mulasszon el egyetlen lehetőséget sem. A hetediknek mozimámora van stb., stb.

Olvastam egyszer Paolo Schwarz élettörténetét. Elzászi volt, és a franciák életfogytiglani száműzetésre ítélték Cayenne szigetére. Ő mesélte: „Marseille-ben voltunk táborban. Azután láttuk az ún. »halálhajó« megérkezését, amelynek minket az Ördög-szigetekre kellett szállítania. Ekkor mindnyájunkat borzalmas kétségbeesés töltött el. Mindenki eladta mindenét és pálinkát

vásárolt. És azután már mindent valamilyen nagy mámorban éltünk át.”

Igy tesz a világ is, mielőtt a pokolba utazik.

„Akkor magához tért”. Akkor megnyílt a tékozló fiú. A fejéhez kapott és felkiáltott: „Nem akarok elpusztulni! Haza akarok menni apámhoz!”

A keresztyének fölébredtek, s ezért józan emberek. E világ mámorban élő emberei rossz néven veszik tőlünk, hogy olyan józanok vagyunk. De itt nincs mit tenni. Az Újszövetségben tízszer fordul elő a józanságra való intés. „Legyünk emberek és józanok” – mondja Pál (1Tesz 5,6). Péter pedig figyelmeztet: „Legyetek józanok, és teljes bizonyossággal reménykedjetek abban a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus megjelenésekor kaptok” (1Pt 1,13), majd később: „Legyetek tehát boldogok és józanok, hogy imádkozhassatok” (1Pt 1,7).

Ekkor magába szállt

A természeti ember tele van békétlenséggel. Ott is, de nem önmagára, hanem maga körül vadalkodik. Panaszkodik az emberekre. Zúgolódik a körülmények miatt. Vádbeszédet tart Isten ellen.

A tékozló fiú azonban ekkor már nem a barátait vádolta, nem is az apját, nem is a kőszívű szentestulajdonost, hanem önmagát. – Üdvös óra ez!

„Ekkor magába szállt.” Általában nagyon kíméletesen bánunk önmagunkkal. Sajnáljuk önmagunkat, mentegegetőzünk. A tékozló fiú nem ezt tette. Magába szállt – kíméletlenül. S ekkor összetört minden könnyelműsége, igen, teljesen összetört benne a régi ember. Most már ezt olvassuk: „Útra kelek, elmegyek apámhoz.” E magába szállás nélkül kétségbeesett volna. Az ördög idáig akar kergetni bennünket. Gondoljunk Júdásra!

Üdvös magába szállás. Ez minden élet kezdetel!

DÖNTŐ ELHATÁROZÁS

Útra kelek, elmegyek apámhoz. Lukács 15,18a

Krisztus születése után a 60. esztendőben történt: Cézárea nagy kihallgatási termét zsúfolásig megtöltötték a tiszték és előkelő polgárok. Nagy pompával vonult be Festus, a római helytartó és vendégei. Agrippa király és Bereniké királynő voltak ezek a vendégek. Az érdeklődés közepontjában azonban nem ezek a magas uraságok álltak. Minden szem egy egyszerű férfira irányult, akit a börtönből vezettek elő. Ez a férfi Pál apostol volt.

Agrippa így szól Pálhoz: „Megengedjük, hogy szólj a magad mentségére.” Ekkor Pál kinyújtotta kezét, és beszélni kezdett. A Szent Szellem teljhatalmából szólt. Erővel és tűzzel törtek elő szavai.

Mindenkit a szívéen talált. Agrippa megrendülten mondta: „Majdnem ráveszel engem is, hogy keresztvénné legyek” (Csel 26,28).

Tulajdonképpen borzalmas szó ez a „majdnem”. *Majdnem* én is békességet találtam Istennél. *Majdnem* én is megszabadultam a bűn és halál kötelékéből. *Majdnem* én is megtértem és üdvözültem.

Sokan vannak, akikről el lehet mondani: „Majdnem eljutottak az újonnan születésig.” De valami hiányzott.

A tékozló fiúval másként történt. Nála nem volt „majdnem”. És nyomorúságos élete rendbe jött. Miért? Mert a megfelelő pillanatban döntő elhatározáshoz jutott: „Útra kelek, elmegyek apámhoz.”

A szükséges elhatározás

Egyszer gyermekeimmel kerékpártúrát akartam tenni. De alighogy elhagytuk városunkat, eltévedtem, és nem találtam meg a helyes utat. Azért történt, mert nem voltak megfelelő útjelzőzések.

Az örök életre vezető úton azonban az út világosan meg van jelölve számunkra a Bibliában. És ha valaki egyszer eltéved, annak meg kell vallania: „Erről csakis én magam tehetek!”

És éppen ezért rendkívül fontos számunkra a tékozló fiú története. Azt már hallottuk, hogy az életre vezető úton az első lépés a fölébredés.

„Ekkor magába szállt.” Az ébredésnél ismeri föl az ember a maga nyomorúságát, és ekkor támad benne honvágy az Atya után.

Ha a tékozló fiú akkor megállt volna, soha nem szabadult volna meg a disznóitól. Azonnal megtette a következő lépést. Elhatározta: „Útra kelek, elmegyek apámhoz.”

Mindig nagy örömmel látom, ha valakit föléb-reszt az Isten Igéje. De miért vannak mégis oly kevesen, akik útra kelnek és elmennek Megváltójukhoz? Az ilyenek hasonlítanak azokhoz az emberekhez, akiket álmukból felriaszt a légiriadó szirénája, és akkor félig álmukban kérdik maguktól: „Fölkeljek? Ne keljek föl?”

Igen, föl kell kelned, ha rádöbben, hogy mássá kell lenned, ha a Jó Pásztor hív téged, és figyelmeztet! Egyesek úgy vélik, hogy az egész magától megy. Csak engedje az ember magát sodorni. Egyszer majd így is célba ér.

Ehhez azonban szükséges a szilárd elhatározás. Egy képpel szeretném érzékeltetni. A Biblia az embervilágot gyakran tengerhez hasonlítja. Nos, a tengerben vannak áramlatok. Az embervilág tengerében is létezik egy erős áramlat: el Istentől! A bűneset után Ádám elrejtőzött Isten elől. Káin is elmenekült az Úr színe elől. A 2. zsoltárban ezt olvassuk: „Összegyűlnek a föld királyai, a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és felkentje ellen: dobjuk le magunkról bilincseiket!” Sőt, amikor már mindennek vége, akkor sem Istenhez kiáltanak majd az emberek,

hanem „azt mondják majd a hegyeknek: Takarjatok el! – a halmoknak pedig: Omoljatok ránk!” (Illés 10,8). Így sodor a világban az áramlat egyre távolabb Istentől. Aki engedi általa sodortatni magát, azt a pusztulásba sodorja. Ezért van szükség a döntésre: „Útra kelek, elmegyek apámhoz.”

Kemény elhatározás

Hoffmann, missziói felügyelő mesélt nekünk egyszer egy új-guineai keresztelezési ünnepségről. A bennszülöttek nagy tüzet gyújtottak, azután a megkeresztelendők odaléptek, és bálványait beledobták a tűzbe. Odalépett egy asszony is – egészen lassan és habozva. Kezében tartotta bálványait, amelyek már szülei kunyhójában is ott álltak. Sokszor könnyögött hozzájuk teljes szívéből. De most ott állt a tűz mellett, ezekkel a bálványokkal a kezében. Arcán látszott a nagy lelki küzdelem. Azután hirtelen belevetette bálványait a tűzbe, és ájultan összeesett.

A tékozló fiú nem ájult el. De azért vele is valami hasonló dolog történt. Gondoljuk csak végig, hogyan költözött el otthonról! És most ez a hazatérés: „Útra kelek, elmegyek apámhoz.” Ez valami efféle jelent: „Én is mintegy nagy tüzet gyújtok, és beledobom: a világ iránti szeretetet, amely elcsábított; büszkeségemet és nagyravágyásomat, amelyek elsodortak; minden önbizalmamat; igen, az egész múltamat bedobá-

lom, bele a tűzbe, nagyra törő terveimet, vad ösztöneimet, barátaimhoz való kötöttségemet – tűzbe velük! És azután elmegyek apámhoz, és őrá bízom magam.”

Ezt jelenti az: „Útra kelek, elmegyek apámhoz.”

A megtérés kemény elhatározást jelent. Nem a könnyelmű szíveknek való. Nem is azoknak, akik csupán kevéske keresztyénséget akarnak. Komolyan kell venni.

És mégis, mindenkinek tanácsolom ezt a kemény elhatározást. Mert:

Ha nem akarod magad az Úrnak adni,
nyomorúságos lesz az életed,
azért törj keresztül bármi áron,
hogy elcsendesüljön szegény szíved!

Üdvös elhatározás

„Útra kelek, elmegyek apámhoz.” Van ebben a mondatban egy szó, amely megmondja, miért olyan üdvös az elhatározás. Ez az „apám” szó. A tékozló fiú nem valamilyen kemény úrnak akarta alávetni magát. Oda akart menni, ahol teste és lelke otthon volt, ahol nem éheznek, ahol nem alázzák meg az embert, ahol szerető atyai szív gondoskodása vette körül, oda, ahová tartozott.

Amikor arra kérlek benneteket, hogy ti is jussatok döntésre, akkor ez nem azt jelenti, hogy

valamilyen szervezet számára toborzok tagokat, vagy fogadjátok el mindenben az én véleményemet, vagy engedjétek, hogy rátok erőltessen valamilyen erkölcsi tanítást. Ó nem! A példázatbeli apa Istent ábrázolja ki. Hozzá tér meg az ember. Istenhez az út azonban Jézus Krisztuson át vezet csak. A tékozló fiú a disznók mellől az atyai házába ment. Aki megtért Istenhez, s így Jézus Krisztushoz, az a bűnből és szégyenből Isten gyermekének az állapotába kerül, az éjszakából és hidegből a tündöklő napfényre, a sötétség hatalmából a szeretett Fiú országába, a halálból az életbe, a bűn szolgaságából a szabadságba, a reménytelenségből az örök élet reményességének bizonyosságába jut.

Az Úr Jézus nemcsak rokonszenvvel viseltetik hozzánk. Ő „halálba adatott bűneinkért, és fel-tamasztatott megigazulásunkért” (Róm 4,25).

A mágnestű nem nyugszik meg, amíg észak felé nem mutat. Jézus Krisztus keresztje nyugtalan lelkiismeretünknek „nyugalmi” iránya.

Oda hívlak. És oda hív az ének: „Lehetne bárhol is jobb dolgom, mint nálad, aki mindenkor oly sok kegyelmi ajándékot tartasz készen nemem, szegénynek?”

Ezért „Útra kelek, elmegyek apámhoz.”

A BŰNBÁNAT

És azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek. Tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy.
Lukács 15,18-19

A Cselekedetek könyvében olvasunk egy elbeszélést az etióp kincstárnokról. Ez igen nagy úr volt Kandaké királynő országában. De minden hatalma, gazdagsága és a világ minden gyönyörűsége nem tudta lelkét megelégtíteni. El lehetett róla mondani: „Ahogyan a szarvas kívánczik a folyóvízhez, úgy kívánczik a lelkem hozzád, Istenem!” Az üdvösség utáni vágy hajtotta őt. Így azután útra kelt Jeruzsálembe. De a templomban sem találta meg a békességet. Akkor megvásárolta Ézsaiás próféta könyvét, és hazafelé, utazó kocsijában olvasott belőle. De nem értette – mindaddig, amíg Isten el nem küldte hozzá Fülöp evangélistát. Ő megmagyarázta neki az üdvösség útját, úgyhogy ez a férfi hitre jutott, megtalálta békességét, és örömmel folytatta útját hazafelé (Csel 8,26-40).

Ma sokan járnak-kelnek a világban, akiknek szívében szintén ég a vágy az üdvösség után. Ezek számára nagyon fontos a tékozló fiú története. Mert ebben az Úr Jézus szemléletesen mutatja meg az üdvösség útját.

Az eszmélésről hallottunk („Ekkor magába szállt”), és az üdvös elhatározásról is („Útra kelek, elmegyek apámhoz”). Ma az üdvösség útjának legfontosabb és legnehezebb pontja következik: a bűnbánat.

A bűnbánat – vallástétel

„Atyám, vétkeztem.” Ez az a mondat, amit az ember a legnehezebben tud kimondani.

A múlt század elején élt Stuttgartban az áldott emlékezetű Dann igehirdető. Egyszer gyülekezett egyik tagjával, egy szabómesterrel találkozott, és megkérdezte tőle: „Miért nem jön soha a gyülekezetbe?” Az így felelt: „Nézze Dann úr, azért nem megyek szívesen, mert ezt kell mondani: »Én, szegény bűnös«. Mire Dann azt felelte: „Tudja mit, mondja azt: »Én, gőgös szabómester.«

Milyen jól megértjük ezt a szabót! Azt hiszem, hogy az Úr rajtunk való munkálkodásának az a legnehezebb része, amíg egy ember megadja a tiszteletet az igazságnak, és ezt mondja Istenének: „Vétkeztem.”

Jól vigyázzunk, a tékozló fiú nem azt mondja: „Hibáztam, sajnálom.” Szükség esetén még ilyesféle vallomásra hajlandók is volnánk. Nem, a „bűn”, a „vétek” kemény, gyűlölt szaváról van szó. „Vétkeztem.”

Azt sem mondja a tékozló fiú, hogy: „Igaz, tévedtem. De az emberek és körülmények is hibásak benne.” Az efféle bűnvallás értéktelen.

Azt sem mondja: „Mindnyájan bűnösök vagyunk”. Nem, ő csak önmagáról beszél: „Vétkeztem”. Minden az egyes szám első személyen múlik. – Egy idős hölgyhöz elment egyszer egy lelkész, és felolvasott neki a Római levélből. Amikor ahhoz a helyhez ért: „Mindenkinek vétkezett” (5,12), az asszony bólintott. A lelkész fölnevezett, és megkérdezte: „Igaz ez?” „Igen, ez igaz.” „Akkor vallja meg maga is a bűneit.” Mire az asszony felfortyant: „Kicsoda pletykált önnek rólam? Kérem, én tiszteletre méltó asszony vagyok. Hiszen semmi rosszat nem tettem!” – Hát így van ez. Azt még csak elfogadjuk, hogy „mindenki bűnös”. De a tékozló fiú azt mondja: „Vétkeztem.” És minden az egyes szám első személyen múlik.

Nem találunk nyugalmat, míg ezt a szót ki nem mondjuk. Dávid ezt írja a 32. zsoltárban. „Míg hallgattam, kiszáradtak csontjaim... mert éjjel-nappal rám nehezedett kezéd... Megvallottam neked vétkeimet.” – Boldog, akinek lelkiismerete felszabadul a teher alól.

Itt kell még valamit mondanom. „Vétkeztem.” Ez búcsúzás a bűntől. – Egyszer beszéltem egy főtitisztviseelővel szellemi-lelki dolgokról. Azt mondta: „Ó igen, manapság már néha elmegyek a templomba, végül is az embernek vigasztalásra van szüksége.” Majd ezt mondta: „Tudja, nagyon

vidám ifjúkorom volt”, és közben hunyorított a szemével, és olyan közönséges arcot vágott, hogy megértettem, mire célzott. Látjátok, ez az ember kissé már megváltozott, de még mindig gyönyörűségét látta a bűnben. Ez nem bűnbánat.

A tékozló fiúnál más volt a helyzet. „Vétkeztem.” Ez ijedelem volt, nyomorúság, irtózás. Ez búcsú volt a bűntől.

A bűnbánat ítélet önmagunk fölött

„Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek.” Az inént hallottuk: a tékozló fiú többé nem találta gyönyörűségét abban, amit tett. De most még ennél is mélyebbre megy: „Nem vagyok többé méltó” – azaz: nem gyönyörködött többé önmagában sem.

Minden ember életében a legerősebb hatalom az önmagában való gyönyörködés, az önszeretet. És valóságos bűnbánatra csak akkor kerülhet sor, ha az önszeretet megrendül. Isten kegyelmére van szükség ahhoz, hogy az emberben megrendüljön az önszeretet, és ne gyönyörködjék többé önmagában.

Itt valamit hozzá kell tennem. A világ gúnyoskodik, és szolgálalkúságnak nevezi, ha valaki azt mondja: „Nem vagyok méltó...” Mít feleljünk erre? Az igazat, még ha megalázó is, mert ez még mindig jobb, mint a beképzeltség. A világ emberei azonban nem hallanak meg semmit Istentől.

És hasonlítanak a vak emberhez, aki vakságával dicsekszik a látók előtt.

Az embernek három nagy lelki ereje van: az értelem, az érzelem és az akarat. Sokan azt hiszik – köztük keresztyének is –, hogy Isten Igéjének ezekkel az erővel van dolga. Egyeseknek értelmi keresztyénségük van. Mindenféle ismeretük. De életük halott Isten előtt. Mások érzelmi keresztyének. Ezeket minden „szép prédikáció” meghatja. De a hétköznapiakban marad minden a régiben. A harmadik csoportnak akaratilag keresztyénsége van. Minden erejükkel az Úrhoz akarnak tartozni. De közben hajótörést szenvednek.

Isten Igéje azonban nem az értelemhez, az érzelemhez vagy az akarathoz fordul. Mélyebbre akar hatolni, sokkal mélyebbre! Lelkiismeretünket célozza meg, az alvó, süket, sokszor erőnek erejével elhallgattatott lelkiismeretet. Csak ha megtalálta és fölébresztette lelkiismeretünket az Ige, akkor lépünk a valóság világába. Akkor látjuk meg magunkat Isten világosságában. Akkor már elveszítjük minden örömeinket önmagunkban, és megvalljuk – olykor könnyek között –: „Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek.”

Egyszer egy társaságban mások hibáiról beszélgettek. Feltűnő volt, hogy egyikük, aki egyébként oly élénk volt, elnémult. Megkérdezték tőle, miért, erre azt felelte: „Úgy vagyok velem, mint a csődbe jutott ember. Az ilyen szegény emberek mindenféle beszélgetésben részt tudnak

venni. De ha a csődről esik szó, akkor többé egy szót sem szólnak. Mindazok a bűnök, amelyeket más keresztyénekben megtalálok, bennem is megvanak, ezért némultam el.”

Az igaz bűnbánat megtanít arra, hogy elmondjuk: „Nem vagyok méltó...”.

A bűnbánat – vágyakozás

Csodálkoznunk kell a tékozló fiún. Amikor azt mondja: „Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek” – akkor ebből logikusan egy ilyen folytatás következne: „Ezért kerülni kívánom apámat, és minél messzebb igyekszem tőle eltávolozni.” De ő éppen nem ezt mondja. Így folytatja: „Tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy.”

Csupán *egyetlen* vágya, *egyetlen* kívánsága van: apja mellett lenni. Az igazi bűnbánat olyan, mint Péteré, aki azt mondta: „Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram” (Lk 5,8). Ugyanakkor azonban szorosán átölelte Megváltója térdét. A tékozló fiú szavai: „Tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy”, emlékeztetnek a Zsoltár 31,11-re: „Jobb az Isten háza küszöbén állni, mint a bűnösök sátraiban lakni.”

Az igazi bűnbánat megveti a világot tisztségeivel, gyönyörűségeivel és pompájával együtt. Sőt, az igazi bűnbánat önmagát is megveti, és csak Isten ingyen kegyelmére vágyik. És ezt meg is kapja Krisztusban. Ezért a bűnbánat az élet kapuja.

A MEGTÉRÉS

És útra kelve, el is ment az apjához. Lukács 15,20a

Arra vállalkoztunk, hogy a tékozló fiú története alapján tanulmányozzuk az Istennel való békességhez és az örök üdvösséghez vezető utat, röviden: az üdvösség útját. Hallottunk az „ébredésről” („magába szállt”), a bűnbánatról („vétkeztem”). Most még nagyon fontos dolog következik: a megtérés.

Jól tudom, hogy sokakban ez a szó botránkozást kelt. Számos ún. keresztyén van, akik azt gondolják, hogy az ember fokozatosan bele tud fejlődni Isten országába. Ezek azonban nem tudják, hogy milyen mély a mi bukásunk. Aki az Úr Jézushoz történő határozott megtérést elkerüli, az sohasem jut célhoz. Ezt látjuk a tékozló fiúnál. Ez ott a távolban vallásos nézeteket ápolhatt, templomba járhatott, sőt, a disznók mellett csöndes áhítatot tarthatott. De – mit használt volna mindez? Semmit! Vissza kellett térnie apjához.

Megtérés nélkül semmire sem jutunk.

„És ő...”

Most nézzük meg közelebbről őt úgy, ahogyan otthagya a disznónyáját, és elindult hazafelé.

Van-e valamiféle joga még az apjához, és apja házának javaihoz? Nincs! Minden jogát eljátszot-

ta. Nézzétek csak őt, a nyomorultat! Apja annak idején gazdagon megajándékozta. De még azt sem mondta erre: „Köszönöm”. Lábbal tiporta apja szeretetét. Elengedte a füle mellett a szavát, parancsait elviselhetetlen kényszernek érezte. Hátat fordított apjának, és nélküle alakította életét. Nem, ennek az embernek nincs többé joga az apjához!

De nincs-e ebben valamiképpen a te történeted és az enyém is?

Isten gazdagon megajándékozott minket. Szóltunknak egészséget és életet, ételt és italt, szülőket és barátokat, esőt és napsütést, utunk mentén ezernyi virágot és még sok minden más jót is adott nekünk. Hálásan dobogott feléje a szívünk? Nem tiportuk-e lábbal ezerszer is szeretetét? Nem éreztük-e terhes kényszernek a parancsolatait? Milyen sokat áthágtunk! Igéje unalmas volt számunkra. Ahelyett, hogy éltünk volna az Igéből, kritizáltuk.

Vannak, akik úgy vélik, hogy a jó Istennek örülnie *kellene*, ha megérkeznek hozzá. Nem! Az Istennek egyáltalán *nem kell* örülnie. Istenre való *szívünket* réges-rég eljátszottuk. Ha valaki megtér, akkor ezt csak Isten *kegyelméből* teheti.

„És útra kelve el is ment az apjához.” Nincs joga a hazatéréshez. És mégis – és mégis joga van: *hazamehet*. Mivel – fiú. Igaz, gonosz, tékozló fiú. De mégis a *fiú*. Ez adja neki a bátorságot, hogy hazatérjen. És ha még oly távol volt is apjától, ha eltékozolta is a vagyonát a paráznákkal

– akkor is – a *fiú* maradt. Erre gondolt. Ezért merté megtenni.

És így vagyunk mi is! Van valamiféle titkos kapcsolat valamennyiünk és Isten között. Legyen az az ember akármilyen szemtelen, istentelen és gonosz, még ha káromolja vagy tagadja is az Istent – mégiscsak Isten teremtménye, Isten adott neki életet. És vér köti össze Istennel – mégpedig Jézus Krisztus vére!

Isten teremtménye vagy, egy gondolat Őtöle. És érted adta oda önmagát Jézus Krisztus! Ezért – te is *megetérhetsz* Őhozá.

„...útra kelve el is ment”

A tékozló fiú egyszer már útra kelt, mégpedig akkor, amikor otthagya az atyai házat. És láttuk, hogy akkor az elhatározása és annak kivitele között bizonyos idő telt el.

Ezúttal azonban másként történt. Tüstént történtek a dolgok. „Útra kelek, elmegyek apámhoz” – mondta. És rögtön utána: „És útra kelve el is ment.”

Ez nagyon fontos! Ha meg akarsz térni az élő Istenhez, akkor tedd ezt még ma. A megtérés gyorsan történik, vagy – soha.

Részemről ez nem könnyelmű kijelentés; oka van ennek. Megtérni csak akkor tudunk, ha Isten szeretete hív és vonz bennünket. És ha ez történik, akkor hívását gyorsan kell követnünk. Mert ha nem, akkor úgy járunk, mint Ézsau, aki

elszalasztotta a megfelelő időpontot. És amikor már végül kész lett volna, akkor Isten többé nem akarta.

Különös történetet mesélnek Nagy Sándorról. Mikor ostrom alá vett egy várost, meggyújtott egy fáklyát. Ha a város megadta magát, amíg égett a fáklya lángja, akkor kegyelemmel és minden jóval elhalmozta a várost. De ha a fáklya lángja kialudt, akkor a város számára nem volt többé kegyelem, csak harag, fegyver és ítélet.

Istenünk így gyűjtja meg számunkra a kegyelem fáklyáját. Amíg az ég, addig kell fölkelnünk, és Megváltónkhoz mennünk. Utána már csak Isten haragja és ítélete létezik.

„És útra kelve el is ment.” Néhányszor föl tettem már magamnak a kérdést: „És mi lett a disznokkal?” Nos, az már teljesen mindegy! Ha valaki igazán meg akar térni, nem szükséges, hogy jóval azelőtt „felmondjon” az ördögnek, és hosszas tárgyalásokat folytasson vele. Így sohasem szabadul meg régi életétől. „Ami mögöttem van, azt el kell felednem...” „És útra kelve el is ment.” Igen, de mit vitt magával? Azt, amit mindenki magával visz, amikor megtér:

A rongyait vitte magával. Nem tette először „szalonképessé” magát. Ezt később az Atya tette meg. Aki meg akar térni, jöhet – és jöjjön is – úgy, ahogy van: bűneivel, sebeivel, kétségeivel, hitetlenségével. Ami hiányzik, azt később megadja az Atya. Aki a kegyelemre meri bízni magát,

az egészen merje ezt, és vesse magát a bűnösök Megváltója elé úgy, amint van.

Megterhelt lelkiismeretét vitte magával. Lelkiismeretünk csak úgy szabadul fel, ha Isten Jézusért megbocsátott nekünk.

Nagy bizalmat vitt azonban magával. „Lábbal tapostam az Atya szeretetét. De mégsem fog elvetni engem magától.” E bizalom nélkül nincs megtérés!

„...az apjához”

Ez a fő dolog! Az első világháború jó néhány támadásában részt vettem. Kezdetben minden nagyszerűen ment. De a célt: Verdunt, Párizst sohasem értük el.

A keresztyén életben is vannak ilyen megrekedt offenzívák. Jó néhány éve eljött hozzám egy fiatal ember, és azt mondta: „Nálam mindennek meg kell változnia.” És még ma is ott tart, hogy „mindennek meg *kell* változnia”. Csak a lelkipásztorig jutott el. Elhibázott offenzíva volt. Egyesek eljutnak a templomig. Mások eljutnak az elhatározásig. Ismét mások egy lelki felindulásig. Egyesek a keresztyén meggyőződésig. Csupa megrekedt offenzíva!

„És el is ment az apjához.” A bűnös embernek el kell jutnia az élő, feltámadott Megváltóhoz. A frankfurti Lukács templomban mesteri kézzel ábrázolta ezt Steinhausen. A képen a tékozló fiú Isten keblére borul. A Megváltó pedig vérpiros

köntösével betakarja rongyait. Boldog az, akivel ez történik!

AZ ATYA PILLANTÁSA

Még távol volt, amikor apja meglátta őt.

Lukács 15,20b

Aki rendszeresen és figyelmesen követi a tékozló fiúról szóló elmélkedésünket, annak feltehető, hogy milyen keveset hallunk az apáról. Az apa hallgatott, amikor fia kikövetelte a vagyont. Hallgatott, amikor fia elköltözött messzi vidékre, és amikor fia eltékozolta vagyonát a pásztorokkal. És hallgatott, amikor fia nyomorba került.

Ilyen az Isten. Az ember eltávozhat tőle. Átláthatja parancsait. Élhet nélküle. Isten hallgat. De közben az történik az emberrel, ami a tékozló fiúval. Rendíthetetlen törvényként áll az ilyen élet fölé az Ige, amelyet Jeremiás kiáltott pártütő népének: „Tudd meg és lásd meg, milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad a tencedet, az Urat” (Jer 2,19).

A nagy olasz költő, Dante az „Isteni színjáték”-ban egy pokolba vezető utazást ír le. Szerinte a pokol kapujára ez van felírva: „Aki ide belép, az hagyjon fel minden reménnyel.” Én azt hiszem, hogy a pokol kapuján ez olvasható: „Tudd meg

és lásd meg, milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat.”

A tékozló fiú megtapasztalta ezt. Csakhogy – ő még nem volt a pokolban. Még megtérhetett. És meg is tette.

És most végre hallunk valamit az apáról.

Itt minden szó rendkívül fontos. Itt ismerjük meg igazán a háromegy Istent.

Az apa várakozása

Amikor a tékozló fiú még távol volt, meglátta őt az apja. Nem véletlenül pillantotta meg. Ha így lett volna, nem látta volna meg már mesziről. Nem, az apa várta fiát.

Burnand, a festő festett egy csodálatosan szép képet. Nagy, büszke ház lapos tetejét látjuk. És ott fent áll az apa. A távolba tekint, kezét szeme fölé tartja, hogy jobban kémlelhessen. Körülötte minden közömbös a számára. Egész lénye csupa várakozás.

Látjátok, ez volt a titok a tékozló fiú életében. Mikor eltávozott, apja utánanézett. Ekkor kezdődött a várakozása. Az apa várt. A fiú nagy nyomorúságba került. Az apa várt.

Tudjátok-e, hogy ez a titok ott lebeg a ti életek fölött is? Istened vár rátok. Mintegy hallgaton ostromol.

Hadd mondjak erre egy egészen ostoba példát. A vitorlázó repülőik indításához szükség van egy gumikötélre, amelyet egész hosszúra ki lehet

nyújtani. – Isten várakozása ilyen gumikötél, amelyet szívünk köré helyezett. Ezt a kötelet hosszan kinyújthatjuk. Messzire eltávozhatunk. Isten várakozása azonban olyan, mint a hangtalan, erős vonzás.

De meg kell mondanom: ezt a gumikötelet el is lehet szakítani, és akkor nincs többé megtérés. Az ilyen emberek számára már nincs reménység. Vannak, akiket már nem vár az Isten. „Van halálos bűn: nem az ilyen esetre mondom, hogy fonyörögjön” (1Jn 5,16b).

A várakozó Isten! Ilyennek mutatja be Őt nekünk a Biblia. Kétszer is olvashatjuk a szívszorító szavakat: „Egész nap kitártam karjaimat az engedetlen és ellenszegülő nép felé” (Róm 10,21 és Ézs 65,2).

Vagy úgy is bemutatja Istent a Biblia, mint a szőlősgazdát, aki várja, hogy a szőlője gyümölcsöt terem-e (vö. Jn 15,1-8).

Péter apostol úgy mutatja be nekünk Istent, mint akinek kész a terve a világ végével kapcsolatban. És mégis visszatartja azt, és türelmesen várja, hogy ez is, az is megtérjen. Péter azt mondja: „A mi Urunk hosszútűrését pedig üdvösségnek tartjátok” (2Pt 3,15).

Az apa egyoldalúsága

Most valami olyan fontos dologra térek át, hogy kérem kell Istent, segítsen abban, hogy jól értsük meg!

„Még távol volt, amikor apja meglátta őt.” Ez tehát az első dolog, amit az Atyáról hallunk. De hát nem volt fontosabb dolga, mint hogy semmirekellő fiára várjon? Ez a legfontosabb számára? Semmi másra nem tekint. Aki ismeri végig a történetet, az tudja, hogy az idősebb fiú felpanaszolja, hogy az apja egyáltalán nem törődik vele. És ennek az idősebbik fiúnak igaza van. Az apa annyira egyoldalú, hogy csak egyvalami érdeklő igazán: hazatér-e tékozló fia?

Ilyen egyoldalú az Isten? Igen, ilyen egyoldalú az Isten!

Úlnak itt olyan emberek, akik „vallásosak”. Gondolod, hogy ez érdeklő a te Istenedet? Csak egyre vár: hogy térj meg hozzá.

Jeruzsálem Ézsaiás idejében nagyon vallásos város volt. A templomban nagy ünnepeket tartottak. Áldozatokat mutattak be. Kitérték kezüket imára. Hát nem kellett volna az Atyának örülni ily nagy vallásosság láttán? De nézzük, mit mond: „Újholdjaitokat és ünnepeiteket gyűlölöm én, terhemre vannak, fáraszt elviselni. Ha felém nyújtjátok kezeteiket, eltakarom szemem előttetek” (Ézs 1,14-15). Máshol pedig így szól Ó: „Távozzatok előlem hangos éneklésetekkel” (Ám 5,23). S azután: „Mossátok tisztára magatokat! Vigyétek szemem elől gonosz tetteiteket! Ha készségesen hallgattok rám, élhettek az ország javaival” (Ézs 1,16.19). Isten nem vallási kultuszt, vallásos nézeteket akar, hanem megtérést.

Úlnak itt olyanok, akik azt mondják: „Jó és igaz vagyok. Nem találhat bennem senki semmi hibát.” Nos, ez szép. De mit szólsz ahhoz, te magabiztos ember, ha Isten Igéje azt mondja: „Istennek nincs szeme ennek meglátására. Ő arra vár, hogy egyszer végre bűnbánattal megtérj hozzá. Hogy ezt teljesen megértsük, tudnunk kell: a példázatbeli apánál az Úr Jézus Istenre gondol. Jézus Krisztus, a bűnösök Megváltója, közbenjáró az atyánál. Jézus Krisztus kezét átszegezték a Golgotán. Szemébe, amellyel feléd néz, és vár, ököllel belevágtak.

A közbenjáró – az Úr Jézus, „aki halálra adott bűneinkért, és feltámasztatott megigazulásunkért” (Róm 4,25). És amíg igazi bűnbánattal és szívből fakadó bizalommal meg nem térünk hozzá, addig számunkra gyümölcstelen lesz megváltó szenvedése. Ezért kiált a keresztről: „Rám figyeljete a föld legvégéről is, és megszabadultok” (Ézs 45,22).

Az apa éleslátása

A példázatbeli apa Isten, de a közbenjáró, a vezető út: Jézus Krisztus. És Jézus Krisztus az, akiben Isten mindnyájunkkal találkozik. És most halljunk valamit Isten és a Megváltónak éleslátásáról.

Még távol volt a tékozló fiú, amikor apja meglátta őt. – Ilyen a mi Istenünk és Megváltónk. Szeme van a megtört szívek, a nyugtalan lelkiis-

meretek és a bűnösök számára, akik üdvözülni szeretnének.

Amikor egyszer az Úr Jézus nagy tömegből körülvéve átment Jerikón, fölfedezte a vadfügefán Zákéust, aki oly vágyakozva kívánta az üdvösséget.

Amikor meglátogatta a Betesda tónál lévő nagy kórházat, elsősorban az egyik sarokban meghúzó, 38 esztendeje beteg férfit pillantotta meg.

Amikor haldokolva a kereszten függött, volt szeme a lator meglátására, aki nem akart bűneiben meghalni.

És így pillantott meg 1918-ban a sok ezer német katona között engem, aki bűnnel terhelt lelkiismerettől gyötörve éheztem a bűnbocsánatra.

Olyan tékozló fiú vagy-e, aki békességre szeretne jutni Istennel? Üdvözítő megpillantott téged a nagy gyülekezetben. Menj bátran Ővele haza, és teljes bizalommal beszéld meg vele lelked dolgait.

AZ APA SZERETETE

... és megszánta.

Lukács 15,20c

Amikor egy népet súlyos szenvedések és nyomorúságok látogatnak meg, akkor az élesebben látókban egyre erősebben fölmerül a kérdés: mindezek a nyomorúságok talán Isten ítéletét jelentik? Fölemelte volna Isten a kezét ellenünk, és fellángolt ellenünk a haragja? És ha a népben

az élesebben látók eljutottak odáig, hogy ezekre a kérdésekre igennel válaszolnak, akkor fölteszik a következő kérdést: hogyan nyerhetjük meg Isten szívét, hogy ismét kegyelmesen forduljon felénk?

Olyan kérdés ez, amelyen érdemes elgondolkodnunk: hogyan indíthatja meg az ember Isten szívét? Az Írás mondja rá a választ: megtérés által. Isten egykor elküldte Jónás prófétát Ninivébe, az istentelen városba. Azt hirdette nekik: „Még negyven nap, és elpusztul Ninive.” Mit tett erre Ninive királya? Nem nevetett a próféción. Nem is kergette el Jónást. Nem is rendezett könyörgő menetet a bálványaihoz. Nem! Megparancsolta: „Térjen meg mindenki a rossz útról... Ki tudja, talán felénk fordul és megszán az Isten, lelohad lángoló haragja, és nem veszünk el!” Így történt: „Amikor Isten látta, amit tettek, és hogy megtértek a rossz útról, megbánta Isten, hogy veszedelembe akarta dönteni őket, és nem tette meg” (Jón 3,8b-10).

Ugyanezt látjuk a tékozló fiúnál. Mikor a fiú megtért, fellángolt az apa szeretete iránta. A bűnös megtérése megindítja Isten szívét.

Most pedig lássuk tovább: „...és megszánta”.

Az apa fájdalma

Őt állt az apa házának lapos tetején, és látja panni a fiát. A nyomorúság siralmas képe tárult elé. És akkor lelki szeme előtt felmerült egy másik kép: látja fiát, amilyen volt, mielőtt elment.

Látja a büszke, dacos, sugárzó fiatalembert. És látja elmenni ifjúságának virágzó erejében. És most! A nyomorúság képe! Ó, világ! Bűn! Ör-dög! Mennyire tönkretettétek fiamat!

„Meggzánta.” Szíve megtelt fájdalommal és szomorúsággal. Így hordoz Isten az emberért fájdalmat. Isten tökéletesnek teremtette az embert, „a maga képmására”. És teljes szabadságra, olyan teremtménynek, aki választani tudott jó és gonosz között. És már az első ember a gonoszt választotta.

És most „az ÚR letekint a mennyből az emberekre, hogy lássa, van-e köztük értelmes, aki keresi az Istent? Mindnyájan elfordultak tőle, egyaránt megromlottak” (Zsolt 14,2-3). És átvette a hatalmat a bűn, a szenvedés és a halál. Ezért van Isten szíve tele fájdalommal.

„Meggzánta.” Azt már hallottuk, hogy a példázatbeli apa maga Isten, és az Úr Jézus a közbenjáró. Amikor mindezt Jézus Krisztus elmondta, a bűnösökre és a vámszedőkre tekintett, akik hozzá jöttek. „És meggzánta” őket. Azután ránézett a farizeusokra és az írástudókra. Ezek zúgolódtak: „Ez bűnösöket fogad magához.” És Ő meggzánta őket. És most reánk néz – és meggzánt minket is. Ilyen az Úr Jézus!

Az apa szeretete

A tékozló fiú története nagyon szomorú történet, ha a fiút nézzük. De nagyon vidám történet,

ha az apára tekintünk. Nem mindig így van-e? Ha az embereket nézzük, azok cselekedeteit, és foként ha önmagunkat nézzük, akkor szívünk megterhelődik és elszorul. De ha az Úr Jézusra tekintünk, akkor föllélegzünk. Szívünk megvidámodik. Történetünkben nézzünk hát az apára!

„Meggzánta.” Nem jutott-e még eszetekbe, hogy ezen a ponton a tékozló fiú története teljesen valószínűtlenné válik? Képzeljétek magatok elé a helyzetet: a fiú lábával tiporta az apa szeretetét. Eleresztette füle mellett apja minden parancsát. Búcsú nélkül távozott otthonról. Kint a világban egész örökrészét a legocsmányabb módon és könnyelműen eltékozolta. És most kichezve, szegényen, lerongyolódva jön vissza.

Gondoljátok el, hogy mindez egy parasztgazdával történik. Vonásai megkeményednek. Hívja a lutyáit, és velük kergeti el a hitvány csavargót. Így *emberi* ez.

De amit ez a történet elmond, az – isteni. Itt az Úr Jézus egyszerű szavakkal hirdeti az evangéliumot. Jézus Krisztus szereti a bűnösöket. Ezt én nem tudom megmagyarázni. Ezt én egyáltalán nem tudom felfogni. Ezt csak hirdetni tudom: az Úr Jézus szeret titeket; titeket, akiket bűnösöketek vádol; titeket, akik sehol nem találtok békességet. És együtt énekelhetitek Isten minden megmentett és elfogadott gyermekével: „Csak haragot érdemeltem, de Isten kegyelmet adott.”

Az apa segítő akarata

„Megszánta.” Mi is megszántunk már egynémely nyomorultat. Betegágy mellett álltunk, és láttuk a beteget szenvedni. És akkor együtt éreztünk vele. De – segíteni nem tudtunk.

Egészen más a helyzet Üdvözítőnkénél. Mikor az Ő szíve könyörületre indul, akkor azonnal ott a segítő szándék és erő.

A tékozló fiú segítséget kapott. – Én is segítséget kaptam, amikor megtértem. És sokan vannak, akik tanúságot tesznek arról, hogy segítséget kaptak, amikor megtértek.

Isten nem maradt meg a fájdalomnál. Isten cselekedett. „Úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

És az Úr Jézusnak a bűnös ember iránti részvétele sem maradt meg pusztán érzésnek, hanem cselekedetre indította Őt, hogy megmentse minket. Életét adta engesztelésül értünk.

Ezért nem kell többé félnünk attól, hogy megvalljuk az igazságot, és hogy bűnösökként jelenjünk meg Isten előtt. Isten mentő akarata azoknak a bűnösöknek szól, akik kiérdemelték a poklot. Csak a bűnösök igazulhatnak meg Jézus Krisztus halála által. Csak bűnösökért halt meg! Tehát értünk is! Ez az üdvösség.

ISTEN IRGALMA

elébe futott, nyakába borult és megcsókolta őt.

Lukács 15,20d

Nemrég meglátogattam egy beteg öreg férfit. Bizonyosságot tettem előtte az evangéliumról. Karosszékekben ült és hallgatagon maga elé meredt. Mikor újra el akartam kezdeni, félbeszakított: „Hagyja már abba, kérem! Az egyház Isten szeretetéről beszél. Ugyan, hol található ez? Mindenütt gyilkosság és halál! Hol van az Isten szeretete?” Ezután oly gúnyosan és keserűen nevetett, hogy az embernek szinte a szíve szakadt meg.

Újra meg újra fölmerül ez a kérdés mindenfelé. „Hol van az Isten szeretete?”

Felajdonképpen megrendítő dolog ez. Amíg megdolgunk van, addig ez a jelszó: „Örüljünk az életnek!” És ekkor szóba sem jön Isten szeretete. De azután jönnek a sötét felhők – és akkor többé nem lehet megtalálni Isten szeretetét.

Pedig Isten szeretete minden oldalról körülvesz bennünket. Minden szem vetőmag a földeken, minden egyes burgonya, minden új reggel az Ő megtartó szeretetéről tesz bizonyosságot. De minden csapás is, amely minket ér, az Ő szeretetéről tesz tanúságot. Az ember azonban nem veszi észre. Nem láthatja. Az ember vak ennek meglátására.

Ezért azután újra meg újra föltesszük a kérdést: „Hol van Isten szeretete?”

Igénk világosan megmondja: csak *egyetlen* módja van annak, hogy megtapasztaljuk Isten irgalmát: ha megtérünk. Amikor a tékozló fiú megtért, megtapasztalta az apa szeretetét.

„Elébe futott”

A Biblia valóban hallatlan dolgokról beszél nekünk. Isten elébe fut az embereknek. De jól jegyezzük meg, csakis a megtérő bűnösnek. Másnak nem!

Amikor a Biblia úgy mutatja be nekünk Istent, mint a világ királyát, aki kezében tartja a népeket – és még ma is Ő az –, akkor így szól: „Isten uralkodik a népeken, szent trónusán ül az Isten” (Zsolt 47,9). A Biblia beszél arról is, hogy fölkel az Isten. De csak ítéletre. „Fölkel az Isten! Szétszóródnak ellenségei, elfutnak előle gyűlölői” (Zsolt 68,2). De hogy Isten fölkel és fut – nos, mikor? – a Föld nagyjai elé? Vagy a jók elé? A kegyesek elé? A szentek elé? – Ő nem! Ez csak akkor történik meg, amikor egy bűnös megtér. A kegyelem nagy csodája ez!

És ennek megvan a maga oka. Senki se térne haza, ha Isten nem tenné ezt. Mert Isten tudja azt, amit mi mindnyájan tudunk: a megtérésnél az utolsó lépés a legnehezebb. Íme, a tékozló fiú elindult, és ment hazafelé. És akkor megállt, és a szíve majd kiugrott a helyéről. Nemsokára megpillantják őt a szolgák és szolgálólányok, ugyanazok, akik tanúi voltak gőgös elvonulásá-

nak. És nemsokára ott áll majd (teljesen lerongyolódva) apja előtt. És most habozik. Milyen nehéz is ez az utolsó lépés!

Olvastam egyszer egy kis történetet valakiről, aki szintén haraggal ment el otthonról Amerikába. Aztán valami hazavonzotta. Megtette a hosszú utat. Meg is érkezett szülőfalujába. De amikor meglátta a szülői ház udvarát, tovább ment. Ki a temetőbe, és az egész estét ott töltötte anyja sírjánál. Éjszaka pedig ismét eltávozott. Az utolsó lépést nem tudta megtenni.

Sokan lehetnek, akik ugyanígy vannak Istennel. És ezért fut Ő a bűnös elé. Az evangélium arról szóló üzenet, hogyan fut Isten a bűnös elé. Elénk fut Jézusban, szeretett Fiában. Isten mielőtt elénk futása az, hogy Jézus meghalt értünk, még mielőtt ismertük Őt, még mielőtt megszülettünk volna! Sokkal messzebből fut elénk, mint ahogy a példázatban olvassuk. E világi bűnös életünk közepette fut elénk, int, figyelmeztet, hív bennünket, hogy megmenthessen. Ezért kopogtat oly erősen újra meg újra szívünk ajtaján.

„...nyakába borult”

Ez megint példázatunk egyik fontos eseménye. Mi ezt megérti, az megértette az evangéliumot.

„Nyakába borult.” Gondoljuk csak végig, honnan jött a tékozló fiú! A szegénység és éhség a disznók mellé hajtotta. Nem hinném, hogy egy

disznópásztor nagyon tiszta lenne! A disznó tisztátalan állatnak számított. Aki disznóhúst evett, vagy disznókkal bánt, nem mehetett be a templomba. Véleményem szerint még az is nagylelkűség lett volna az apától, ha azt mondja: „Itt vagy tehát? Nos, menj, fürödj meg, végy magadra tisztességes ruhát. Majd azután megbeszéljük a dolgot.”

De nem! „Nyakába borult.” Jól jegyezzük meg: elfogadta őt úgy, amint volt. Elengedte minden bűnét. Visszafogadta fiának és gyermekének – úgy, amint volt. És csak azután szólt: „Hozzátok ki hamar a legszebb ruhát...”

Tudom, hogy sok a nyugtalan lelkiismeret. Nincs békességük, mivel nem ragadják meg az evangéliumot. Hogy is van ez? Valakinek nyugtalan lesz a szíve, és békességre vágyik Istennel. Elismeri, hogy bűnös egy kissé, és azt mondja magában: „Így, ahogy vagyok, utálatos vagyok a Megváltónak. Meg kell javulnom.” És harcolni kezd a bűnei ellen és a rossz szokásai ellen, de egyre jobban beléjük keveredik, végül teljesen kétségbe esik.

Kedves barátom! Add fel a küzdelmet! Bajod sokkal súlyosabb, hogysen te magad segíteni tudnál rajta. Térj meg, úgy, amint vagy, és vesd magad Jézus Krisztus lába elé. Bíz magadat – úgy, amint vagy – azokra a kezekre, amelyeket érted átszögeztek. Kérj kegyelmet! Semmi más, csak kegyelmet! Részesülsz benne. És ugyanez a kegyelem át is formál téged, megváltoztat, nevel és új emberré tesz.

Az Úr Jézus nem kíván mást tőled, csak azt, hogy térj meg! Másként kifejezve: sokan vannak, akik először életük megszentelődését kívánják elérni, és majd ennek a megszentelődésnek az alapján akarnak megigazulni Isten előtt. Ez helytelen! Az első mindig az, hogy Isten előtt Jézus Krisztus által igazulunk meg, aki vétkeinket hordozta. Mindig ez marad a keresztyén élet alapja. Az ember kegyelmet nyer, és Isten gyermekévé lesz. És ugyanez a kegyelem munkálja *azután* életünk megszentelését.

.....és megcsókolta őt”

A csók a szeretet pecsétje, és éppen ezért valami nagyszerű. Maradjon is meg annak – kedves fiatal barátaim –, és ne játszadozzunk vele. Vannak csókok – amelyek jobb lenne, ha nem történtek volna meg. Dolgom akadt egyszer egy fiatal katonával. Ennek életét tönkretette egy könnyelmű leány. Könnyek között panaszkolta a tni. „Ó, az az első csók, az vette el az eszemet!” És gondolatok Júdás csókjára!

A csók a szeretet pecsétje. Ezt jelenti az édesanya csókja, vagy két olyan ember csókja, akik egy életre összekötik sorsukat.

Van Istennek, az Úr Jézusnak csókja? Igen! Mivel az apa megcsókolta tékozló fiát, elpecsételte őt „Fiam vagy!” Az Úr Jézus mentő szeretetének tehát van elpecsételése is. A Biblia gyakran beszél erről. Pl. az Efézusi levélben: „...eljegyzett pecséttel, a megígért Szent Szellemmel” (Ef 1,13).

Végül szeretnék az egészhez még néhány szót fűzni, amelyeket D. Humburg ezzel kapcsolatban mondott: „Azt hiszem, az ilyen csók sok nyomorúságot és siralmat betakar. Üdvözítődnél olyan szíveslátásra találsz, amilyent még soha életedben nem tapasztaltál. Tékozló gyermek, jöjj haza! Sok szenvedés talált már menedéket Jézus Krisztusnál. De még mindig van hely számodra is!”

A MEGMENTŐ SZÓ

A fiú ekkor így szólt hozzá: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened.
Lukács 15,21a

A Bírák könyvében (12,1-6) figyelemre méltó történetet olvasunk. Efraim törzse harcban állt Gileád férfiaival. A gileádiak Istentől kijelölt vezérük, Jefte irányításával legyőzték az efraimiakat. Ezek serege menekült, és a Jordánon átkelve akart biztonságba kerülni. A gileádiak azonban gyorsan elfoglalták a Jordán gázlóit. Így kerültek nagy bajba az efraimiak. Mit tegyenek? Voltak, akik álruhát öltöttek, vagy eldobták fegyvereiket, és megpróbáltak jámbor parasztként átkelni a gázlón. Csakhogy a gileádiak észrevették a csalafintaságot, és egyszerű eszközhöz folyamodtak. Ismeretes volt, hogy az efraimiták nem tudták tisztán kimondani az „s” betűt. Nos, a gileádiak minden átkelőt felszólítottak, mondja

ki a „sibbolet” szót. Ha az illető azt mondta: „szibbolet” – akkor fölismerték, hogy ellenség, és megölték.

Egyetlen szón múltott tehát élet vagy halál. Aki ki tudta mondani a szót, az megmenekült.

Ismerek én is ilyen megmentő szót, olyant, amely megment bennünket szívfájdalomtól, Isten haragjától, haláltól, Isten ítéletétől és pokoltól. Ez a megmentő szó így hangzik: „Vétkeztem.” Pál ezt mondja az 1Korintus 11,31-ben: „Mert ha mi magunk ítélnénk meg önmagunkat, nem esnénk ítélet alá.” Ez azt jelenti: aki megtanulja kimondani ezt a szót: „vétkeztem”, az megmenekül Isten haragjától. Aki azonban nem tudja szívből kimondani, azt megítéli Isten. Az elveszett.

A tékozló fiú kimondta a megmentő szót.

A kimondás időpontja

A tékozló fiúról szóló egész történet példázat: az isteni dolgokat példázza. Újra meg újra el szeretném mondani: tisztán emberileg nézve ez teljesen lehetetlen és valószínűtlen.

Ha a történet az embervilágban ment volna végbe, akkor valahogy így folyt volna le: az apa először megengedte volna, hogy fia közeledjék hozzá. Azután a fiúnak el kellett volna mondania: „Apám, vétkeztem.” És csak azután lett volna kegyelmes hozzá az apja.

Itt azonban fordítva történik a dolog. Mielőtt a fiú bármit is szólhatott vagy tehetett volna, az apja elébe szaladt és kitérte feléje karját. És most, *most*, miután az apa megnyitotta fia előtt irgalmas szívét, mondta a fiú: „Apám, vétkeztem.”

Rendkívül fontos ez mindazok számára, akik üdvözülni szeretnének. Az első dolog nem a mi megtérésünk és bűnvallásunk. Nem, az első Isten kegyelme! Isten kegyelmet ígér minden embernek, minden bűnösnek. Világosan és érthetően teszi ezt Jézus Krisztus magasra emelt golgotai keresztye által.

A bűnvallásodat nem valamilyen kemény, haragvó Istennek kell elmondanod, miközben nem tudod, hogyan viszonyul majd ehhez. Nem! A megmentő szót: „vétkeztem”, olyan Istennek mondhatod el, aki már biztosított bűnbocsánatáról és kegyelméről. Véres karok, kitérve a bűnös számára, a kereszten. Bűneidért immár elég tetetett Megváltód által. A büntetést, ami rád várt volna, már elhordozta Jézus Krisztus a kereszten.

Istennek ez az eléd siető kegyelme Jézus Krisztusban ne indítana téged is arra, hogy megtérj, és kimondd a megmentő szót: „vétkeztem”? Hogy kimondd az énekkel: „Uram, mindent eltékoztam, semmim sincs már nekem. Fáradtan és alig remélve csendül fel énekem.” Mert Isten azzal, hogy előre hirdeti számodra kegyelmét és bűneid bocsánatát, egyenesen hív arra, hogy megbánjad bűneid, és kimond a megmentő szót.

A belső szükség kényszeríti a szó kimondását

Amikor a tékozló fiú még a disznók mellett ült, elhatározta magában: „Útra kelek, elmegyek az apámhoz, és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem.”

Ezt határozta. De a dolgok csodálatosan és különösen alakultak. Mielőtt észbe kapott volna, már ott volt apja karjai között.

Látjátok, ezt el sem tudta képzelni a tékozló fiú. De ha már így történt, akkor gondolhatta volna magában: „Már minden rendben van. Mi szükség van még arra, hogy ezt mondjam: vétkeztem. Apám úgyis mindent megbocsátott.”

De jaj lett volna a tékozló fiúnak, ha így gondolkozott volna, és nem mondta volna ki a megmentő szót! Akkor soha többé nem tudott volna apja szeme közé nézni. A régi bűn mindig közöttük állt volna. Soha nem jutott volna el a teljes békességhez. És ez a félig-meddig megoldás végül is – apja szeretete ellenére – újra elűzte volna az apai házból.

És az apa? Sohasem hihetett volna fiának valóságos, szívbeli megváltozásában. Mert az igazi, szívbeli megváltozás jele csak ez: „Vétkeztem”. És így az apa is egyre jobban elzárta volna szívét a fia előtt.

Értitek már, miért volt oly nagy szükség erre a szóra: „Vétkeztem”?

Sokan ugyan tudnak valamit Istennek a Krisztusban megjelent szeretetéről, de mégisincs bé-

kességünk. Még nem élnek úgy, mint gyermekek Isten házában. És miért? Mert be akarnak hatolni Isten házába és gyülekezetébe anélkül, hogy kimondják a megmentő szót: „Vétkeztem”. Soha nem térdeltek még megtört szívvel a szent Isten előtt, és nem vallották meg: „Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened.”

Kérdezek titeket, akik ilyen felemás helyzetben éltek Isten előtt, akik ismeritek Isten szerezetét, de mégsem adjátok meg a tiszteletet az igazságnak – miért teszitek ezt? Ennek számos oka lehet. Vannak, akik egyáltalán nem tudnak beszélni Istennel. Mások túl büszkék. Nem akarnak bűnősként itt állni. Ismét mások azt gondolják, hogy nem is olyan rossz a helyzet – ahogy mondják – apró bűneikkel. A negyedik csoport túl könnyedén veszi a dolgot, és azt véli, minden rendben van – holott semmi nincs rendben. De a legtöbben azért nem akarják megvallani: „Vétkeztem” – mert nem akarják elhagyni bűneiket. Meg akarják tartani Istent és a bűnt. Ez azonban a legbiztosabb út a teljes megkeményedés – és a kárhozat felé.

Elias Schrenk szinte minden igeszolgálatában arra kérte a gyülekezetet: „Hozzátok rendbe a dolgokat Istennel!” És most én is erre kérlek titeket.

Ahogy mondja

„Atyám, vétkeztem – majd így folytatja – az ég ellen és teellened.” „Ellened!” – Minden azon múlik, hogy ezt meglássuk.

Kétségkívül sokféleképpen vétkezünk: vétkezünk a tanítóink ellen az iskolában, a lelkész ellen, aki oktatót minket, szüleink ellen, az emberek ellen, akikkel együtt cselekedtünk gonosz dolgokat. De ha azt akarjuk, hogy életünk teljesen rendbe jöjjön, akkor föl kell ismernünk: mindenekelőtt és elsősorban Isten ellen vétkezünk.

Amikor Dávid házasságtörése és gyilkossága után sírva borult Isten elé, megvallotta: „Egyedül ellened vétkeztem” (Zsolt 51,6).

Olyan korban élünk, amikor az emberek már egyáltalán nem tudják szemüket Istenre emelni. És egyáltalán nem értik azt a szót: „bűnös”. Beszélnek „közlekedési kihágásról”, „adócsalásról” és „elévült bűnökről”. Szegényes visszaélés a bibliai szavakkal!

Emeljétek szemeket Istenhez, aki nekünk az Úr Jézusban teljes kegyelmet ígér. És valljátok meg neki szívvel és szájjal: „Atyám, egyedül ellened vétkeztem, azt tettem, amit rossznak látsz.” És akkor feltárul előttünk a kegyelem országának mérhetetlen nagysága és dicsősége.

A KI NEM MONDOTT MONDAT

Nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek.

Lukács 15,21b

Ez olyan mondat, amit nem mondtak el! Aki figyelmesen olvassa a történetet, annak feltűnik valami: amikor a tékozló fiú még a disznók mellett volt, elhatározta magában: útra kelek, elmegyek apámhoz és azt mondom neki: „...nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek, tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy”. Amikor azonban apja karjaiban volt, mindössze annyit mondott: „Nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek.” Pont! És vége! Elmaradt ez a mondat: „Tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy.” Miért? Ez nagyon fontos.

Mivel a fiú számára a fő dolog a legfontosabb lett...

Tekintsünk még egyszer vissza. Ott ült a tékozló fiú a disznónyáj mellett. Vagyonát elprédálta. Drágaság uralkodott a vidéken. Szeretett volna jóllakni a disznók eledelével, de senki nem ad neki belőle. Rosszul ment neki.

És akkor lelki szemei előtt megjelent az atyai ház gazdagsága. „Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok!”

És akkor elhatározta magát, és ezt mondta: „Útra kelek, elmegyek apámhoz, és megkérem: tégy engem béreseddé.”

Ha ezt így nézzük, az a benyomásunk: fontosabb volt számára a kenyér és éhségének csillapítása, mint maga az apa! Az a fontos számára, hogy újra megélhetési lehetőséghez jusson. Az apa csak másodsorban jött szóba.

Őszinte bűnbánata ellenére még mindig a természet, meg nem tért ember gondolkodásmódja tartotta fogva. Ennek ugyanis az az elve: „Először gondoskodnom kell a megélhetésemről, azután majd törődhetek az Istennel.” A világ ezt így fejezi ki: törődjétek először a világgal, és annak javaival. És azután – ha marad idő rá – még mindig törődhetsz Isten országának igazságával.

Márpedig ez istenkáromló sorrend. Az Úr Jézus azt mondta: „Keressétek először az Ő országot és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek” (Mt 6,33).

Ezt tanulta meg a tékozló fiú, amikor hazament. Egyszerűen elhagyta azt a mondatot, amely külső megélhetésére vonatkozott. Most sokkal fontosabb dologról volt szó: Bűnbocsánatot kell nyernem, rendbe kell jönnöm apámmal. És akkor a többi dolog magától rendeződik majd. Megadatik nekem.

Mivel a koldusból fiú lett...

A tékozló fiú tehát fölkerekedett nyomorúságából. Elment az apjához. Akart valamit apjától. Nem nagy dolgot, de mindenképpen azt, hogy gondoskodják róla. Kész ajánlatot vitt magával. „Tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy.” Egyáltalán nem számolt apja teljes bűnbocsánatával.

Sok keresztyén ember hasonlít a tékozló fiúhoz ebben az állapotában. Nem istentelen. Ó nem! Még imádkozik is. Kiönti Isten előtt szívét. De mindig csak külső dolgokat kér. Hol ezt, hol azt kéri Istentől. De nem értékeli sokra magát, az Üdvözítőt, kegyelmét, szeretetét és hűségét.

Márpedig ebből a koldusállapotból tovább kell jutnunk, ahogyan a tékozló fiú tovább jutott. Már nincsenek javaslatai és kívánságai. Elég neki az, hogy apja szereti, és bűnbocsánatot ajándékozott neki. Nem valamit akar az apjától. Magáról az apáról van szó.

Ahogy Aszáf is mondja a 73. zsoltárban: „Nincs senkim rajtad kívül a mennyben, a földön sem gyönyörködöm másban. Ha elenyészik is testem és szívem, szívemnek kösziklálja és örökségem Te maradsz, Istenem, örökké” (23-24. v.).

Mivel teljesen ráhagyta magát az apa vezetésére...

Hadd világítsam meg ezt egy példával. Kerékpáromra elől rászereztem egy kicsiny nyeretet,

amelyre a kisleányom ráülhet. Amikor egyszer együtt bicikliztünk, arra kért: „Papa, hadd kormányozzak én!” Átadtam neki a kormányt – de csak néhány másodpercre. Különben baj lett volna belőle.

Mi is így teszünk. „Hadd kormányozzak” – mondjuk Istenünknek. És azután mi magunk kormányozzuk az életünket. Ez bajba visz. És ha nyomorúságosan végigkormányozzuk az életünket, mégiscsak a pokolba kormányoztuk magunkat. De már itt a földön is ezernyi bajt okozunk ezzel az önkormányzással.

Így tette a tékozló fiú is, és így juttatta magát a nyomorúságba. De ezt még akkor sem tudta feladni, amikor megtért. „Tégy engem béreseddé” – akarta mondani. Tehát még mindig maga akarta az életét kormányozni.

Csakhogy közben hazaérkezett. Az apa szeretete körülölelte őt. És ekkor a torkán akadt a kérés. Keze lecsúszott élete kormányáról. És az apa ragadta meg azt. Azért nem mondta ki a mondatot, mert átadta az apjának a vezetést. Mert már fölismerte: „Igaz ösvényen vezet az Ó nevéért” (Zsolt 23,3).

A VALÓDI KERESZTYÉN EMBER ÖLTÖZÉKE

Az apa viszont ezt mondta szolgálóinak: Hozzátok ki hamar a legszebb ruhát, és adjátok reá, húzzatok gyűrűt a kezére és sarut a lábára! Lukács 15,22

Pál mondta egyszer: „Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az; a régi elmúlt: íme, új jött létre” (2Kor 5,17).

Az ember Isten kegyelméből Krisztus által lesz újjá. Az ember szíve nem a jó szándékai által lesz újjá. Milyen sok jó szándékunk volt már! És mégis: minden maradt a régiben.

Azáltal sem lesz újjá az ember, hogy helyzete jobbra fordul. Ismertem egy embert: gonosz verkedő volt. De vitte valamire. Tekintélyes ember lett. Ám nem változott meg. Ugyanaz a brutális ember maradt, aki korábban volt. Nem! Az ember csak akkor lesz újjá, ha „Krisztusban” van, ahogy Pál mondja, ha megtalálta Megváltóját, ha – miként a tékozló fiú – hazatért.

Képzeljük most magunk elé a tékozló fiút, amikor még disznókat őrzött. Éhesen, rongyosan, kétségbeesetten. És nézzük meg most! Vadonatúj ünneplő ruhában, szikrázó gyűrűvel az ujján, új sarukkal. „Új jött létre.” A ruha, a gyűrű és a saru mind lelki dolgokat ábrázolnak ki. És megtalálhatók mindazoknál, akik Krisztusban

vannak. Mintegy a valódi keresztyén ember föl-szerelését jelentik.

Az új ruha – az új megigazultság

Württembergben töltött szabadságom alatt történt, hogy két barátommal elmentünk a falksteini barlangba. Legócskább ruháinkat húztuk magunkra, és úgy jártuk végig a barlangot. Nos, ettől a ruháink nem lettek szebbek. Tetőtől talpig mocskosan értünk haza. És akkor azt mondta anyám: „Látogatód van. Egy úr akar veled beszélni.” Végignéztem magamon, és azt mondtam: „Így most lehetetlen.”

Ez egy találó kép! Istennel akarsz találkozni; az Ő gyermeke akarsz lenni; egykor majd a fel-támadásnál vele akarsz lenni. De nézz csak végig magadon! Lásd életed minden bűnét, engedet-lenségét! És föl kell ismerned: így lehetetlen. Így, ahogy vagy, nem lehetsz Isten gyermeke.

És ilyenkor a legtöbben elkövetik azt a nagy hibát, hogy gyorsan elkezdik szennyes ruháikat tisztogatni. „Ó, az én bűneim nem is olyan súlyosak.” És: „Mások sokkal rosszabbak nálam.”

Így nem megy! Nem, így nem megy! Új ru-hára van szükségünk!

És ekkor ismét sokan gyorsan másképp tud-nak segíteni magukon. Elővesznek egy másik ru-hát, amelyet vélt jó cselekedetkből tákoltak össze. Biblikusán szólva, ez az „önigazultságunk” kön-tőse. És ezzel dicsekszünk: „Semmi hiba nincs

bennem!” Még a sírnál is a jó cselekedetek ruháját mutogatják, dicsérik, csodálják.

Nos, ezzel megcsalhatjuk az embereket. De Istent nem. Öngazultságunkból összefoltozott ruhánk nem takarja be bűneink rongyait.

Nem! Valami egészen másra van szükségünk. A tékozló fiú egészen új ruhát kapott ajándékba apjától. Isten is egészen új ruhát akar nekünk ajándékozni. Ez az új ruha az a megigazultság, amelyet Krisztus szerzett meg nekünk a kereszten. „Krisztus vére és igazsága az én ékességem, díszruhám” – énekeljük. A hitből való megigazulás díszruháját ölti magára a hit, és ezután dicsekszik: „Nagy örömem telik az Úrban, víg örömeire indít Istenem, mert az üdvösség ruhájába öltöztetett, az igazság palástját terítette rám” (Ézs 61,10).

Az új gyűrű – a gyermeki állapot szellemisége

„Húzzatok gyűrűt a kezére” – kiáltja az apa.

Sokan csupán ékszer gyanánt hordanak gyűrűt. Ilyenkor a gyűrűnek semmi különösebb jelentősége nincs. Vannak azonban másféle gyűrűk is. Az a gyűrű, amelyet a fiú kapott, hasonló volt ahhoz, amelyet az ujjamon viselek. Ez nem pusztán ékszer. Ezt a gyűrűt akkor húztam az ujjamra, amikor eljegyeztem magamnak a menyasszonyomat. Ez a gyűrű tanúságtétel arról, hogy mi ketten összetartozunk.

Isten pedig azt üzeni Hóseáson keresztül: „Eljegyezlek magamnak örökre, eljegyezlek magamnak az igazság és a törvény, a szeretet és az igazalom ajándékával. Eljegyezlek magamnak a hit ajándékával, és megismered az Urat” (Hós 2,21-22). Ez a gyűrű tehát annak a szövetségnek a jelképe, amelyet az apa a fiával kötött. Isten és az emberi lélek közti szellemi eljegyzés képe.

Természetétől fogva az ember Isten ellensége, mint ahogy a tékozló fiú is ellenséget látott apjában. Nem szereti Istent, gyűlöli az Ő útjait. „Ézért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, íme, új jött létre” (2Kor 5,17).

Az ember megtért, bűnbocsánatot nyert Jézus Krisztus vére által, a kereszt megszüntette az ellenségeskedést Istennel szemben. Az ember Isten oldalán áll. Szövetségben van vele. Krisztus menyasszonyi gyülekezetéhez tartozik, amely várja az Úr visszajövetelét, és előre örül annak. Ezt jelenti a gyűrű!

Sőt, még többet is. Nemcsak a szövetséget! Ez a gyűrű, amelyet az apa a fiának adott, pecsétgyűrű volt: pecsétgyűrű a család címerével. Im már a fiú megkapta és használhatja is az apa pecsétjét. És ez az egész világ előtt tanúsítja fiúi mivoltát.

Tudjátok, milyen utálatos dolog, ha az ember nem tudja, hányadán áll Istennel. Nos, a tékozló fiú tudta, hogy áll vele. És ha szívében kétely támadt, akkor csak rá kellett néznie a pecsétgyűrűre, és máris tudta, hogyan áll az apjával.

Isten valódi gyermeke ilyen szellemi pecsétgyűrűt visel, amely minden kételyét eloszlatja. Ez a gyermeki mivolt szelleme. Pál ezt mondja: „Maga a Szellem tesz bizonyosságot a mi szellemünkkel arról, hogy valóban az Isten gyermekei vagyunk” (Róm 8,16).

Az új saru – új életvitel

Amikor ezt az igeverset olvastam, valami jelentéktelennek látszó dolog tűnt fel nekem. Az apa azt mondta: „Hozzátok ki hamar a legszebb ruhát”, tehát a fiún volt egy vásott, ócska ruha. De azt nem mondja, hogy „hozzátok új sarut, és adjátok reá”, hanem csak annyit: „húzzátok sarut a lábára”. Tehát a tékozló fiúnak nem volt saruja. Mezítláb volt.

A mezítlábas embernek nagyon óvatosan kell járnia, és még így is sok mindenben megüti a lábát. Ilyen a természeti ember életmódja. Szüntelenül aggályoskodónak és óvatosnak kell lennie, és még így is sok mindenbe beleütközik, vét Isten és emberek ellen.

„Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az.” Immár saru van a lábán. Most már meg tud tenni bizonyos lépéseket. Elmondhatja: „Az Úr ereje által járok-kelek.” Nem fél többé minden kavicstól. Bátran lépdel át rajtuk a hit ereje által. Sőt, az Úr még ezt is mondja: „Eltaposod az oroszlánt és a viperát, eltiprod az oroszlánkölyköt és a tengeri szörnyet” (Zsolt 91,13). Pál pedig

így ír: „Felsaruzva a lábatokat a békesség evangéliuma hirdetésének a készségével” (Ef 6,15).

Röviden: nagyszerűek ezek a saruk. De gondoljátok meg: a fiú ajándékba kapja őket az apjától. Ezek Krisztus Jézusban a mieink. A hit teszi újjá az életvitelünket.

AZ ÜNNEPI LAKOMA

Azután hozzátok a hízott borjút, és vágjátok le. Együnk és vigadjunk! Lukács 15,23

Újra meg újra emlékezetetekbe kell idéznem, hogy a tékozló fiú története: példázat, isteni dologról szóló példázat. Emberi szinten nyilván minden egészen másként történt volna.

Tegyük fel, hogy egy apa valóban így fogadta volna tékozló fiát, szerető öleléssel és csókokkal. De azután bizonyára így szólt volna: „Nos, gyere be a házba! Viselkedj szerényen, és *becsüld meg magadat*. És ha látom, hogy megbecsülted magadat, akkor majd közöljük az egész háznéppel és a rokonsággal, hogy visszajöttél.” Földi apa nem is tudna másként cselekedni. Megkövetelte volna, hogy a fiú bizonyos időn át bizonyítson.

A példabeszédbeli apa azonban egészen másként cselekedett. Szó sincs itt próbaidőről, bizonyítási lehetőségéről. Alighogy hazatért a fiú, máris ünnepi lakomát rendezett. És az ének és

a zene mindenkinek hirdette: a tékozló fiú hazajött!

Így tud Isten cselekedni. Ő ismeri jól az ember szívét. Nincs szüksége arra, hogy próbaidőt követeljen. Világosan látja, hogy a megtérés valódi vagy hamis. Amennyiben hamis, akkor igaz az Úr Jézus szava: „Minden palántát, amelyet nem az én mennyei Atyám ültetett, ki fognak gyomlálni” (Mt 15,13). Ha azonban a megtérés valódi, akkor fölismeri benne tulajdon művét, és öröm van a mennyben.

És most nézzük az ünnepi lakomát.

Az ünnepi lakoma – akkor

„Azután hozzátok a hízott borjút és vágjátok le. Együnk és vigadjunk!” – Ha mindezt maradéktalanul meg akarjuk érteni, vissza kell mennünk a Lukács 15. elejére. Ott is egy vendégségről van szó. Azok a bűnösök, akiknek szívében az Isten kegyelme fölkelte az üdvösség utáni vágyat, meghívták az Úr Jézust vendégségbe. Milyen nagy öröm lehetett ezeknek az üdvösségre vágyó lelkeknek, hogy maguk között tudhatták Őt, „akinél bőséges volt a kegyelem és a megbocsátás”.

A farizeusok és írástudók azonban zúgolódtak és így szóltak: „Ez bűnösöket fogad magához, és együtt eszik velük.” És itt vette át az Úr Jézus a szót. És elmondta ezt a hosszú történetet a tékozló fiúról, aki olyan mélyre sülyedt; és aho-

gyan magába szállt; hogyan tért meg, hogyan bánta meg a bűneit és mondta: „Vétkeztem”; és hogyan fogadta vissza az apja – ünnepi lakomával.

Ezzel azt mondta az Úr Jézus – ünnepi lakománál ülünk itt most együtt mindnyájan. Elvesztett bűnösök tértek haza, akik megtalálták az Üdvözítőt. Hát ne együnk-igyünk, és ne legyünk vidámak?”

A farizeusok csodálkoztak azon, hogy az Úr Jézus bűnösökkel együtt eszik, pedig ők csak prófétának tartották Őt. Milyen nagy lett volna a csodálkozásuk, ha felfogták volna, hogy Ő „Isten”. Bizony, ez csodálatos! Isten együtt eszik a bűnösökkel. „Örvendeztetek, egek, ti is, földi seregek! Isten és a bűnös ember barátok lettek...”

Tudok a Bibliában egy másik, ehhez hasonló vendéglátásról. Ábrahám Mamré tölgyesében a sátra árnyékában ült, mert forrón tűzött a nap. És amikor fölemelte szemét, íme, három férfi állt előtte. Ábrahám meghívta őket: „Uram, ha megnyertem jóindulatodat, kérlek, ne kerüld el szolgádat.” És besietett a sátorba Sárahoz: „Siess, dagassz meg három mérték finomlisztet és süss lángost. Kiszaladt Ábrahám a csordához is és fogott egy szép szopós borjút” (vö. 1Móz 18,1-15).

Így tért be az Úr Jézus Ábrahámhoz vendégségbe. Ez már nagy dolog. Ábrahám azonban Isten embere volt, nem pedig tékozló fiú. És ráadásul még ezt is olvassuk: „Ő maga pedig ott állt mellettük a fa alatt, amíg ettek.” Lukács

evangéliumában egészen másként megy végbe a dolog: az elveszett bűnösök meghitt közösségben ülnek együtt Istenükkel és Üdvözítőjükkel, és vele együtt esznek és isznak. „Lássátok a csodát, milyen mélyre hajol le a Felséges...”.

Az ünnepi lakoma – ma

Ez az igevers – evangélium (jó hír). Fölfigyelnek rá azok, akiknek bánkódik a szíve, és akiket lelkiismeretük nyomaszt. Ki ne venne szívesen részt egy ilyen ünnepi lakomán?!

Barátaim, ti is részt vehettek, és vegyetek is részt rajta. Az igazán keresztyén ember egész élete ilyen ünnepi lakoma.

A keresztyénséget már sok ostoba szemrehányással illették. Minden időben hangzik: „Mivel bölcsnek tartották magukat, bolondokká lettek.” De a legostobább ellenvetés mégiscsak ez: a keresztyénség életet tagadó szemlélet.

Az kétségtelen, hogy a hívő ember megtagadja a természeti ember testies életét. De hát élet az? Hajszoitnak lenni az élvezetvágytól, törtetés és aggodalmaskodás a táplálékért és a pénzért, törekvés elismerésre és kitüntetésre, szüntelen félelem az emberektől és a haláltól, a lelkiismeret elnémitása? Mindez csak vegetálás, ahogy az iszapban csúszó-mászó férgek vegetálnak. Isten irgalmazzon ettől! Ezt az életet a hit mindenesetre megtagadja!

Aki megtalálta Istenét Jézus Krisztusban, az megtalálta az *igazi* életet. A Biblia a keresztyének életét újra meg újra ünnepi lakomához hasonlíja. „Asztalt terítesz nekem ellenségeim szeme láttára. Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam” – mondja Dávid (Zsolt 23,5). Nem valami szegényes étkezés ez! „...megitatta a szomszédokat, és jól tartotta az éhezőket” (Zsolt 107,9). Bizony, az Úr maga szolgál fel, mert azt mondja: „Megelégítek minden elcsüggedt lelket” (Jer 31,25). Ezen a lakomán nincs kiadagolva, ki mennyit ehet. Ezért mondja Salamon: „Az igaz jóllakásig ehet” (Péld 13,25). „Dúslakodnak házad bőségében, örömet árasztasz rájuk, mint patakot” (Zsolt 36,9).

Miért is maradnánk éhesek, szegények és üresek! Isten Igéje ünnepi lakomára hív minket: „Éreztétek és lássátok, hogy jó az Úr!” (Zsolt 34,9).

Az ünnepi lakoma – az örökkévalóságban

Minden gazdagság ellenére is érvényes a keresztyének számára az 1Korintus 15,19: „Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk.”

Az Úr Jézus feltámadása azonban már reménységet ad az örök életre nézve.

Amikor a világ embere „túlvilág”-ról beszél, többnyire rendkívül homályos szellemi elképzelései vannak felőle. A Biblia másként tudja. Ben-

gel szavai szerint: „A testiség Isten útjainak a vége.” A Biblia beszél a test feltámadásáról, egy új világról, amelyben igazságosság lakozik. A Szentírás szerint ebben az új világban vannak folyók, városok, fák, emberek. Sőt, az Úr Jézus azt mondja, Ő maga bort fog inni ott. Halála előtt kijelenti: „Nem iszom mostantól fogva a szőlőtőnek ebből a terméséből ama napig, amelyen majd újat iszom veletek Atyám országában” (Mt 26,29).

Az lesz azután a lakoma, amelyben valóságos lesz a felszólítás: „együnk és vigadjunk!” Örökké tartó menyegzői ünnepség lesz ez, mert az Úr Jézus, a vőlegény, tartja menyegzőjét a menyaszszonnyal, a Gyülekezettel. Mondjon ez a világ, amit akar – én szeretnék ott lenni!

Befejezésül még csak egy mondatot: Vége felé tart életed? Érzed, hogy ez a világ a vége felé rohan? Nos, engedd, hogy mások panaszkodjanak! Mi a költővel tartunk:

Sion hallja már az örök énekét,
fölujjong szíve hatalmasan,
nem alszik tovább, sietve felkél:
jön, jön a Vendég diadalmasan!
Kegyelem és Igazság hozója,
„Ama fényes esthajnali csillag”.
Urunk jön, Krisztus, az Isten Fia,
a várva-várt győztes nap felvirrad!
Hozsánna!
Beállhatunk a boldog menetbe

indulunk az ünnepi terembe...
Zeng már imádságunk,
VELE vacsorálunk!

A MEGTÉRÉS HATÁSA

Mert ez az én fiam meghalt és feltámadt.

Lukács 15,24a

Különös és csodálatos történetet mond el nekünk a 2Királyok 13: Elizeus próféta, Isten nagy embere meghalt, és eltemették egy sziklasírba. Röviddel a temetése után arra jött egy gyászmenet, amely egy halott férfit kísért. Egyszer csak valami megzavarta az ünnepélyes menetet. Rémulten kiáltozzák: „Az ellenség betört az országba.” És már látni is lehetett az ellenséges moábita katonákat. Az emberek szétfutottak. Csak a halothordozók maradtak ott a holttesttel. Gyorsan belökték a tetemet Elizeus sírjába, és ők is elmenekültek. „Az az ember pedig hozzáérve Elizeus teteméhez, életre kelt és talpra állt.”

„Bolond dolog” – mondod? Nos, ez az én életem története, és még ezer más ember története. A bűn kigyómarása és Isten kárhóztató törvénye által mi mindnyájan mintegy halottak vagyunk. De azután kapcsolatba kerültünk Isten prófétájával, elküldött Fiával, az Úr Jézussal. Halála által jutottunk vele érintkezésbe. És akkor életre

keltünk. Isten azt mondja rólunk: „Ez az én fiam meghalt, és feltámadott.” Ilyen nagy változást idéz elő a megtérés!

Az ember rádöbben elveszett állapotára

A tékozló fiú történetében úgy ismerjük meg az apát, mint nagyon irgalmas embert. Egyetlen szemrehányó szó nem hagyta el száját, amikor bűnös fia hazatért. Egész lénye szeretetet, irgalmat, könyörületességet sugárzott.

Ebben a jóságában azonban nyoma sincs a szentimentális lágyságnak. Ezt mutatja mai igénk is. Még mielőtt lakomához telepednének, az apa szinte kegyetlen tárgyilagossággal megjegyzi, hogy tulajdonképpen mi is történt: „Ez az én fiam meghalt.” A fiú összerezzen, lehajtja fejét. Valamennyi vendég őt nézi. Mindenki azt várja, hogy most felcsattan és azt mondja: „Nem, apám, azért nem volt ennyire rossz a helyzet. Kétségkívül letértem a helyes útról, de – nem voltam halott!”

A fiú azonban egy szót sem szól. Úgy gondolom, hogy csak rábólintott: „Igen, így volt” – és azt suttozta: „Halott voltam! Nemcsak akkor, amikor a disznók mellett kötöttem ki, hanem már akkor is, amikor gőgös fickóként, elköltöztem az atyai házból.”

A természeti ember halott, még ha vidáman ugrál is ide-oda, s betölti a világot nyüzsgésével. Isten előtt halott. Nem lát, mivel nem látja sem

Isten szentségét, sem Jézus Krisztus szeretetét, sem önmagát, hogy kicsoda is ő valójában. Nem hall, mert noha a Jó Pásztor hívogatja, és kínálja neki kegyelmét, minderről nem vesz tudomást. Érzéketlen, mert noha Isten már ítéletekkel sújtja, szíve mozdulatlan marad.

No de kérem – mondhatja valaki –, ez azért túlzás! Nem olyan rossz az én állapotom. – Heylesen szóltál. Nem olyan, hanem sokkal rosszabb. A meg nem tért ember, az újonnan nem született ember nemcsak halott, hanem hatványozottan halott. A test szerint halott ember legalább csöndben van, és nem csinál semmit. A szellemileg halott viszont a halál cselekedeteit végzi. „Halott a bűneiben” – írja a Biblia.

Pál ezt mondja: „A test cselekedetei azonban nyilvánvalók, mégpedig ezek: házasságtörés, paráznság, tisztátalanság, bujálkodás, bálványimádás, varázslás, ellenségeskedés, viszálykodás, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, pártoskodás, irigység, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlóak” (Gal 5,19-21).

Kell-e még erről többet mondanom? A meg nem tért ember amellet marad, hogy nem olyan rossz az állapota. A megtérés viszont azt munkálja, hogy igazat adunk Istennek, halott állapotunkat fölismerjük, semmi mástól nem félünk jobban, mint a sötétség cselekedeteitől.

Az ember új teremtés lesz

„...és feltámadott.” A megtérésnél beállott változás szinte felülhaladja elképzelésünket. Pál azt mondja: „Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az” (2Kor 5,17). Úgy van a megtérésnél is, mint a teremtésnél. Félelmetes sötétség volt. És a sötétségbe belezeng Isten szava: „Legyen világosság!” És lett világosság. Ez történik a megtérésnél is.

Pál erről így tesz tanúságot: „Isten ugyanis, aki ezt mondta: »Sötétségből világosság ragyogjon fel«, Ő gyújtott világosságot szívünkben” (2Kor 4,6).

A tudósok ugyan vitakoznak a teremtéstörténet fölött, hogy így volt-e vagy sem, ahelyett, hogy az 1Mózes 1 monumentális történetének hatalmas akkordjaiból kihallanák a dicséneket róla, „aki szólt, és meglelt, parancsolt, és előállott”.

Ugyanez a teremtési aktus ismétlődik meg minden megtérésnél, és a vége mindeniknek az: „Feltámadott!”

„Honnan van mindez, és miért történik?”

A tékozló fiú története tele van sajátosságokkal. Hadd mutassak rá az egyikre. A történet hosszasan elmondja, mit tesz a tékozló fiú, hogyan száll magába, hogyan tér meg, hogyan bánja meg bűnét. Az Ige tehát tevékenynek, aktívnak mutatja be őt. A végén pedig ezt olvas-

suk: „Feltámadott.” És itt ő egészen passzív. Itt *ővele* történik valami.

Hogyan is áll tehát a dolog a megtéréssel? Én cselekszem ekkor valamit, vagy velem történik valami? Mindenki, aki megtért, ezt mondja: Történt velem valami. Isten Igéje bennem az újonnan születés magva lett. Az Atya a Fiúhoz vonzott, és a Fiú az Atyához. Isten belevilágított a szívembe, úgyhogy fölismertem saját nyomorult állapotomat, de az Ő szabadítását is. Megajándékozott bűnbánattal és hittel.

Az igazi megtérés oly nagy dolog, hogy csak Isten tulajdon műve lehet. Mivel azonban Isten ezt a nagy művét véghez akarja vinni benned, ezért ne állj ellen tovább, hanem add meg magad neki. És azután Isten valamennyi gyermekével együtt énekelheted:

Nagy irgalomban részesedtem,
Én elveszett, érdemtelen.
Csodálom ezt, hisz gögös szívem
Vakon nem vágyott rá sosem.
De most mindegyre zeng dalom:
Légy áldva, drága irgalom!

Majd később:

...nékem semmim, semmim nincsen,
Minden csak pusztá irgalom.

A MEGTÉRÉS CSODÁJA

Ez az én fiam... elveszett és megtaláltatott.

Lukács 15,24b

Ha valaki mintegy 3500 évvel ezelőtt körbesételt az egyiptomi király pompás palotájában, esetleg találkozott egy fiatalemberrel, díszes öltözékben, akit nagy tisztelettel üdvözölt mindenki. A legkiválóbb tudósok vették körül, akik megtanították őt Egyiptom minden bölcsességére.

S ha valaki megkérdezte: „Ki ez a tehetséges fiatalember?“, azt a választ kapta volna: „Ez Mózes, a fáraó királyi családjának egyik tagja.”

Néhányan azonban ismerték ennek a fiatalembernek a titkát. Valójában rabszolga fia volt, rabszolga maga is, aki rabszolgától született. Sőt, még annál is kevesebb. Olyan néphez tartozott, amelyet halálra szántak. Így őt is kitétek kisgyermekkorában a Nílusba – a halál gyermeke volt.

De megtörtént a csoda: ott megtalálta a király leánya, amikor fürdeni ment. És ekkor következett be életében a nagy változás.

Mózes története az én történetem is – és még sok ezer emberé. Mi is elveszett és kárhozatra rendelt emberek voltunk, Sátán rabszolgái, akik a halál felé siettünk.

És akkor megtalált bennünket a király Fia, az élő Isten Fia. Kivont bennünket a pusztulás ver-

méből, a sárból és iszapból. A mindenható Isten gyermekeivé tett bennünket.

Gondolkozzunk csak tovább el ezen, miközben a megtérés csodájáról beszélünk.

A meg nem tért ember állapota

„Ez az én fiam elveszett” – mondja történetünkben az apa.

Nem szeretek vitázni e világ vak embereivel. Ezek azt állítják: „Nem, azért nem ennyire rossz az állapotom.” Majd az utolsó nap megmutatja nekik, hogy milyen az állapotuk. Inkább Dammannal, az ébredési prédikátorral tartok, aki a századforduló táján, Essenben munkálkodott. „A Szentírás sokezernyi szava közül egyetlenegyől sem félek jobban, mint attól, hogy »elveszett«” – kezdte bevezető igehirdetését.

Akkortájt egy fiatal leány ült a templomban. Ő később elmondta nekem: „Ez éppen elég volt számomra! Szíven talált. Bármit is hallottam később – mindig ez a szó lépett az előtérbe. Elvesztett! – Miért? – A bűneid miatt. Te is elvesztél.”

Az „elveszett” szónak kettős jelentése van. Elveszítheti az ember például út közben a kesztyűjét. Lehet, hogy valahol a sárban hever, és szétapossák a járókelők, vagy pedig jogtalan birtoklóra talál.

Ugyanilyen „elveszett” a természeti ember. Kicsent jog szerinti Urának, az élő Istennek kezéből. Van, aki a bűn sarában hentereg. A másik

egészen „rendes”, de nem a jog szerinti tulajdonosa viseli: egy másik ember, tehát az ördög. Mivel azonban az ember nem élettelen tárgy, mint a kesztyű, ezért saját vétke miatt vészett el. Bizony, Ádám bukása óta mi valamennyien elveszteként születünk.

Az „elveszett” szónak van azonban egy másik jelentése is. Vegyünk példának egy hajót egy sötét éjszaka borzalmas viharában. Egy hullám átcsap a fedélzeten, és tengerbe sodorja az egyik matrózt. Teljes lehetetlenség leereszteni a mentőcsónakot. A kapitány belemered az éjszakába, és ezt mondja: „Elveszett.”

Hány és hány ember után néztem már így, akiket bűnei a halálba ragadtak. „Mindörökre elveszett” – jajdult fel a szívem. „Isten haragja marad rajta. Akit Isten elveszített, az elveszett. „Isten haragja marad rajta.” Íme, a természeti ember állapota.

A megtért ember állapota

„Megtaláltatott.”

Bárcsak szavakat találnék annak kifejezésére, hogy mit jelent, amikor az ember mindenestől visszakerül jog szerinti tulajdonosa, Isten kezébe.

Először is szeretném körülhatárolni a félreértéseket: az erős, vallásos érzelmi megindultság még nem jelenti azt, hogy „Megtaláltatott”. Gyakori élményem a következő: jön valaki hozzám

nagy nyomorúságában, mert hordoznia kell bűnei következményeit. Fölismeri elveszett állapotát, és megváltás után vágyakozik. Azt hiszi, hogy hamarosan elnyeri. Csakhogy az idő múlik. Élete nehézségei rendbe jönnek. És hamarosan minden visszatér a régi kerékvágásba. Hiányzott az igazi bűnbánat. – Az ilyen ember olyan, mint a sivatag vándora. Szomjazik. Egyszerre csak észrevesz egy oázist, arra vesz irányt. De az csak délibáb volt. Minden széteszik a levegőben.

Egy másik félreértés: az első világháború idején a csataterén a mi tüzelőállásunkban voltak istentelen gúnyolódók. Amikor azonban a Somme folyónál heteken keresztül védtelenül és tehetetlenül ki voltunk téve a pergőtűznek, akkor ezek közül a csúfolódók közül nem egy újra imádkozni kezdett. És egyesek meg is vallották utólag: „Megtanultam újra hinni Istenben.” Elmondhatjuk ezekről: „Megtaláltattak?” Nem. Ezek még nincsenek tulajdonosuk, Isten kezében. A végső, magas fal választja el tőle őket: a bűnük. Nem nyerték el Jézus Krisztus vére által bűneik bocsánatát. Nem az tért meg, aki azt mondja: „Visszataláltam Istenhez”, hanem az, akit az Úr Jézus, a bűnösök Megváltója elfogadott.

Az említett két esetben az emberek azt mondták: „Megtaláltam.” Ez azonban nem az Isten által munkált megtérés. Az igazi megtérésnél az ember megvallja: „Az én Uram és Istenem megtalált engem bűneim nyomorúságában, megállí-

tott elveszett voltomban, irgalmasságában megtalált engem, és ingyen kegyelméből tulajdonává tett.”

„Megtaláltatott.” Milyen boldog állapot! Ilyenkor Pállal együtt vallja az ember: „Mivel tehát megigazultunk hit által, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által. Óáltala kapunk hitben szabad utat ahhoz a kegyelemhez, amelyben vagyunk, és dicsekszünk... a megpróbáltatásokkal is” (Róm 5,1-3).

És ujjongunk a szentekkel együtt: „Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban” (Róm 8,38-39).

Aki keres

Igeversünkben „elveszett”-ről és „megtalált”-ről van szó. Kell tehát lennie valakinek, aki keres. Ez a valaki: Jézus Krisztus. Ő az, aki szerte jár és keresi az elveszetteket. Nem vetted még észre, hogy belépett a te házádba is, és keresett téged, neveden szólított, és újra meg újra neveden szólít? Nagy irgalom és nagy türelem van ebben a keresésben.

Vétkeznek azonban, ha elhallgatnám előttetek a dolog komolyságát. Jézus Krisztus célhoz ér.

Olyan, mint a vadász, aki nem nyugszik, anélkül nem cserkészte a vadat. „Eljön az a nap, amely olyan lesz, mint az izzó kemence” (Nal 3,19). Ekkor még a legdacosabb és leghitelebbs ember is kénytelen lesz eléje állni. Isen azért „rendelt egy napot, amelyen igazságos tétet mond majd az egész földkerekség fölött egy férfi által, akit erre kiválasztott, akiről bizonyágot adott mindenki előtt azáltal, hogy feltámasztotta a halálból” (Csel 17,31).

Ki lenne olyan könnyelmű, hogy nem törődik ezzel a nappal?

„Még van idő, még hív a kegyelem...”

A NAGY ÖRÖM

És vigadozni kezdtek.

Lukács 15,24c

Hadd kezdjem Dávid életéből vett történetel. Mielőtt Isten ezt a férfit a juhnyáj mellől kirlyságra emelte volna, súlyos nyomorúságokon vezetette át.

Dávidnak éveken át menekülnie kellett a dühöngő Saul király elől. Legmélyebb megaláztatásának idejében egyszer a filiszteusok királyához menekült Gátba. A király szívesen fogadta az edzett harcost. A menekülő azonban itt sem talált nyugalmat. A filiszteusok félni kezdtek Dávidtól. Gyanakvóvá tették a királyt vele szemben, és félni-

gerelték ellene. Odáig fajult a dolog, hogy meg akarták ölni.

Ekkor Dávid sajátos csellel mentette meg életét. „Félkegyelműnek tette magát előttük, eszelősként viselkedett köztük, firkált az ajtószárnyakra, nyálát pedig a szakállára csurgatta” (1Sám 21,14). Erre a pogányok azt hitték, hogy démonok szállták meg. S mivel a pogányok nagy tisztelettel viseltettek minden ördögi dolog iránt, nem mertek hozzányúlni. Így azután Dávid megmenekült és továbbállt.

Szegény Dávid! – Valóban? Szegény Dávid? – nos, keressük meg a 34. zsoltárt: „Dávidé, abból az időből, amikor eszelősnek tette magát Abimeleknél, aki aztán elkergette, ő pedig elment. Áldom az Urat mindenkor, állandóan Őt dicséri szám. Az Úrral dicsekszik lelkem. Hallják ezt az alázatosok és örülnek.”

Dicsérő ének az üldözött szájából! Hát nem világos ebből is, hogy az Istenben hívő, az Ő közelében élő állapot örvendező?

Olyan öröm ez, amelyet a világ nem ért

Kigondoltam egyszer egy kis melléktörténetet a tékozló fiú történetéhez. Egy napon találkozik a tékozló fiú két korábbi barátja, két könnyelmű fickó azok közül, akik segítettek neki javai eltékozolásában. „Te – kérdi az egyik –, mi lett a mi úgynevezett »tékozló fiú«-nkkal?” „Jaj – nevet a másik –, bizony, valóságos gyászmadár lett belő-

le. Hazament az öregéhez térden csúszva: egészen jámbor lett, mindig otthon ül, lógatja az orrát, és nagy kegyesen az ég felé forgatja a szemét.” „Ha, ha – nevet a másik –, ilyesmi nem történhet meg velünk! Mi csak megmaradunk az eddigieknél: nevetünk, iszunk, szeretkezünk!” És nevetgélve távoznak.

Akinek azonban érzékeny füle van, az meghallhatta, milyen mesterkélt ez a nevetés. És akinek jó a szeme, azt is láthatta, hogyan hajtja őket egy démon ostorral előre, miközben a megsebzett lelkiismeret – meghal.

S mindez akkor történik, amikor a tékozló fiú története ahhoz a ponthoz érkezik, hogy: „És vidámozni kezdtek.”

Két világ!

Sokféle öröm van. Az elveszett világ legtöbb öröme abban van, hogy az érzékeny sóvár kívánságát kielégíti az ember. A test kívánsága, a szem kívánsága és az étellel való kérkedés – foglalja össze klasszikus tömörséggel a Biblia.

Vannak azonban nemesebb örömök. Ezek a kedélyünket üdítik fel: amikor a zeneszerető ember elmerülten élvezi Beethoven kilencedik szimfóniáját; amikor gyermekeimmel egy tündöklő nyári reggelen a Hornisgrinde csúcsán állunk, és elragadtatva nézünk a Fekete-erdő hegyvonulatára. Ilyenkor azt szokták mondani: „Mennyei!” És azt gondolják, hogy elérték a legmagasabbat.

Csakhogya keresztyén ember „mennyei” öröme sokkal, sokkal magasztosabb. Elsősorban nincs semmi dolga az érzékekkel, sem a kedéllyel. Nem, hanem a lelkiismerettel! A mindörökké nyugtalan lelkiismerettel. A keresztyén ember mély öröme a bűnök bocsánatában áll. Ezért alapja a felszabadult lelkiismeret, amely megnyugodott, és amelynek teljes békessége van.

Egyszer egész sor férfivel vitáztam. Azt mondtam az egyiknek: „Ön menekül az igazság elől.” „Melyik elől?” – kérdezte ingerülten. „Ez elől: »elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik»” (Zsid 9,27). Miközben a beszélgetés más irányba terelődött, ez a fiatalember egyszer csak megrántotta kabátom ujját: „Tudja ön bizonyosan, hogy Isten önnek meg fogja bocsátani a bűneit?” „Barátom – válaszoltam –, már régen megbocsátotta Jézus Krisztus vére által.”

Látjátok, ebben a felszabadult lelkiismeretben van a keresztyének mély örömének alapja.

Ez még csak az öröm kezdete

„És vigadozni kezdtek.” Mintha némi habozás csendülne ki ezekből a szavakból. Mintha ezután kellene megtanulniuk, hogyan kell vigadozni.

Így van ez az igazi keresztyén életében. A teljes öröm majd csak a kiteljesedéskor lesz osztályrészünk, amikor majd

megérkeztem a
mennyebe.

Akkor tölt el majd a
legnagyobb öröm!

Itt, a földi életben még csak „kezdtek” vigadozni.

Hadd éljek egy hasonlattal. Az imént említett csendedik szimfóniában, annak utolsó tételében van az örömóda. Ennek örvendező dallamai felcsendülnek már az első tételben, de akkor közbelépnek más, sötét, nehéz, komor, fájdalmas hangok. Újra meg újra keresztültör rajtuk az örömóda dallama, de újra meg újra úgy tűnik, mintha elnyelnék fájdalmas hangok, míg végül diadalmasan ragyogva és legyőzhetetlenül csendül fel az örömóda.

Ilyen a keresztyén ember élete is. Igaz ugyan, hogy már a megtérésekor felhangzik: „Nagy örömöm telik az Úrban, víg örömrre indít Istenem, mert az üdvösség ruhájába öltöztetett, az igazság palástját terítette rám” (Ézs 61,10). De azután hallunk már súlyos, szenvedésekkel teljes hangokat is Isten gyermekeinek szájából. Halljuk, ahogy Dávid siratja harcban elesett fiát: „Fiam, fiam, Absolon! Bárcsak én haltam volna meg helyetted!” (2Sám 19,1). Vagy halljuk, ahogyan az elkeseredett Ászáf zúgolódik: „Mert felindultam a kérkedők miatt, látva a bűnösök polétát” (Zsolt 73,3). Halljuk az Úr Jézus tanítványainak aggodalmaskodását: „Mit együnk? Mit

igyunk? Mit öltünk magunkra?” (Mt 6,31). Pál így panaszodik: „Arra, hogy akarjam a jót, van lehetőségem, de arra, hogy megtegyem, nincs... Én nyomorult ember! Ki szabadít meg engem ebből a halálra ítélt testből?” (Róm 7,18.24). És némelyekért úgy panaszodik a gyülekezet, mint egykor Pál: „Mert Démás elhagyott engem, mivel ehhez a világhoz ragaszkodott” (2Tim 4,10).

Nos, efféle panaszok nyilván ott lesznek a mi szívünkben és szánkban is. És olykor bizony nagyon nyomorúságos a keresztyén állapotunk! De csak tűnjék el az ilyen állapot! „Hű az, aki elhívott minket.” Eljön majd az idő, amikor minden igazi keresztyén ember szívében ismét felcsendül Isten dicsérete. Mert „teljes öröm van Tenálad” (Zsolt 16,11).

És végül majd a teljességben minden győztes ajkán fölcsendül az öröm éneke. Mivel:

Ez az öröm vég nélkül való

Itt ugyan ez áll: „Vigadozni kezdtek” – de arról sehol nem lehet olvasni, hogy befejezték volna a vigadozást. Örök öröm van az Úr Jézusnál, „Aki halálra adatott bűneinkért, és feltámasztott megigazulásunkért” (Róm 4,25).

Másként van ez a világban! Milyen gyorsan elhervadnak a virágok, elnémulnak a dalok, oda lesznek az örömök. És azután következik a halál, a sír, az ítélet és a pokol. „Hiszen amit vet az ember, azt fogja aratni is” (Gal 6,7).

Az Úr Jézusnál vég nélküli öröm van – az örökkévalóságban.

Panaszkodtak már, hogy a prédikációm harmadik része mindig oly rövid. Nos, ma valóban rövidnek kell lennie. Mivel a vég nélküli örömről valóban nem sokat tudok mondani. Hiszen meg van írva: „Amit szem nem látott, fül nem hallott, az ember szíve meg sem sejtett, azt készítette Isten az Őt szeretőknek” (1Kor 2,9). Ezért én sem tudok sokat mondani az eljövendő új világról. De örömmel várom. És gyakran vágyódom is utána. Bárcsak mindnyájan oda igyekeznének!

Halld, az ég harangi zúgnak,
Már az ünnepév közel.
Örvendj, népe égi Úrnak,
Üdvözültek sergivel!
A Király jön nemsokára,
Légy kitartó kis sereg!
Boldog lesz, ki homlokára
A koronát nyerte meg.
Szent harang, égi hang
Zendül szerte hangosan.
Drága hír, Jézus él!
S most kegyelme napja van.

AZ IDŐSEBB FIÚ

Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és mikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot. Előhívtott egy szolgát, és megtudakolta tőle, hogy mi történik itt.

Lukács 15,25-26

A jeruzsálemi templomban mindig nagy volt a nyüzsgés. Mindenféle ember özönlött ki s be. Amikor az Úr Jézus egy napon a templom kapujában állt, feltűnt neki egy férfi: tartásán és öltözékén látszott, hogy vitte valamire, már teljesített valamit az életben. Csak rá kellett nézni az arcára, hogy lássa az ember: ez nem tartozik a könnyelmű néphez, amely arra felé fordítja köpenyegét, ahonnan a szél fúj. Egy férfi, akinek szilárd világnézete volt.

Milyen nagyszerű férfi! És most bemegey a templomba. Tehát nem tartozott azok közé, akikről az Ige ezt mondja: „Azt gondolja magában a bolond, hogy nincs Isten” (Zsolt 14,1). Ő nem! Ez a férfi hitt az „Úristenben”.

És nézzétek, mennyire beleillik ez az férfi körünkbe: nem alázatosan, nyöszörögve lép Isten elé, mint az a bizonyos vámszedő. Nem: fölemelt fejjel, méltóságának tudatában, egyenesen állva és szilárdan imádkozik: „Isten, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember...” (Lk 18,11-12).

Nagyszerű férfi! És olyan, mint „derült égből a villámcsapás” a természeti ember számára, amikor Isten Igéje ilyet mond róla: „Hiányzik neki az, ami a legjobb.” Isten nem ismeri őt. Távolság van Isten országától? Pedig éppen ez az, amit igénk mondani akar nekünk: az öngaz embernek hiányzik az, ami a legjobb!

Nem ismeri az Úrban való örömet

Nézzük meg közelebbről a tékozló fiú történetében az idősebb fivért. Erről is elmondhatjuk mint az iménti farizeusról – egy nagyszerű férfi! Nem hagyta ott az apját, ahogy az öccse tette. Nem tékozta el vagyonát parázna nőkre, mint a fivére. Csöndben teljesítette kötelességét. Csodáljuk és szeretnünk kell az effajta embereket.

Most azonban nem a mi ítéletünkről van szó, hanem Isten ítéletéről. Ez pedig így hangzik: ez az idősebbik fiú is tékozló, elveszett fiú. Sőt, még reménytelenebb eset, mint a másik.

A Biblia így utal helyzetére: „Az idősebb fiú pedig a mezőn volt.” Nem hagyta ott az apját, de – nem is volt vele. Rajongó beszédnek tartotta volna, ha valaki azt mondja neki: „Apád többet kíván tőled, mint a kötelességed teljesítését. Szeretetedre vár. Arra vár, hogy megnyisd előtte szívedet, hogy Ő is megnyithassa számodra szíved.” „Badarság – mondta volna erre –, hiszen ti kell mennem a mezőre!” Így tartja napjaink embere is badarságnak, rajongásnak, amikor mi

énekelünk, imádkozunk, és Isten Igéjét olvassuk és hallgatjuk. „Mi inkább dolgozunk – mondják –, ez a mi istentiszteletünk.”

De beszéljünk csak magunkról, és ne a kívülálólókról. Nem az-e a helyzet közülünk néhányunknál: nem távol Istentől, és mégis – elidegenedetten az isteni élettől?

A Harmadik Birodalom idején mint rab egy börtöncellában ültem. Nagyon rám nehezedett a magány. Egyáltalán nem messze tőlem volt egy másik ember. Mindjárt a szomszéd cellában. Hallottam, ahogy köhögött, sóhajtozott, amikor nyugtalanul fel s alá járkált. Lassacsán pontosan megismertem. És mégis – el voltam választva tőle. Ott volt az irgalmatlan fal.

Mondjátok – sokan közületek nem így vannak Istennel? Nincs messzé egyiküktől se. Hisznek benne és ismerik Őt valamelyest. Csakhogy – ott van a fal.

Szegények! Nem ismerik az Úrban való örömet, mivel csak az önmagukban való örömet ismerik. Nem látják szegénységüket, mert önmagukat gazdagnak tartják. Nem ismerik az igazi életet, mert azt képzelik, hogy úrrá lettek az élet fölött.

Nem ismeri a kegyelem nagyszerűségét

Azt mondta nekem egyszer egy mérges férfi: „Ön mindig csak Jézusról beszél. Mit adott önnek ez a Jézus?” Azt feleltem: „Olyan sokat, hogy holnap reggelig sem tudnám előszámlálni

De a legfontosabbat egy rövid mondatban összefoglalhatom: megbocsátotta minden bűnöm.” És ezt meg is teheti, mert a keresztfán helyettem elhordozta a büntetést és ítéletet.

Teljes bűnbocsánat és teljes békesség Istennel létezik-e valami ennél nagyobb? És mindegyikünk megkaphatja mindezt már ebben a pillanatban, ha el akarja hinni, hogy az Úr Jézus érte is meghalt és feltámadott. A golgotai kereszt belekialtja a szívébe: „Megbocsáttattak a bűneid!”

A szív azonban oly nehezen képes ezt megérteni. Hasonlítunk a tékozló fiúhoz. Amikor megtért, elhatározta, hogy ezt mondja apjának: „Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek, tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy.” És ezt is csak félelemmel tudta kimondani. Mit is érezhetett, amikor apja átölelte, új ruhákba öltöztette és gyűrűt húzott a kezére!

Teljes bűnbocsánat a legnagyobb bűnös számára is Jézus Krisztus vére által – ez az evangélium, az örömhír.

Most azonban az önigaz emberről kell beszélünk: az idősebb fivéréről. Ő mindebből – semmit sem ért. A „kegyelem” számára megvetendő szó. Ő nem tart rá igényt. És miért nem? Azért, mert úgy gondolja: nincs szüksége rá.

És most valami egészen komoly dolgot kell mondanom: aki nem tart igényt a kegyelemre, annak nem kell elfogadnia! Isten senkire nem lenyiseríti rá a kegyelmet. Csak éppen – min-

denkinek tudnia kell, hogy ezzel mit utasít el magától. Minden ember számára eljön az óra – talán a halálakor, de biztosan halála után Isten ítéletében –, amikor egyszerre csak rádöbben: én is bűnös vagyok. Semmire nincs nagyobb szükségem, mint kegyelemre. De – a visszautasított kegyelem nem tér vissza többé. Aki nem tart igényt Isten kegyelmére Jézusban, annak hordoznia kell Isten *ítéletét*.

Ha a példázatbeli idősebb fiú most itt volna, felcsattanna, és sokak nevében így szólna: „Micsoda beszéd ez! Nekem nincs szükségem kegyelemre, mert én nem vagyok bűnös.” Én pedig válaszként elmesélném neki: Katalin, orosz cárnőnek volt egy Potemkin nevű minisztere. A cárnő nagy összegeket utaltatott ki neki, hogy parasztelepüléseket létesítsen. Ő azonban a pénzt elszikkasztotta. Egy nap a cárnő meg kívánta tekinteni a településeket. Ekkor a miniszter nagyon gyorsan a cárnő útjának mentén falunak látszó kullissákat építtetett. Amikor a cárnő elhaladt arra, az út mentén mindenütt háztetőket és templomtornyokat látott. Csakhogy mindez – kartonpapírból készült.

Az öngaz ember vélt erényeiből ilyen „Potemkin-falvakat” épít Isten számára. De gondoljátok, hogy ezek kibírják majd az utolsó ítélet tüzeit? „Mindenki lássa meg, hogyan él, mindenki lássa meg, milyen marad...” – mondja Goethe. – Én mindenesetre a kegyelem országában szeretnék maradni!

Távol maradj, amikor a bűnösök hazatérnek

„És amikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot.” Ünnepet ültek, mert hazatért a tékozló fiú. A „zene” szó görög eredetűje „szünfónia”, ami azt jelenti: összhang. Az valóban a legtökéletesebb szünfónia, a legszebb összhang, amikor a mennyben az angyalok örövendeznek egy bűnbánó bűnös megtérésén, és a megtért bűnös szívében minden hang együtt zeng ebben a magasztaló énekben:

Nagy irgalomban részesedtem,
Én elveszett, érdemtelen.
Csodálom ezt, hisz gögös szívem
Vakon nem vágyott rá sosem.
De most mindegyre zeng dalom:
Légy áldva drága irgalom!

Mily csodás szünfónia! Az idősebb fiú azonban felreáll, előhív egy szolgát, akitől gúnyosan és mergesen kérdi: „Mit történik itt?”

Mind a mai napig hangzik a szünfónia, amikor a mai tékozló fiak megtalálják az Úr Jézus kegyelmét, és hazatérnek. És mind a mai napig fordul az öngazak: „Mi történik itt?”

Nagyszerű emberek ezek az öngazak! De én nem követem tanácsukat. A Bibliának igaza van: hanyzlik nekik az, ami a legjobb.

ISTEN ÉRTÉKMÉRŐI

Előhívott egy szolgát, és megtudakolta tőle, hogy mi történik itt. Mire a szolga így felelt: a testvéred jött meg, és apád levágatta a házott borjút, mivel egészségben visszakarta őt. Lukács 15,26-27

Aki figyelmesen olvassa a Bibliát, sajátos fölfedezést tehet: azokat a dolgokat, amelyeket mi rendkívül fontosnak tartunk, a Biblia jelentéktelenként kezeli. Viszont eseményeket, amelyek a világ számára jelentéktelennek tűnnek, Isten Igéje nagyon fontosnak tart.

Lássunk erre egy példát: Kr. e. a 2. évezredben Egyiptom hatalmának tetőpontján állt. Erről a hatalmas birodalomról és magas kultúrájáról tanúskodnak a piramisok, a templomok óriási romjai és az ásatások eredményei. A Biblia nagyvonalúan átsiklik a világtörténelem e fontos darabján. Viszont részletesen tudósít arról, hogy az idő tájt egy házaspár, Amrám és Jókebed hitben elrejtette a kicsiny gyermekét, Mózeset, a király gyilkos indulata elől – olyan esemény, amelyet a világ egyáltalán nem tartott fontosnak.

Vagy egy másik példa: micsoda esemény volt, amikor a római világbirodalom előállott Augustus császár uralma alatt! A Biblia azonban Augustus nevét mindössze egyetlen mellékmondatban említi. Ezzel szemben egész fejezetet szentel annak az eseménynek, hogy egy istállóban egy Jézus

nevű gyermek született – olyan tény ez, amelyről a világ egyáltalán nem vett tudomást.

Nyilván úgy kell tehát lennie, hogy a világtörténető nagy eseményeket Isten nem tartja még említésre sem méltónak, míg azokat a történeteket, amelyeket a világ figyelembe sem vesz, a mennyei világ rendkívül jelentősnek tartja.

Ezen elgondolkoztam, és fölmerült bennem a kérdés: mit tart a mennyei világ fontos eseménynek?

Milyen választ ad erre az igénk?

Képzeljük magunk elé a történeteket. Az idősebb fiú éppen hazatér a mezőről. Fogalma sincs arról, ami közben otthon végbement. Mikor közeledik a házhoz, meghallja az ünnepség zaját: a zenét és a táncot. Meghökken: mi lehet ez? Ez a hangos örvendezés? Apámat talán polgármesterré választották? Vagy valami nagy örökség jutott ránk? Vagy az ország egyik fejedelme jött látogatóba? Ugyan, mi történhetett, hogy a szülői ház ilyen nagy izgalomba jött?!

Előhív egy szolgát, és megkérdi, mi történt. És akkor kapja a nem várt választ: „A testvéred jött meg, és apád levágatta a házott borjút, mivel egészségben visszakarta őt.”

Ez volt tehát az, amely az egész szülői házat felhívta a sodrából: hazajött a tékozló fiú.

Nos, ez a történet példázat. Értelmeznünk kell: az atyai ház az egész mennyei világ, angya-

laival, hatalmasságaival, kérubokkal és szeráfokkal, de mindenek fölött a háromegey Istennel. Mi hozza ezt az örömteli izgalmat a mennyei világba? – kérdezzük mi is az idősebb fiúval. Mit tart a mennyei világ fontos eseménynek? A válasz az: ha egy tékozló gyermek hazatér. Ugyanazt a választ kapjuk itt, amelyet az Úr Jézus ugyanebben a fejezetben más helyen kétszer is elmond: „Mondom nektek, hogy ugyanígy nagyobb öröm lesz a mennyben egyetlen megtérő bűnösön, mint kilencvenkilenc igaz miatt, akinek nincs szüksége megtérésre” (Lk 15,7.10).

Hatalmas események töltik meg a világot. De jelentőségük mulandó. A rohanó időben elveszítik fontosságukat. Az örökkévalóságban csak az az egyetlen dolog fontos, hogy az ember megtér:

Szerető otthonába,
az ürességből a bőségbe,
a látszatból a valóságba,
hazugságból igazságba,
sötétségből világosságba,
halálból életre,
a világból a mennyek országába.

Mivel *egyetlen* lélek megtérésének a mennyben oly nagy jelentősége van, ezért meg kell itt állnunk és meg kell kérdeznünk:

Mit jelent hát egy ilyen „megtérés”?

Szeretném ezt néhány oldalról megvilágítani. Amikor a középkorban valaki idegenbe költözött, azt mondták: „Nyomorúságba megy.” Akkor a „nyomorúság” szónak kettős jelentése volt: „idegen” és „siralom”. Az „idegen” szó egyúttal azt is jelentette: „nyomorúság”.

Ameddig az ember az Úr Jézustól távol él, idegenben él. „Nyomorúságban.” Lehet, hogy tekintélyes állásod lesz a világban, lehet, hogy vagyont szerzel – nyomorúságban vagy. Talán felőrlöd magad a hűséges kötelességteljesítés közben, talán haladsz az idővel, és modern ember vagy – mégis nyomorúságban vagy. Meglehet, hogy az emberek dicsérnek, és időnként boldognak és elégedettnek érzed magad – mégis nyomorúságban vagy. És lehetsz minden lében kanál, állandó nyugtalansággal kell megtöltened szegény életedet, bűnt bűnre kell halmoznod, csak hogy honvágytól beteg lelkiismereted hangos jajszavát elnémítsad.

Vannak, akiknek egy napon elégük van a nyomorúságból: „Meg akarok térni Istenhez, az élet forrásához” – mondják. Igen, de hol van Isten? Schol másutt, mint az Úr Jézusban. Nos, akkor gyérünk hozzá! Boldog az az idő, amikor valaki így tud szólni: „Lelkem Megváltója, Jézus, kebleden nyugossz Te meg!” És itt maradhat az ember mindörökre. Ezért otthon ez! Itt vége a nyomorúságnak.

Most szeretném egy másik oldaláról megmutatni, mit jelent az ilyen megtérés. Igénkben azt mondja a szolga. „Apád levágatta a hízott borjút.” Borjúhús! Összefut a nyál a szánkban, amikor halljuk. Mit jelenthetett ez a kiéhezett tékozló fiúnak! Hiszen nemrég megette volna a disznók eledelét is, és abból sem kapott. Most pedig – hízott borjút! Az éhségből a bőségbe jutott.

Aki az Úr Jézustól távol él, borzalmasan szenved az éhség – a lelki éhség miatt. Újság, mozi, rádió, tévé, napi események – nos, igen! De ha ezekből akar élni a szellem, akkor bizony éhezni fog. És amikor látom az emberek tömegét a mozik előtt kígyózni, amikor látom, hogy milyen mohón hallgatják a „legújabb” híreket, nos, akkor szinte hallom, ahogy a lelkük sír az éhségtől. E világ legnemesebb dolgai sem „hízott borjak”, hanem a legjobb esetben is csak híg, nagyon híg levesek.

De barátaim! Ha az ember az Úr Jézushoz és az Ő Igéjéhez fordul, akkor megelevenedik. „Aki megtalálta az Úr Jézust, az csendes és elégedett.” Ő maga mondja: „Én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt, bőségben éljenek” (Jn 10,10). Már a prófétán keresztül is Ő maga szól: „Minek adnátok pénzt azért, ami nem kenyér. Hallgasatok csak rám, és jó ételt fogtok enni, élvezni fogjátok a kövér falatokat” (Ézs 55,2).

Még a harmadik oldalról is meg akarom mutatni, mit jelent az ilyen hazatérés. A szolga azt

mondja az idősebb fivérnek: „A testvéred jött meg, és apád levágatta a hízott borjút, mivel egészségben visszakarta őt.” Ezzel nem azt akarta mondani, hogy a tékozló fiú egészségben és sértetlenül élte át tévelygésének idejét, hanem azt: a tékozló fiú halálos beteg volt, de most meggyógyult apja szeretetétől.

Az ember Jézus Krisztus nélkül tehát beteg. Mégpedig halálosan beteg. Lázás állapotban él. Delíriumban és kábulatban. Rögeszméi vannak önmagáról, Istenről, a halálról és Isten ítéletéről. És a végén örök halál várja.

A tékozló fiú meggyógyult. Most már világosan és józanul látja önmagát, elveszett állapotát, a világot, amilyen az valójában, és mindennek fölött apja szeretetét. Így van az az ember, aki megtér az Úr Jézushoz, az, aki meggyógyult halálos betegségéből. „Az Ő sebei árán gyógyultunk meg” (Ézs 53,5). És a hathatós orvosságot így hívják: „bűnbocsánat”.

De térjünk vissza a témához!

Mindez csak az örökkévalóság mennyei világában fontos: hogy az ember megtérjen nyomorúságából az atyai házba, az éhínségből a bőségbe, a halálos betegségből az életbe. Ezért végül azt kérdezem:

Számodra is fontos ez?

Mindez neked magadnak fontos-e mindennek fölött? A második világháborúban megrendítő

élményem volt. Találkoztam egy katonával, aki a keleti frontról jött haza szabadságra. Három kitüntetése volt, köztük egy 1. osztályú vaskezeszt. Hallatlanul nagy dolgot teljesített. Megráztam a kezét, és azt mondtam: „Gratulálok, hogy ezt a keresztet hordod.” Mire ez a katonának halkán válaszolt: „Szívem mélyén egyedül Jézus Krisztus neve és keresztje világít éjjel és nappal. Ezért vagyok boldog...” Látjátok, ennek a katonának isteni, mennyei érzülete volt. Számára a megtérése és üdvössége fontosabb volt bármi másnál. Mi is így vagyunk vele? Mert akkor közel vagyunk az isteni gondolkodáshoz. Így értette az Úr Jézus is. Mikor tanítványai beszámoltak neki sikereikről, azt mondta nekik: „Ne annak örüljete..., inkább annak örüljete, hogy a nevetek fel van írva a mennyben” (Lk 10,20).

És másokra nézve úgy vagyunk-e, hogy számunkra legfontosabb a bűnösök megmentése? Ó, az Úr Jézus Krisztus Gyülekezete! Ne szóródjék szét figyelmetek sokfelé! Inkább tartsunk az énekszerzővel:

A Te sebeidet, a Te szeretetedet,
mellyel megszerezted üdvösségünket,
értünk könyörgő hűségés szívedet,
dicsérjük mindenkinek!

AZ ÖNIGAZ EMBER

Ekkor az megharagudott, és nem akart bemenni.

Lukács 15,28a

Amikor az Úr Jézus elmondta a „tékozló fiú” történetét, körülötte bő, keleti köntösbe öltözött emberek álltak. Ezek az emberek még semmit sem tudtak a rádióról, se a repülőgépekről. A motor éppoly ismeretlen volt előttük, mint Max Planck kvantumelmélete.

Milyen nagyot változott a világ, amióta az Úr Jézus elmondta ezt a történetet! Hát van-e még egyáltalán értelme annak, hogy a „tékozló fiú”-ról szóló régi történetet vizsgáljuk? Beleillik-e ez még korunkba? Ó, igen! Beleillik! A Biblia soha nem avul el. Mert két olyan tárggyal foglalkozik, amelyek sohasem változnak, amelyek az idők változásával is mindig ugyanazok maradnak: ti. az élő Istennel és az emberi szívvel. Ezek a rádió, az autó, a repülőgép és a sajtó ellenére pontosan ugyanazok, mint az Úr Jézus idejében.

Ma is vannak „tékozló gyermekek”, akik hazatérnek a kegyelem országába. És ma is létezik „idősebb testvér”, öngaz ember. Most még egyszerűen vele foglalkozunk.

A kegyelem – fölizgatja őt

„Az idősebb fiú pedig a mezőn volt.” Íme, a derék, öngaz és meg nem tört ember képe. Közeledik a házhoz, hallja az ünneplő ujjongást, odahív egy szolgát, és megkérdezi tőle, mi történik. És hallja a kegyelemről szóló üzenetet.

És akkor azt gondolná az ember, hogy ő is velük örvendezik. Talán még azt is megérténénk, ha vállat vonna, és azt gondolná: semmi közöm ahhoz, amit apám csinál. De nem: „Ekkor az megharagudott.”

Tulajdonképpen miért? Nem tudom. Csak azt tudom, hogy ez így van. Bizony, a mai napig így van, hogy a kegyelemről szóló evangélium egyenesen fölizgatja az öngaz embereket. Éppen a mi korunkban indult el a harag áradata a kegyelem „csontlágnyító” tanítása ellen. Könyvekből, újságcikkekből, szónoklatokból halljuk az „idősebb testvér” haragját a „bűnbakelmélet” ellen, ahogy manapság a Megváltó helyettes szenvedését nevezik.

Talán a te szíved is csatlakozik az idősebb testvérhez, és lázadzik az üzenet ellen, hogy csak a bűnbánó és a megkegyelmezett bűnös jut a mennybe?

Az idősebb fivér haragja nem tudja leállítani a kegyelem ünneplését. Szegény, öngaz ember! Nem tudod megakadályozni sem azt, hogy a megtört szívek bűnbánatot tartsanak, sem pedig

azt, hogy Megváltójuk kegyelmesen kitárt karjai közé meneküljenek.

És mégis Isten ellensége

A természeti ember öngaz. És mi mindnyájan magunkon viseljük ezt az öngazságot. Az egyik ember erényeire és érdemeire büszke. Van, aki rózsaszínű fényben látja magát, és úgy gondolja, hogy Istennél mindezzel nyilván kedvező fogadtatásra talál.

Az idősebb fiú is azt mondta apjának (29. v.): „Látod, hány esztendeje szolgállok neked, soha nem szegtem meg parancsodat.” Ma mintha ezt mondaná: „Helyesen cselekszem, és senkitől sem félek.”

Ekkor szeretnék ennek az embernek a szavába vágni, és azt mondani: „Rendben van! Nagyszemű fickó vagy! Csak éppen most kívül állsz és haragszol. Hát nem veszed észre, hogy apád ellensége vagy – éppen olyan, sőt, még dühösebb ellensége, mint öcséd, amikor eltávozott a világból? S mivel apád ellensége lettél, ezért éppúgy rá vagy utalva a kegyelemre, mint a testvéred.”

Ez az, amit igénk oly nyomatékosan hangsúlyoz és kiemel. A derék, öngaz ember éppúgy Isten ellensége, mint a leggonoszabb ateista, vagy a legnagyobb bűnös. Akárcik vagyunk is – cíványes ránk nézve, amit Pál mond: „Mindenki vétkezett, és híjával van az Isten dicsőségének” (Róm 3,23). Mindnyájan kegyelemre szorulunk.

Hadd szemléltessem ezt is egy történettel. Oroszországból jött szabadságos katona mondta el a furcsa történetet. Ott egy harci egységnek telefon-összeköttetést kellett létesítenie a parancsnoksággal. A vezetéket magányos erdőrészen vették keresztül. Nos, egy éjszaka partizánok jöttek, titokban elvágták a kábelt, és egy másikhoz kötötték. Ott a drót végén egy németül jól beszélő orosz ült. Így azután a harci egység a parancsokat az ellenségtől kapta, anélkül, hogy sejtelve lett volna erről.

Hát nem ilyen az ember helyzete a bűneset óta? Az a bűnös ember, aki rossz lelkiismerettel vétkezik, legalább tudja: az ősellenség irányította. Az önigaz ember azonban nem tudja, hogy az ellenség irányítja őt. Azt hiszi, hogy minden a legnagyobb rendben van. Pedig az ördög irányítása alatt áll.

Ez csak akkor jön rendbe, ha a kegyelem területére jutunk; ha az Isten Fia „megváltja életünket a sírtól” és „szeretettel és irgalommal koronáz meg” minket (Zsolt 103,4).

Nem akar a kegyelem országába kerülni

„Nem akart bemenni.” Ott állt most ez az ember az ajtó előtt. Bent öröm, élet és boldogság várna, ének és zene. De ő ott áll – mint egy fatuskó. Az ember szeretne lökni rajta egyet, és azt mondani neki: „Menj már be!” Így szeretnék én is némelyeken lökni egyet, és azt mondani:

„Menj már be! Üdvözítőd vár reád! Istennek az Ő Fiában megjelent szeretete rád vár! Menj már be az életbe, az örömbbe, a kegyelem országába!”

De ő *nem akart* bemenni! Ő, ez a gonosz akart! Az egyik ember azt mondja: „Nem tudom elhinni, ami a Bibliában meg van írva.” A másik: „Tudományos képzettségem nem engedi.” A harmadik: „Hivatásommal és társadalmi helyzetemmel nem fér össze.” Milyen sok ürügyet talál az ember, hogy ezt a „*nem akarom*”-ot szépen kifejezze.

Ott állt az Úr Jézus a hegy tetején. Előtte feküdt a nap ragyogásában a csodálatos Jeruzsálem. És ekkor Isten Fia könnyekben tört ki: „Jeruzsálem, Jeruzsálem... hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, ahogyan a tyúk szárnya alá gyűjti csibéit, de ti nem akartátok!” (Mt 23,37).

Fölöttünk is így sírjon az Úr Jézus? Nem? Nos, akkor menj be belső szobádba, és imádkozzál:

Ó vonj Atyám Fiadhoz engem,
Hogy Szent Fiad is hozzád elvigyen,
S míg jóvoltodat áldva zengem,
Keblem hajlékod legyen,
Add békességed ízét érzeni,
És dicséreted vígan zengeni!

AZ ATYA KÉRLEL

De az apja kijött, és kérlette.

Lukács 15,28b

A Hóreb hegye mögötti lakatlan szteppén – így mondja el a Biblia – ült egy magányos pásztor és legeltette nyáját. Ezt a pásztort Mózesnek hívták. Egykor királyokkal társalgott, és nagy tervei voltak. De minden összeomlott, fel kellett adnia pompás életmódját, és idegenbe kellett menekülnie. És most magányos lett, akinek kedvenc tartózkodási helye a csendes pusztaság.

Egyszer csak hirtelen... Meglátott egy csipkebokrot, amely tűzben égett, és mégsem hamvadt el. „Odamegyek – mondta –, és megnézem ezt a nagy csodát, miért nem ég el a csipkebokor.”

De ahogy közelebb ment, nyilvánvalóvá lett, hogy az Úr akart vele itt találkozni. És megszólította egy hang: „Mózes! Mózes! Ő pedig így felelt: Itt vagyok! Isten ekkor azt mondta: Ne jöjj közelebb! Oldd le sarudat a lábadról, mert szent föld az a hely, ahol állasz” (2Móz 3,2-5).

Ez a történet járt az eszemben, amikor a mai íge magyarázatára készültem. Mert erről az ígéről is el lehet mondani: „Szent föld ez!” A történet, amelyet már oly rég tárgyalunk, itt éri el csúcspontját. Elénk tárul Isten szeretetének teljes kijelentése az Úr Jézusban.

Azt, hogy Isten a *megtört* szíveket szereti, láttuk a tékozló fiúnál. És nem győztük csodálni ezt a

szeretetet. Ma azonban egy még ennél is rendkívülőbb dologról hallunk, arról, hogy Ő még a kemény, öngaz szíveket is szereti.

A félbeszakadt ünnep

A tékozló fiú hazaérkezett nagy nyomorúságából. Apja szeretettel fogadta, sőt, nagy örömnepséget rendezett. Egyszer csak egy küldönc lépett a terembe. Valamit súgott az apa fülébe. Vajon miféle üzenetet hozhatott? „Kint van az idősebb fiad, haragszik rád és az öccsére, és nem akar bejönni.” Ekkor az apa felállt...

Amikor az Úr Jézus ezt elmondta, pontosan ez történt. Kikből állt hallgatósága? Nézzük meg még egyszer a fejezet elejét: „A vámszedők és a bűnösök mindnyájan igyekeztek Jézushoz... A farizeusok és az írástudók pedig így zúgolódtak: „Ez bűnösöket fogad magához, és együtt eszik velük” (Lk 15,1-2). Itt tékozló fiak gyülekeztek Jézus köré. És az Úr Jézusnál megtapasztalták: nála nyugalmat találnak a szegény, megfáradt szívek.

Az örömnepet azonban félbeszakította a farizeusok zúgolódása. És ekkor mondta el az Úr Jézus történetünket. Beszélt a tékozló fiúról, aki nyomorúságba jutott. Ezek mi vagyunk – gondolták a vámszedők. És az Úr Jézus elmondta, hogyan tért haza a tékozló fiú, és hogyan vallotta meg: „Vétkeztem.” Igen, így volt! – gondolták Jézus körül a bűnösök, nekünk is meg kellett

vallanunk bűneinket. És Krisztus Jézus beszélt az apa kitárt karjáról. A te karjaid ezek – gondolták a bűnösök, és boldogan néztek Jézusra. – És az Úr Jézus beszélt az idősebb testvéréről. Ahá! – gondolták a farizeusok, ezek mi vagyunk. És az Úr Jézus elmondta azt is, hogy az idősebb fiú megharagudott. *Mi is!* – gondolták a farizeusok. Azután az Úr Jézus elmondta, hogy ezt jelentették az apának. „És akkor az apa felállt. A zene elhallgatott. És mindnyájan lélegzet-visszafojtva figyeltek. És az apa kiment, és...” és „összeszidta fiát” – egészítették ki magukban a farizeusok. És most majd összeszid bennünket is – gondolták. Az Úr Jézus azonban így folytatja: „De az apa kijött és – *kérlette őt*”. És rátekintett ellenségeire. És azok tudták, most kérelek bennünket is, hogy jöjjünk be a kegyelem országába. Minket kérelek – minket, az ellenségeit. Vajon ez át- meg átjárta-e őket?

A félbeszakadt ünnep állapotát minden igazi keresztyén ismeri. Szeretnének ujjongani megtapasztalt üdvösségük miatt. De nem lehetnek egészen boldogok, mert még fivéreik és nővéreik kívül állnak – a kegyelem országának ajtaja előtt. És az Üdvözítőnek ki kell mennie hozzájuk – és az övéinek is ki kell menniük hozzájuk, és kérlelni és hívogatni őket: „Jertek az Üdvözítőhöz...”

Nem lehet addig békeesség,
amíg szeretete nem győz,

amíg az egész földkerekség
nem fekszik lábai előtt!

A kimenetel

„De az apja kijött...”

Milyen sok vallás van ezen a földön! Éppúgy nem tudjuk megszámlálni, mint az égen a csillagokat. És megértem azokat, akik mérgesen azt mondják: „Melyik lehet a valódi? Nem tudok eligazodni köztük, és már egyáltalán nem hiszek semmit!”

Megmondom: Egyik sem az igazi! Egyik sem! Mert mindegyik vallásban az ember keresi Istent. De senki sem találhatja meg Őt, hiszen „megközelíthetetlen világosságban lakik” (1Tim 6,16).

Az ember nem keresheti Istent. De az igazság és az evangélium az, hogy Isten keres minket az Úr Jézus Krisztus által. Ez a Biblia üzenete, amely véget vet az ember minden vallásos törekvésének: „Isten keres téged, te elveszett ember!”

„De az apja kijött.” Itt az Úr Jézus önmagáról beszél. Igen, Ő kiment. Elhagyta a mennyek országát, és kiment a hideg és gonosz világba, ahol halál, gyilkosság, gyűlölet, tisztátalanság és hazugság uralkodik – ahol az ördög az úr. Kiment, elhagyta istenfiúi méltóságát, és szegény ember lett.

Milyen mélyre hajolt,
lássátok a csodát:

hogy elhagyta Isten a mennyei honát,
micsoda szeretet:
gyermekké lett Isten,
bűnünk hordozója:
értünk történt minden!

Kétszer jött ki az apa a példázatban: egyszer, hogy bevigye gonosz fiát, másodszor, hogy bekérlelje a jó fiút. Mennyit kell fáradoznia az Üdvözítőnek gonoszokkal és jókkal, bűnösökkel és kegyesekkel, összetörtekkel és öniságakkal, csüggedtekkel és büszkékkal!

És az Úr Jézus még mindig „kijön”, hogy hívogassa az embereket a kegyelem országába. Innen van a világ titokzatos nyugtalansága: az Úr Jézus nem hagyja nyugodni az embereket. Keresi őket. Felkutatja őket. Vonz és hív. Miért? Mert Ő jobban tudja, mint mi, milyen borzalmas örökre elveszni.

A kérés

„...és kérlette.”

Tökéletlen emberi nyelven (amellyel már annyi ostobaságot mondtam), szavakkal, amelyeket a hétköznapiakban használok, hogyan tudnám elmagyarázni azt a hallatlanul nagy dolgot, amiről itt az Úr Jézus beszél? Ott álltak a farizeusok, ezek csak értettek a vallási dolgokhoz! És tudták, hogy az ember kérhet ezt-azt Istentől.

Itt azonban az Isten Fia hirdeti a nagyszerű üzenetet, hogy Isten kéri az embert. A Teremtő kéri a teremtményt, a Szent a szentségtelent. Az apa kéri a ostoba, öniság fiát. Üdvözítő kéri téged! Ő, aki a te bűneid miatt függött a kereszten; Ő, akit félnek a kérubok és szeráfok – Ő kéri minket.

Mire kéri?

A görög szövegben itt olyan szót olvashatunk, amely azt is jelenti: inteni, barátságosan és komolyan „rábeszélni”. Ugyanezzel a szóval még egyszer találkozunk az Újszövetségben: „Mintha Isten kérne általunk, ... kérünk: béküljete meg Istennel!”

Napjainkban gyakran hallom: „Olyan borzalmas dolgok történnek, és Isten mégis hallgat!” Nem! Ő egyáltalán nem hallgat! Kijön hozzánk, és kéri: „Béküljete meg Istennel!”

AZ ÚJONNAN NEM SZÜLETETT EMBER BESZÉDE

„Itt azonban ezt mondta az apjának: Látod, hány esztendője szolgállok neked, soha nem szegtem meg parancsodat, és te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy mulathassak barátaimmal.

Lukács 15,29

Csöndes éjszakai órában történt. A világ már aludt. S ekkor kopogtattak az Úr Jézusnál. Mikor Jézus ajtót nyitott, egy igen előkelő és tanult, amellet nagyon vallásos ember állt az ajtóban, Nikodémus. Félt nappal jönni ehhez a sokat vitatott Jézushoz. Ugyanakkor kíváncsi is volt. Új ismereteket akart szerezni az Úr Jézusnál.

Számomra fontos, hogy az Úr nem utasította el azzal: „Kedves Nikodémus, légy szíves nappal jönni!” Nem, hanem beengedte és ezzel azt is bizonyította, hogy Óhozza mindenkor lehet fordulni. Mindenesetre olyan dolgokat mondott, amelyek Nikodémust át- meg átjárták: „Nikodémus, neked nem új ismeretekre, hanem új életre, újonnan születésre van szükséged.”

Ez idegenül hangzott Nikodémus fülének. Később azonban megtapasztalta az újonnan születést.

És mi? Attól félek, hasonlítunk a példázatbeli idősebb fiúhoz, az újonnan nem született ember ösképehez. Az embert beszédjéről lehet megismerni. Az újonnan nem született embert is beszédjéről lehet megismerni. Az idősebb testvér is tart nekünk egy kis beszédet. Ma is pontosan így beszél az újonnan nem született ember. Lássuk közelebbről a beszédét.

„Látod, hány esztendeje szolgállok neked...”

Olvassuk el még egyszer a szöveget: „Ő azonban azt mondta az apjának: Látod, hány esztendeje szolgállok neked...” – Nem tűnik fel nektek, hogy itt hiányzik egy szócska. Ez az ember nem úgy szólítja meg apját, hogy „Atyám”. Az újonnan nem született ember nem mondja Istennek azt, hogy „Atyám”. Beszél „Úr Isten”-ről, „Isten”-ről, „sors”-ról, de az „Atya” szót nem tudja kimondani. Hogyan is tudná! „Atya” – ezt csak azok a gyermekek tudják kimondani, „akik Istentől születtek”. Akiket Isten Fia, Jézus az Atyához vonzott, akik Isten Igéje által születtek, azok mondják Istennek: „Atyám”!

De most hallgassuk csak, mit mond ez az idősebb testvér. Ezt mondja: „Hány esztendeje szolgállok neked...”. Igen, így beszél az újonnan nem született ember. Be tudja nyújtani Istennek a számlát, amelyben összeállítja és felsorolja érényeit, szorgalmát, kiválóságait és jó cselekedeteit. Üdvösségét arra alapozza, amit tesz és amit tett. Ezzel azonban valójában úgy jár, mint az egyszeri ember álmában, aki azt képzelte, hogy minden jó cselekedete egy-egy foka annak a létrának, amely a földről a mennybe visz. Egyszer azt álmodta, hogy meghalt. És fel akart menni a mennybe érdemeinek létráján. De amikor a létra legfelső fokára hágott, rémülten vette észre, hogy még messze, nagyon messze van a céljától. Ekkor megingott, lezuhant – és fölébredt.

„Hány esztendeje szolgállok neked” – mondja az újonnan nem született ember. Az újonnan született embernek más a beszéde. Tudjátok, mit mond? „Hány esztendeje szolgálsz nekem” – mondja Megváltójának. Az újonnan született ember nem arra építi üdvösségét, amit ő tett, hanem arra, amit az Úr tett érte. Olyan Üdvözítőnk van, aki ezt mondja magáról: „Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért” (Mt 20,28). Olyan Üdvözítőnk van, aki szolgált tanítványainak, és megmosta lábukat. Hogy szolgált nekem az én Üdvözítőm? Megmosott engem vérével. Sasszárnyakon hordozott. Ő, aki az én Uram, ezerféle módon szolgált nekem.

Tehát: az újonnan nem született ember ezt mondja: „Hány esztendeje szolgállok neked.” Az újonnan született pedig: „Öröktől fogva szolgálsz Te nekem.”

„Soha nem szegtem meg parancsodat”

Valóban ezt mondja. És még csak el sem pirul közben. Valóban hiszi is, amit mond. Elhiszitek-e, hogy ezen a világon létezik valahol olyan fiú, aki ezt mondhatná apjának: „Soha nem szegtem meg parancsodat”? Én nem hiszem.

De hát így beszél az újonnan nem született ember Istenével. Jól ismerjük ennek a mondatnak a változatait: „Soha nem szegtem meg parancsodat.” Azaz: „Senki nem mondhat rám

semmi rosszat.” Vagy: „Jelszavam: jót cselekszem, és nem félek senkitől.” Vagy: „Egykor majd vállalom Isten előtt mindazt, amit tettem.”

Tudjátok-e, hogy az ilyen beszéd a legnagyobb öncsalás? Nemrég utaltam arra, hogy milyen nagyot változott a világ azóta, hogy Jézus elmondta ezt a történetet. Mennyi mindent fölfedezett az ember! Feltárta a természet a maga titkait! Milyen nagy fölfedezések születtek a technika, a biológia, az orvostudomány terén! Csak egyvalamiben nem jutott az ember semmivel előbbre: tulajdon szívének ismeretében. Ugyanúgy hazudik ma is önmagának és Istennek, mint Jézus korában: „Soha nem szegtem meg parancsodat.”

Más az újonnan született ember! Dávid azt mondja: „Egyedül ellened vétkeztem!” (Zsolt 51,6). Mózes pedig: „Magad elé állítod bűneinket, titkolt vétkeinket orcád világossága elé” (Zsolt 90,8). Pál: „A bűnösök... között első vagyok én” (1Tim 1,15). János: „Ha azt mondjuk, nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg” (1Jn 1,8).

Jó néhány éve történt, hogy meglátogattam egy közel nyolcvanéves férfit. „Ő – mondta –, testileg már nagyon rosszul állok. Ha valaki ilyen öreg, nyugodtan meghalhat.” „Állj! – mondtam –, hogy valaki nyugodtan meghalhat-e, az nem az életkorától függ, hanem attól, hogy van-e Istennel békessége.” „Ezen a téren jól állok – vélte az öreg –, sohasem loptam, az Ő parancsait soha át nem hágtam. Mindig megtettem

kötelességemet...” Erre azt feleltem: „Ön tehát ezen a téren igen jól áll. Én csak fele olyan idős vagyok, mint ön. Lelkiismeretem azonban oly sok mindent elém tár, ami nem helyes, ezért boldog vagyok, hogy van Üdvözítőm.” Erre elgondolkodott. „Igen, igen, ha jól meggondolom, az én életemben sem volt minden úgy, ahogyan kellett volna.” És ezután – bűnvallás következett. És most már kereste – és megtalálta a bűnösök Megváltóját.

Tehát: az újonnan nem született ember azt mondja: „Soha nem szegtem meg parancsodat.” Az újonnan született pedig: „Bűnös vagyok – de megkegyelmezett bűnös.”

„Te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem...”

Ez az ember semmit nem lát, amit meg kellene köszönnie apjának. Amire vitte, és amiye van, azt önmagának köszöni. Igen, ez a természeti ember beszéde. Nincs megköszönni valója Istennek. Ha egészséges, akkor erőteljes természetének köszöni. Asztalhoz ül, kanalazza a levest, és nevetségesnek találná, ha valaki megkérdezné tőle, hálát adott-e már érte Istennek imádságában. Ha jól megy neki, akkor dicsekszik azzal, hogy milyen ügyes. Ha rosszul megy sora, csodálkozva kérdi, hogyan engedheti meg Isten. Nem, nincs mit megköszönnie Istennek.

Más az újonnan született ember! Nem fogy ki a hálaadásból. Tudja, hogy életét, egészségét, táplálékát és ruházatát mennyei Atyjának köszönheti. És hálát ad érte. Hálát ad a napsütésért és az esőért. Bizony, hálát ad még a megpróbáltatásokért is (Róm 5,3), mert tudja, hogy azok is üdvösségére válnak. És mindenekelőtt megköszöni, hogy Isten odaadta a Fiát. Hiszen vele együtt mindent megad nekünk: életet, békességet, bűnbocsánatot, reménységet, örök életet, örömet, vigaszt, erőt.

Az újonnan nem született ember azt mondja: „Sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem...”. Az újonnan született ember pedig: „Az Úr Jézusban mindent megadtál nekem.”

Hogyan beszélünk mi?

NYILVÁNVALÓVÁ LESZNEK A SZÍVEK

Amikor pedig megjött az a fiad, aki parázna nőekkel tékozolta el vagyondodat, levágattad neki a hizott borjút.
Lukács 15,30

Egy idős keresztyén férfi találkozott egyszer egy fiatalemberrel, aki hevesen panaszkodott életkörülményei miatt. Elviselhetetlennek mondta azokat. Az öreg megkérdezte: „Imádkoztál már, hogy Isten szabadítson meg belőlük?” „Nem –

mondta a fiatalember –, azt még nem tettem.”
„Nos, akkor tedd meg.”

Néhány hónap múlva ismét találkoztak. A fiatalember egészen meg volt változva. Az öreg megkérdezte: „Nos, megszabadultál életed súlyos körülményeitől?” „Nem – felelte az ifjú –, még bennük vagyok. De mégis segítséget kaptam. Időközben ugyanis megismertem tulajdon szívemet, és a Megváltónk szívét.”

Sajátos válasz! Szeretném azonban megmondani, hogy nagyon jó válasz! Akármilyen helyzetben vagytok is, akármilyen szükség szorongat titeket, akármilyen fájdalmak kínoznak – számunkra a valóságos segítségnek csak egyetlen útja van: meg kell ismernünk tulajdon szívünket és Megváltónk szívét. Ebben segít mai igénk.

Az idősebb fiú szíve

Előre megmondom, milyen célt akarok elérni. El akarom mondani, hogy az ember szíve gonosz, eladva a bűnnek. Oly gyakran hallom: „Hinni kell az emberek jóságában.” Erről Isten Igéje mit sem tud. Isten Igéje sokkal inkább azt mondja: „Ismerd meg szíved gonoszságát és romlottságát, lásd meg végre gonosz és elveszett állapotodat, és térj meg!”

Évekkel ezelőtt családlátogatásaim során be mentem egy lakásba, ahol nagyon ingerült fiatalemberrel találkoztam. „Kifelé” – kiáltotta, ahogy meglátott. „Nos, miért?” – kérdeztem. Er

re üvöltve folytatta: „Elvesztettem az emberiségbe vetett hitemet. Azt ön sem tudja nekem visszaadni.” „Keblemre, barátom!” – kiáltottam. „Összeillünk mi ketten! Én is már régen elvesztettem az emberiségbe vetett hitemet!” „Igazán? Pedig önnek kötelessége, hogy megtartsa azt!” „Nem!” Azután leültünk egymás mellé, és megmutattam neki, hogyan tárja fel a Biblia az ember elveszett és bűnös voltát, úgyszólván az ember valóban elveszíti az önmagába vetett hitét, és ehelyett megtalálja a jobb hitet az Úr Jézusban.

És most nézzük a példázatbeli idősebb fiút. Milyen vak önmagával szemben! Büszkén jelenti ki: „Látod, hány esztendeje szolgálok neked, soha nem szegtem meg parancsodat.” Ilyennek látja önmagát. De hogyan látja őt az Atya?

Először is tökéletesen szeretetlen embernek! Azt mondja a fiú: „Amikor pedig megjött ez a fiad...” – „Ez a fiad...”. Hát nem testvére volt neki? Mit jelentsen ez a jéghideg beszédmód! De mi vajon mások vagyunk? Az ember szíve oly szeretetlen, oly kőkemény, oly jéghideg.

És tovább! Hogyan is mondja ez az idősebb fiú? „Amikor megjött ez a fiad, aki parázna nővel pazarolta el vagyonedat...”. Az egész történetben idáig még sehol nem láttuk a tékozló fiú bűnét ilyen brutálisan, gyűlölködően kiemelve. Idáig mintegy csak utalás történt rá. De ez a fiú előhozta; ez az ember, aki teljesen vak saját bűnével szemben.

Ó igen, ilyenek vagyunk! Tulajdon égbekiáltó bűnünket nem akarjuk meglátni. De a mások bűnét – azt nagy élvezettel ecseteljük. Íme, ilyen az ítélkezés szelleme!

Azután a birtoklási vágy! Az idősebb fivér még csak meg tudta volna bocsátani a hetedik parancsolat megszegését. De hogy a pénzt is eltékozolta, azt nem. Mennyire megkötöz minket is ez az érzület, amely abban keresi boldogságát, amit halálunkkor úgyis itt kell hagynunk, s amely megveti az örök javakat.

Szerencsétlenség, ítélkezés, anyagias érzület – íme, a bukott ember jellemzői. De a legszomorúbbat még nem is mondtam: megvetjük azt, ami pedig egyedül képes megszabadítani minket, megvetjük Istennek Jézus Krisztusban megjelent kegyelmét. Megvetően mondja ez a fiú: „Ennek a te züllött fiadnak levágtad a hízott borjút.” S miközben az Úr Jézus ezt mondta, ránézett a farizeusokra, akiknek ajkán még ott volt a gúny: „Ez bűnösöket fogad magához, és együtt eszik velük.”

A természeti ember számára a kegyelem nemcsak unalmas, hanem megvetendő is.

Mi mindennek kell megtörténnie egy szívvel, amíg megismeri önmagát, bűneit, és ráéhezik Isten kegyelmére!

A fiatalabb fiú szíve

Egyenesen kínos, hogy erről beszélnem kell. De hát ez a helyzet: a kisebb fiú szívét itt világítja meg teljes fényvel az Ige: „...parázna nőkel tékozolta el a vagyonodat”. Íme, az a hatalom, amely fiatalok és öregek szívében egyaránt uralkodik és tombol: a paráznaság. Ezen a ponton korunk mindenestre túlhaladja Jézus példázatát. Mindkét fiú tudta, hogy a paráznaság bűn. Korunk ezt már nem ismeri el bűnnek. Ezen a téren szabad utat nyitott. És ezért kell nekem mint Isten Igéje hirdetőjének, Isten igazságát is hirdetnem. A nemi kapcsolat a házassághoz tartozik. A házasságon kívüli és előtti nemi kapcsolatot a Biblia paráznaságnak nevezi. És Isten Igéje komolyan figyelmeztet: „A paráznákat és házasságtörőket pedig ítéletével sújtja Isten” (Zsid 13,4). Azt hiszem, Isten nagyon sok keresztyén fiatal is meg fog ítélni. Bárcsak ezen a téren nagy változás következne be a szívekben!

Az Úr Jézus még azt is mondja: „Aki elbocsátja feleségét, és mást vesz el, házasságtörő, és aki terjétől elbocsátott asszonyt vesz el, szintén házasságtörő” (Lk 16,18). És most megismétlem: „A paráznákat és házasságtörőket pedig ítéletével sújtja az Isten.”

A fiatalabb fiú áttört minden akadályozó falat, és szabad utat engedett szenvedélyének. Ettől nagyon boldogtalan lett. És ma is így van, hogy éppen ez a bűn az, ami az embert nagyon bol-

dogtalanná teszi. De ez még nem vezet el a szív megváltozásához.

A tékozló fiú szívében csak akkor ment végbe változás, amikor fölismerte: vétkeztem. És ezt meg is vallotta apjának.

Éppen ezen a téren lett korunk szerfölkött bűnös. És Bálám bűne belopakodott Isten népébe. Nem akarunk mi is megtérni?

Térj meg! – erre kér az Isten
–, menekülj szeretetéhez!
Hidd el, más megoldás nincsen,
Ő az, aki veled érez!
Tárd ki szívedet előtte,
fájdalmadat modd el neki,
gyulladt sebed ne kendőzd be,
a gyógyírt csak Ő ismeri!
Egyetlen út az Ő szívéhez:
nincs más teendő, meg kell térned!

Az Atya szíve

Félelmetes dolog bepillantani az emberi szívből! És aki csak a maga szívét ismeri, az kétségbe esik. De – milyen drága dolog egy pillantást vetni Isten, az Úr Jézus szívébe!

Az idősebb fiú szemrehányást akar tenni apjának. És mégis – a kegyelem dicsősége: „Amikor pedig megjött ez a fiad... levágattad neki a hízott borjút.” Fejezetünk elején a farizeusok is szemrehányást tesznek az Üdvözítőnek, és ezt mondják:

„Ez bűnösöket fogad magához.” Igen, ezt teszi, és hála legyen érte! Sőt, nemcsak magához fogadja őket, hanem megfizetett minden bűnükért, minden büntetést elhordozott a kereszter. Megtisztítja és szabaddá teszi őket, és meghívja örökké tartó ünnepi lakomára.

Milyen szíve van a mi Megváltónknak! Anyuira ismer minket, hogy nem talál bennünk semmi szeretetre méltót. És mégis – szíve minden vágya, hogy hozzá jöjjünk.

Befejezésül azonban hadd figyelmeztessék: egy megátalkodott bűnös, akit Isten ítéletére figyelmeztettek, egyszer így gúnyolódott: „Istennek meg kell bocsátania, hisz ez a mestersége” Nem, nem így van! Istennek egyáltalán nem kell megbocsátania. Istennek az Úr Jézusban megjelent kegyelme csak azok előtt tárul fel, akik Őt félik, akik az igazságból valók, és akik megtérnek. Az ilyeneknek valóban akadálytalanul nyitva áll.

DÖNTÉS ELŐTT ÁLLÓ EMBER

Ő azonban ezt mondta neki: Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. Lukács 15,1

Megrendítő képet tár itt elénk a Biblia:

Ott kívül van a nagyvilág, amelyben a tékozló fiú boldogtalanná lett; a világ, ahogyan ma ismerjük, képmutató, csábító, tele csalárdsággal

és boldogtalansággal. És itt az atyai ház. Vigadozás és ének hangzik, mert hazatért a tékozló fiú: Jézus Krisztus Gyülekezetének éneke.

E két világ között áll egy ember: az idősebb fiú.

Idáig magától értetődően az atyai házhoz tartozott. De most egyszerre minden megváltozott. Az atyai ház már nem ízlik neki többé. És ott áll, mereven, zárkózottan, és mégis ingadozva. Szíve mélyén a kiáltás: „Hagyd ott az apát! Mit akarsz még nála?” Egy másik hang azonban óva inti.

Egy ember döntés előtt! Sokan hasonlítanak hozzá! Valakinek borzalmas nehezét kellett átélnie. És most lázad: „Ha Isten ezt tette velem, én szakítok vele.” Vagy egy másikat teljes erővel csalogat a világ gyönyörűsége: „Hát ne azt tegyem én is, mint a többiek? Ezek mind már régis-rég szakítottak Isten rendjével.”

Úgy áll az ember döntés előtt, mint az idősebb fiú. De ekkor az apa odalép hozzá. És amit neki mond, mindazoknak mondja, akik el akarják hagyni Őt.

„Fiam...”

Ezzel a szóval emlékeztet minket az Úr Jézus arra, hogy voltaképpen kié vagyunk jog szerint. „Fiam”. Igen, az Úrnak joga van ránk. És aki otthagyja Őt, az az egész életét valami félelmetes jogtiprásra építi.

Istennek, Jézus Krisztusnak joga van ránk. Mégpedig kettős alapon: először is Ő teremtett, Ő hívott életre minket. Ő ad nekünk életet és lehetet. Ezért az övéi vagyunk. Másodszor, megvásárolt minket. A legdrágább árat fizette: a vérét ontotta értünk. „Áron vétettetek meg” – mondja Isten Igéje (1Kor 7,23). Ezért egyedül neki van joga, hogy ránk tegye kezét, és azt mondja: „Enyém vagy.”

Van egy kis gyermekdal. Arról szól, milyen az, amikor egy kisgyermek önállósítja magát, és elmegy hazulról: „És a kis Jancsika elment egyedül a nagy világba...”. Ó, de hány ilyen kis „Jancsika” van manapság, akik oly magabiztosan – és nevetségesen otthagyják Üdvözítőjüket.

Ez a dolog azonban tragikus. Ézsaiás próféta panaszkodott egyszer, és én vele panaszkodom: „Az ökör ismeri gazdáját, a szamár is urának jászlát, de ...népem nem ért meg engem” (Ézs 1,3). Ezzel azt fejezi ki Isten Igéje, hogy az az ember, aki az Úr Jézusnak hátat fordít, ostobább, mint az ökör és a szamár.

Az elfutott szamár hamarosan új gazdára talál. És a Jézus Krisztus nélkül élő ember is talál más urakat. Erről sok mindent lehetne elmondani. Csak körül kell néznetek, és bőségesen találkoztok szemléltető anyagot.

„Fiam” – mondja az apa. Az eredeti görög szövegben itt egy nagyon gyöngéd szó található, amely tulajdonképpen azt jelenti: „gyermekem”. Az Úr Jézus gyöngéden teszi rá az imádkozó en-

berre az átvert kezét, és azt mondja neki: „Isten gyermeke vagy. Ezt nem vitathatod! Ezért mondj rá boldogan igent!”

„Te mindig velem vagy...”

Ezzel az apa emlékezteti idősebb fiát az elmúlt időkre. Mintha azt mondaná: „Nézd, a te öcséd nem volt mindig velem. És milyen nyomorult, boldogtalan és bűnös lett ennek következtében. De te mindig velem voltál.” És ezzel emlékezteti fiát mindarra, ami volt, az apai házban eltöltött szép órákra. Mennyi öröm és békesség volt akkor!

Aki az Úr Jézust el akarja hagyni, annak tisztában kell lennie azzal, mit hagy maga mögött. – Talán hívó édesanyád volt. Emlékszel-e még, hogy megnyugodott kicsiny szíved, amikor együtt énekeltek: „Jézus Krisztus báránykája vagyok, ezért szívem örömtől ragyog, hogy ilyen jó pásztorom van...”. Ezt a „Jó Pásztort” akarod hát elhagyni, és magadnak akarod megkeresni a „legelődet”? Éhen halsz majd a világ pusztaságában.

Emlékszel még talán, amikor ezt énekelted: „Mondjatok akármit, Jézusé vagyok, bűn, világ nem csábít, véle maradok”? Hogyan dobogott ifjú szíved. És akkor őszintén így is gondoltad. És ez most már nem érvényes?

Talán tagja voltál egy keresztyén ifjúsági körnek. Milyen szép volt, amikor együtt énekeltek

az Úr Jézusról szóló énekeket! És érezted, hogy egyedül Jézus Krisztus teheti boldoggá és vidámmá az ifjúságot.

És amikor bajban voltál, gondok terheltek, akkor tudtad, hogy hová siethetsz segítségért. Ismerted a Mestert, aki segíteni tud. Megkönnyebbült a szíved, amikor hozzá siettél!

Hát nem kell-e megvallanunk, hogy életünk legjobb és legboldogabb órái azok voltak, amelyek az Úr Jézussal együtt töltöttünk.

„Fiam, te mindig velem vagy...” – mondja az apa. És akár folytathatná is a kérdést: „...és most mindent el akarsz hagyni? Mindez nem jelent többé számodra semmit? Tudod-e, hogy mit kapsz érte cserébe?”

Igen, mit kapunk Jézusért cserébe? Megmondom neked. Azt kapod cserébe, hogy az Úr Jézus most már így szól hozzád: „Most már *soha* többé *nem* vagy velem!” Az örökkévalóságban Jézus Krisztus nélkül! Az örökkévalóságban távol tőle! Az örökkévalóságban Istentől távol, tőle eltaszítva! Ez a pokol!

Ó, bárcsak mindazok, akik az Úr Jézusnak hátat akarnak fordítani, tisztán látnák, hogy miről van szó: üdvösség vagy kárhozat. Aki ezt világon látja, az elmondja Ászáffal: „De én mindig veled leszek, mert Te fogod jobb kezemet” (Zsolt 73,23).

„...és mindenem a tied”

Ott áll az apa az idősebb fia előtt, és az apa azt mondja: – Panaszkodszt, hogy nem kaptál egy kecskegidát sem, hogy barátaiddal mulass. Ó, fi-am, tisztán rajtad múlt. Nem érezted igazán otthon magad. Hiszen csak el kellett volna venned. Mert ami az enyém, az a tied is.”

Sokan vannak, akik azért hagyják el az Úr Jézust, mert úgy vélik, nem kaptak tőle semmit. Ha nálunk is ez a helyzet, ez tisztán rajtunk múlik. Akkor mi sem voltunk *igazán* Jézus Krisztussal együtt.

Lásd meg, mit kínál nekünk az Isten Fia: „Ami az enyém, az a tied is.” Ez az Ige még egyszer előfordul a Bibliában. Akkor azt mondja az Úr Jézus Istennek: „Ami az enyém, az mind a tied, és ami a tied, az az enyém” (Jn 17,10). Tehát: Isten teljes gazdagsága Isten Fiáé. És most nekünk mondja: „Ami az enyém, az mind a tied!”

Aki ezt hitben elfogadja, az úgyszólván Isten örököse lesz. Ez az evangélium. A Biblia gyakran mondja, hogy Krisztus által Isten gyermekei és örökösei leszünk.

Sok mindent elmondhatnék, hogy milyen gazdaggá válunk ezáltal. Ezzel sohasem lennék kész. Csak annyit szeretnék mondani: A mártírok jól tudták, miért mennek inkább a halálba, sem hogy Isten gyermekeinek örök gazdagságáról lemondjanak.

Mindenki szeresse, amit akar,
Én Jézus Krisztust szeretem, Ó a céloom.

MEGHÍVÁS AZ ÖRÖMRE

Vigadnod és örülnöd kellene. Lukács 15,32a

Ismeritek azt a megrendítő leírást, amelyet a Biblia ad Mózes 2. könyvében a törvényadásról? Ott áll az ószövetségi gyülekezet a Sínai-hegy körül. Sok nap óta látják már a hatalmas, szakadékoktól meghasogatott, magányosan álló hegy-óriást. Most azonban ezerszeresen félelmetesebb látványt nyújt. Az egész hegy füstölög. Sötét felhő borítja be. És a felhőből mennydörgés hallatszik, rettenetes villámok cikáznak. Az egész hegy reng. És akkor erős kürtzengés hangzik fel. A Biblia így mondja: „...mert szállt rá tűzben az Úr” (2Móz 19,18). A nép megrettenve hátrál, és tiszteletteljes távolban marad. De Mózes felmegy a felhőbe. És azután Isten elmondja az Ő parancsolatát: „Ezt tedd, ezt ne tedd...”

Ez az isteni szó hangzik felénk is igénkből. De – milyen barátságos és kedves, milyen kegyelmes és vidám ez a „kell” az Újszövetségben! „Vigadnod és örülnöd kellene.” Ugye barátságos parancsolat. Lássuk közelebbről.

Istenünk leleplezi a szívét

Isten jót akar nekünk. Szeretné, ha vigadnánk és örülnénk. És ha nem vigadunk és örülünk, akkor erről nem Isten tehet.

Isten a javunkat akarja. A Biblia az öröm könyve. Amikor Isten az embert teremtette, neki adta a gyönyörű Éden-kertet. És legelső parancsa így szólt az emberhez: „A kert minden fájáról szabadon ehetsz” (1Móz 2,16). Örömet és jólétet adott nekik.

Nem Isten tehet arról, hogy jött a bűneset, hogy az ember elszakadt Istentől; hogy az ördög befolyást nyert az ember fölött; hogy bevonult a világba a bűn, a szenvedés és a halál. Nem, erről nem Isten tehet. Ő jót akart nekünk.

És még ma is jót akar nekünk, egy bukott világ gyermekeinek. Isten Igéje szinte minden lapján azt hirdeti: Isten célja, hogy vigadjunk és örüljünk.

A világ emberei nem hiszik ezt. Istenünket sötét, komor Istennek tartják. Gyermekeiről pedig azt mondják, hogy „keserűek” – „savanyúak”. Evangéliumát nyomasztó dolognak tartják, amelyben megfullad minden életöröm.

Kevéssé ismerik ezek a Bibliát! Hiszen már az Ószövetségben is meg van írva: „Úgy örülnek színed előtt, mint aratáskor szoktak örülni, ahogyan vigadnak, ha zsákmányt osztanak” (Ézs 9,2). Az Újszövetségben pedig halljuk az angyalok örömeinek; halljuk, ahogy Pál felszólít:

„Örüljete az Úrban mindenkor!” (Fil 4,4. És pillantást vethetünk az új világba, amelyben Isten „letöröl minden könnyet a szemükről” (Jel 21,4). A Biblia az örömről szóló könyv.

Mindenesetre ez nem olyan felszínes öröm, mint amilyent a világ szeret. Olyan, mint ez elrejtett kincs, amelyet fel kell kutatni. Az emberek pedig az olyan örömet szeretik, amelyet gyorsan meg lehet vásárolni, akár a mozijegyet. Aztán – olyan is az!

Az az öröm, amelyet Isten számunkra elgondolt, egészen más. Ahhoz az örömhöz, amelyet a tanítványok Krisztus feltámadásakor átéltek, csak akkor jutottak, miután átérték a nagypénteket. Az Úrban való örömhöz és vigadozáshoz csak akkor jutunk el, ha előzőleg bűnbánattal Krisztus halálába adtuk magunkat. És az eljövendő világ öröméhez sok nyomorúságon át vezet az Úr. „Akik könnyezve vetettek, ujjongva aratnak majd” (Zsolt 126,5). De – Isten szándéka velünk, hogy vigadjunk és örüljünk.

Miért nem vigadunk és miért nem örülünk?

Ott áll az idősebb fiú apja előtt. Arca sötét. Nem, ő egyáltalán nem vigad és nem örül. És miért nem? Mivel ellenszegül az apa akaratának és szándékainak. És közülünk is sokan nem vigadnak és nem örülnek. És miért nem? Mivel ellenszegülnek az Atya akaratának és szándékainak.

Elmondok most egy kis történetet a finn Wrede Matild* bárónőről, aki oly sokak áldására lett. Egy napon csöngettek nála. Ajtót nyitott és az ajtó előtt ott állt egy cigányasszony, és felajánlotta a szolgálatait: jövendőt tud mondani. Wrede Matild bevitte a házba, és ételt tett elébe. Azután azt mondta neki: „Maga azért jött, hogy jósoljon nekem. De először én fogok jövendőt mondani.” Azután a cigányasszony szemébe nézve folytatta: „Látom, hogy magát Isten arra teremtette, sok jó képességgel, hogy derék ember váljék magából. Csakhogy most a legjobb úton van afelé, hogy tönkretegy az életét. Félrevezeti az embereket, lop, hazudik és csal. De elégedetlen önmagával, és állandó félelemben él. Nem így van?” A cigányasszony erre sírni kezdett, és azt mondta: „Így van!” És Wrede Matild megmutatta neki a megtérés útját, amely az életre vezet.

Ahogy Wrede Matild tudott, úgy én is tudok jövendőt mondani. Sokan vannak itt, akik gonosz utakon járnak, és olyan dolgokat tesznek, amelyek Istennek nem kedvesek. Lelkiismeretüket pedig elnémítják. Csakhogy rossz lelkiismerettel nem lehet vigadni és örülni.

És vannak itt olyanok is, akiket Isten rögös utakon vezet. Szívük pedig lázadozik az Úr el-

* Életrajza magyarul is megjelent „Fogyok angyala” címmel az Evangéliumi Kiadó gondozásában.

len, és vezetése ellen. Így sem lehet vigadni és örülni.

És vannak itt olyanok, mint az idősebb testvér. Ezeket már régóta hívogatja a Szent Szellem az Üdvözítőhöz a kegyelem országába. Ők azonban ellenszegülnek. Ezek az önigazságukban önteltek. Nem akarják Krisztus vérét. Márpedig aki ellenáll a Szent Szellem vonzásának, az nem tud vigadni és örülni.

Hogyan lehetünk vigadozók és örvendezők?

Példázatunk világos és egyértelmű választ ad erre: csakis Isten kegyelme által, amely megjelent Krisztusban a bűnösökért.

Vigadnunk és örülnünk kell, amikor látjuk, hogyan fogad be és változtat meg Istennek benne megjelent kegyelme egy elveszett, tékozló bűnöst.

Mennyivel inkább kell vigadnunk és örülnünk, ha önmagunkon tapasztaljuk ugyanezt. Minél idősebb leszek, annál inkább látom: sem a világ mulandó dolgai, sem a kötelesség hűség teljesítése nem vidámít meg igazán minket. Csak az ad nekünk örök örömet, amit egy szép vers így fejez ki:

Nagy irgalomban részesedtem,
Én elveszett érdemtelen.
Csodálom ezt, hisz gőgös szívem
Vakon nem vágyott rá sosem.

De most mindegyre zeng dalom:
Légy áldva, drága irgalom!

Ez az öröm megmarad még a legnagyobb szükségben, a halálban is.

Amikor a legutóbbi háborúban egy fiatal ismerősöm elesett, a parancsnoka megírta, mik voltak utolsó szavai: „Meghalni nem rossz. Szép dolog az Úr Jézussal járni az életben, és vele egynek lenni.” Istennek Jézusban megtapasztalt kegyelme megvidámít és megörvendeztet még halálunkban is.

TANULJUNK MEG HELYESEN LÁTNI

Ez a te testvéred meghalt és feltámadott.

Lukács 15,32b

Az Úr Jézus Betsaidába érkezett. Ott újra körülvették az emberek: kíváncsiak, segítséget kérők, gyógyulni vágyók. És a tömegben át egyszer csak elébe vittek egy vak férfit. „Uram, gyógyítsd meg!” És mindenki a nyakát nyújtogatta, egyesek a falak kiálló köveire álltak, hogy lássák a csodát. Bűvészmutatványt „belépődíj nélkül” – gondolták.

Az Üdvözítő azonban kézen fogta a vakot, és kivezette a faluból. Álmélkodva nézett utánuk a

tömeg, ahogyan mentek: a dicsőség Ura kézen fogta ezt a nyomorult, elesett embert, és kivezette a magányosságba.

Azután Jézus Krisztus mindkét kezét a vak szemére helyezte: „Látsz-e valamit?” – kérdezte az Úr. A vak fölnézett. Arca földerült. Már világosság derengett szeme előtt. Láta a csendes utat, amelyen jöttek, és amelynek végén ott tolongott a tömeg. De még csak homályosan látta őket. „Úgy látom az embereket, mintha fákat látnék, amint járkálnak” – felelte Jézus kérdésére. Ezzel azonban nem érte be az Úr. Helyesen lásson az ember! Ez az Ő akarata. Még egyszer rátette kezét a vak szemekre. És ekkor – ekkor már helyesen látott a férfi, látta ott az embereket, és látta a gyógyítóját, aki előtte állt (Mk 8,22-26).

Nekünk is helyesen kell látnunk. Ezt jelképelesen értem. Mai igénk nem más, mint kísérlet, hogy megtanítson bennünket helyesen látni.

Helyesen kell látnunk felebarátainkat

Gondoljuk még egyszer végig a helyzetet, amelyben az Ige elhangzott. Az idősebb fiú ott állt az atyai ház kapuja előtt. Arca sötét volt és bosszús. Szívében harag és megvetés tombolt öccsével szemben. „Ez a fickó egyre csak izgalmat okoz. Először egyszerűen lelép. Azután elveri minden pénzét. És most koldusként hazajön. És az öreg még ünnepélyt rendez tiszteletére!”

Azután a dühös fiú előtt megáll az apja. Félbeszakítja haragos gondolatmenetét. „Te! – mondja – hiszen ez a testvéred! És te nem is tudod, valójában milyen mély nyomorúságba került: halott volt. És azt sem sejtetted, hogy mi történt veled: megelevenedett!”

Így akar megtanítani minket is a Megváltó arra, hogy az embereket helyesen lássuk. Hiszen mi csak úgy látjuk őket, mint a vak, aki először azt mondta: „Úgy látom az embereket, mintha fákat látnék.” Mi embereket látunk, honfitársakat, bajtársakat, szomszédokat, barátokat, ellenségeket... „Bizony – mondja Jézus –, meg kellene látnod, hogy ezek mind testvéreid és nőtestvéreid. És úgy kellene őket látnod, hogy vérzik a szíved, amikor a halálban vannak, és ujjong, amikor megelevenednek.”

Kain ezt mondta: „Talán őrzője vagyok én a testvéremnek?” Így állunk mi mindnyájan. Kainok vagyunk. Találkoztam egyszer egy öreg férfival. „Hogy van?” – kérdeztem. Azt felelte: „Olyan magányos vagyok.” Pedig olyan házban élt, ahol rajta kívül még legalább ötvenen laktak. De senki nem vette észre, hogy ott él köztük egy magányos testvér.

Arra, hogy mennyire nem látjuk magunkat helyesen, akkor jöttem rá, amikor egy fiatal ember öngyilkos lett. És senki sem tudta, miért. Hiszen voltak szülei, barátai, lelkésze. Hát senki nem vette észre, milyen terhet hordoz titokban ez a fiatalember? Nem! Mindenki csak önmagá-

val törődött. Helyesen kell látnunk az embereket! Bárcsak megtanulnánk ezt! A vad Krisztusgyűlölő talán csak egy eltévedt fiú, aki nem találja a hazafelé vezető utat. Veszekedő szomszédod talán csak szeretetre vágyó ember, aki idáig mindenkiben csalódott.

„Ez a te testvéred” – mondja a példázatbeli apa. „Ha szeretnéd, akkor látnád, milyen nyomorúságban volt, és hogyan menekült meg.” – „Ha szeretnéd...” Csak az látja helyesen a másikat, akiben szeretet van.

Tudok egyvalakiről, aki mérhetetlenül szeret minket. És ezért egészen megért minket, és ismer bennünket a mélységben. Ez az Egyvalaki Jézus, Isten Fia, aki testvérünké lett.

Helyesen kell látnunk a világot

A tékozló fiú annak idején elindult a nagyvilágba. Ó, milyen szép is volt a világ! No, nem az a világ, amelyet Isten teremtett. Nem, az a világ, amelyet az ember alakított ki magának. Nem a felkelő nap pompája, ahogyan milliónyi harmatcsepp csillog. Nem a csöndes erdei tisztások, nem az érfélben levő búzamezők, amelyek fölött pacsirták énekeltek. Ugyan már! Mikor a tékozló fiú nekiindult a világnak, egészen más vonzotta: a világ, ahogyan körülöttünk látjuk, nagyvárosok, erotika, törzsasztalok, gyönyörűségek, mozi, emberek, újdonságok, kocsi-

mák. Milyen tarkán csillogott ez a világ! Milyen szép is volt!

Sohasem kérdezte meg apját, mi a véleménye erről a világról. De most meghallotta – ha ugyan odafigyelt – kérdés nélkül is: ez a tarka világ – sírverem. „Testvéred halott volt” – mondja az apa. Láttuk-e már a világot ilyen szempontból?

Milyen fontoskodók is az emberek a maguk újításaival. A legújabb divat! A legújabb frizura! És *a* sláger! És *a* film! És itt valami történt! És ott is! És hogy figyelik egymást! Hogy hajszojják a dicsőséget! És hogyan éheznek a kapcsolatokra! S közben az ellátás gondjai! És valaki valahol mindig csődbe kerül! Már aludni sincs idejük, olyan elevenek az emberek. Vasárnapról már szó sem lehet!

Hát nem eleven világ ez? És akkor jön Isten Igéje, mindezt félresöpri, és azt mondja: halottak, halottak bűneikben és vétkeikben és Istentől való távollétükben. Halott emberek, halottak Isten számára, halott cselekedetek által hajszojoltak: „Ez a te testvéred meghalt.”

A Biblia azt mondja: „Ne szeressétek a világot!” (1Jn 2,15). Mire jön a felháborodás: „Micsoda világtagadó könyv!” Mit feleljünk erre? Ezt: szegény világ! Senki sem szeret úgy téged, mint mi, keresztyének. Isten előtt közben is járunk érted. De lényeged nem tetszik nekünk! Az Úr Jézus megtanított minket, hogy ezt az úgynevezett világot helyesen lássuk. Aki megtanult helyesen látni, az helyesen érti meg az Igét: „Ne

szeressétek a világot.” Mert ugyan miként is szerethetnénk a halált és a halál lényegét, ha egyszer már ismerjük az életet? Ez az élet azonban a Fiúban van, aki Istennel kiengesztel minket.

Helyesen kell látnunk Isten erejét

Példázatunkban az apa elmondja azt a nagy változást, amely a tékozló fiúval végbement, mégpedig egyetlen hatalmas mondatban: „Meghalt és feltámadott.”

Ezt munkálja tehát az evangélium, amely Istennek Jézusban megjelent kegyelméről szól: feltámasztja a halottakat.

Ha a Biblia nyelvét meg akarjuk érteni, meg kell tanulnunk másként gondolkodni. Mi „halál”-nak nevezzük azt, ha valakinek megáll a szívverése. Ó, mondja Isten Igéje, ez a halál lényegtelen. Hiszen a világ embere már régen halott Isten számára. Ez csak az utolsó lépés az ítélet felé. És ha Isten megváltott gyermeke hal meg, az azt jelenti, hogy teljesen elnyeri az örök életet. – Mi tehát a „halál” a Biblia szerint? A halál a meg nem tért ember természetes állapota. Természettől fogva halottak vagyunk bűneinkben, vétkeinkben és értelmünk cselekedeteiben.

De azt mondja igénk: feltámadhatunk, mégpedig Istennek Krisztuban megjelent evangéliuma által. Ez az evangélium a legerősebb hatalom. Pál azt mondja: „Nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten ereje az” (Róm 1,16). A görög

szövegben így olvassuk: „Isten dűnámisza”. Ugyanaz a szó az, mint a „dinamit”. A világnak olyan dinamitja van, amellyel ölni tud. Nekünk olyan dinamitunk van, amely feltámaszt.

Bárcsak helyesen értenénk az evangéliumot! Talán van otthon Biblia a könyvespolcon; szép fekete kötésben, aranymetszéssel! És azt gondoljuk: régimódi, de tiszteletre méltó könyv. Jó válástankönyv a gyermekek számára, és vigasztalás könyve az aggok számára. Micsoda tévedés! Ez dinamit, amely a kemény, halott szíveket feltámasztja, úgyhogy a szentekkel együtt éneklük:

Jézus Krisztus az életem,
osztályrészem, nyereségem,
ezért Őt dicsérem,
most és örökké.

VALÓSÁGOS NYOMOR ÉS VALÓSÁGOS SEGÍTSÉG

Elveszett és megtaláltatott.

Lukács 15,32c

A Bibliában megragadó történetet olvashatunk Saul királyról. Ezt az embert az a gondolat gyötörte, hogy Dávid, a pásztor, a trónjára tör. És egész élete gyötrődéssé lett. Fáradságos hadjáratokat vezetett, hogy Dávidot felkutassa a barlangokban és a pusztában, és elfogja. Ha valaki

megkérdezte volna: „Saul, miért vagy olyan elgyötört és ideges? Mi az oka ennek?” – akkor sóhajtott volna, és azt felelte volna: „Az én nyomorúságomat Dávidnak hívják.”

S ebben a bibliai elbeszélésben az a legmegrendítőbb, hogy Dávid semmi rosszat nem akart tenni Saullal. Saul nyomorúságának egészen más, sokkal mélyebb oka volt: Isten elvetette őt. Elveszítette otthonát az élő Istenben. De ezt, az ő valóságos nyomorúságát nem látta.

Nem hasonlít-e sok ember Saulhoz? Sóhajtoznak ilyen meg olyan bajuk miatt. Panaszkodnak erre meg arra a nyomorúságukra. De valóságos nyomorúságukat nem látják. És a valóságos segítséget nem ismerik.

A valóságos nyomorúság: a lélek hontalansága

Igénkben az apa még egyszer összefoglalja *egyetlen* mondatban tékozló fiának élettörténetét: „Elveszett és megtaláltatott.”

Foglalkozzunk először ennek a történetnek az első felével. „Elveszett...”

Amikor a tékozló fiú nagy garral otthagyta az apját, akkor még nem fogta fel, mit jelent számára ez a lépés: hontalan volt. Az első időkben ezt még nem látta, hiszen igen tekintélyes vagyont kapott apjától. Amíg abból tartott, addig áltathatta magát valóságos helyzetét illetően.

De azután eltékozolta a vagyont. És eljött a nap, amikor ráébredt: hontalan vagyok. Jött az

este, közeledett az éjszaka. Mindenki sietett haza. A madarak elrejtöztek fészükben. A tékozló fiú azonban ott állt a kihalt utcán: „Én nem mehetek haza. Nincs már otthonom.”

Azután jött a tél, goromba szelek fújtak. Az emberek a lámpa körül ültek meleg otthonukban. A tékozló fiú azonban kívül állt, didergett és átélte, mit jelent az ének: „Kárognak a varjak, csapatostól surrognak szárnyaik, jaj annak, akinek nincs otthona, hiszen nemsokára havazik.”

Íme, a hontalanná lett lélek képe. Lelkünk otthona az Istennel való békesség. És Istennel békességet egyedül az Úr Jézus által kapunk, mert Ő halála által bűnbocsánatot szerzett nekünk, és megigazított Isten előtt. Ezért elmondhatjuk: a léleknek egyedül az Üdvözítőnél van igazi otthona. És aki nem tudja Jézust Urának és Üdvözítőjének nevezni, az valóban hontalan.

Félelmetes ez a belső hontalanság azoknál az embereknél és népeknél, akik elvetik maguktól az evangéliumot. Ezek pontosan úgy járnak, mint a tékozló fiú. Eleinte nem veszik észre, hiszen tart még a vagyomból, amit az atyai házból hoztak. Még van emléküik Istenről és az Ő szeretetéről. Még ismerik Isten parancsolatait, és van fogalmuk a keresztyén családi életről és életvitelről. De azután minden elmúlik, és nyilvánvalóvá lesz a lélek hontalansága.

Milyen sok a hontalan lélek! Közöttünk is. A Jézus Krisztus nélkül élő ember kiszolgáltatott a

belső hontalanságnak. „Nem mehetek haza...” – ez a mi tulajdonképpeni nyomorúságunk.

A valóságos segítség: a hazatérés

Láttatok-e már valaha olyan embert, aki maradéktalanul boldog? Sokáig kell keresgelnünk, míg ilyet találunk. Mindenkinek megvan a maga baja. És mindenki másutt keresi a segítséget.

Az egyik azt mondja: „Segítene rajtam, ha több pénzem lenne.” A másik: „...ha egészen egészséges lennék.” A harmadik: „Semmi bajom nem lenne, ha más munkám volna.” És így tovább.

Valóban azt gondoljátok, hogy mindezeknek a kívánságoknak a beteljesülése boldoggá tenné minket? Ő nem! Alighogy egyik oldalon segítséget kapnánk, máris jönnek az új nehézségek, bajok és kívánságok.

Csak *egyetlen* valóságos segítség létezik számunkra: ha hontalan lelkünk hazatalál. „Elvesztett, és megtaláltatott.” Így beszéli el az apa fiának történetét. „Megtaláltatott.” Ez történik tehát, amikor egy hontalan lélek hazatér.

Megindító levelet kaptam egy fiatal katonától. Emlékeztetett arra, amikor 1938-ban mint szerencsétlen, bűnben megkötözött ember jött hozzám. Azután így folytatta: „Milyen boldoggá lettem, amikor másfél évi lelki harc után végre megtalálhattam Jézus Krisztusban az Üdvözítőt, azaz jobban mondva: Ő talált meg engem,

és tulajdonává lehettem. Ettől kezdve megtapasztalhattam: „Hála az Istennek, aki a diadalt adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által!” (1Kor 15,57).

1931-ben történt. Nagy utazást tettem Amerikában. Sok érdekes dolgot éltem át. De világosan előttem van még az az óra, amikor végre újra itthon voltam, és Bremerhavenből Brémába utaztam. A vonaton nagy volt a zsúfoltság és a hőség. De mit számított ez, hiszen otthon voltam, a hazámban. Minden fának, minden kicsiny kertnek külön örültem. És a beszéd! Az emberek azt a nyelvet beszélték, amit értettem és szerettem!

Van valami nagyszerű a hazatérésben. Erről sokat beszélhetnének azok, akik háború után visszatértek otthonukba. De milyen igazán nagyszerű az, amikor a hontalan lélek hazatér az Úr Jézushoz, az Üdvözítőhöz, a Megváltóhoz! Az egész világ nem tud semmi ehhez hasonló értéket nyújtani. „Nem kell kívül maradnom, nem, Jézus bebocsátott.”

Az igazi segítő: Jézus Krisztus

Az imént kissé változtattam a szöveget. Valójában itt nem azt olvassuk: „Elveszett és hazatért”, hanem azt: „Elveszett és megtaláltatott.” És csak ez adja meg a dolog helyes megvilágítását.

Elveszettek voltunk és hontalanságunk oly nagy, hogy egyáltalán senki nincs köztünk, aki

önmagától meg tud fordulni, és keresni képes az atyai házat. Hiszen az előző sor ezt így fejezi ki: a természeti ember „halott”.

De Isten Jézus Krisztus által törődik velünk. Utánunk jön, keres, és kegyelemben magához fogad.

„Elveszett és megtaláltatott” – és ez azóta van így, amióta itt van Ő, aki ezt a történetet elmondta: Jézus, az Isten Fia. Amióta meghalt a kereszten a bűnösökért, és feltámadt értünk a halottaiból, azóta lehetséges, hogy ez a történet a mi történetünk is legyen: „Elveszett és megtaláltatott.”

A HIÁNYZÓ BEJEZÉS

Ő azonban ezt mondta neki: ...vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott. Lukács 15,32

Van egy ismerősöm, aki nagyon szereti az érdekesítő, kalandos regényeket. De van egy komikus szokása. Mikor elolvasta az első tíz oldalt, akkor megnézi a könyv végét, hogyan fejeződik be a történet. Ha azután megállapítja, hogy minden jól végződik, a hős megmenekül, vagy a szerelmesek egymásé lesznek, akkor megnyugodva olvassa tovább az egészet.

Most képzeljük el, hogy egy ilyen ember első ízben kezdené el olvasni a „tékozló fiú” törté-

netét. Mennyire csodálkoznék! Sokáig kereshetné hiába a végét: ennek a történetnek ugyanis nincs befejezése. Hosszú ideje foglalkozunk vele vasárnapról vasárnapra. Sok sajtóságos és csodálatos dolgot fedeztünk fel benne. De a legkülönösebb számomra a hiányzó befejezés. Miért nem mondta az Úr Jézus végig ezt a történetet? Mit jelent a hiányzó befejezés?

Kérdést jelent a farizeusok számára

Az emberek már sokat törték a fejüket Jézus személyén. Többnyire sikertelenül. Mert az embereknek csak egy bizonyos csoportja tudja felfogni, valójában kicsoda Ő: azok, akiknek lelkiismerete nyugtalan, akik bűneik bocsánatára és Istennel való békességre vágyakoznak. Vagy másként kifejezve: akik üdvözülni akarnak. Azok felfogják: Jézus a bűnösök Megváltója.

Ez élesen tűnik ki a Lukács 15-ből. Azzal kezdődik: „A vámszedők és bűnösök mindnyájan igyekeztek Jézushoz, hogy hallgassák Őt.”

A bűnről, bűnbánatról és kegyelemről szóló evangélium mindenkor bosszantotta a bűnbánatra nem hajlandó, öngaz embereket. Így van ez ma is, és így volt ez akkor is. Ezért „zúgolódnak” a farizeusok, ahogy a fejezetet olvassuk: „Ez bűnösöket fogad magához és együtt eszik velük.”

Erre mondja nekik az Úr Jézus: „Mondok nektek egy történetet.” És beszélt az apáról, aki-

nek két fia volt. A fiatalabb elkérte magának az örökségét, elhagyta apját, és kiment a nagyvilágba. Ott eltékozolta vagyonát. S amikor már koldusszegény lett, ráadásul a bajára még éhínség is támadt. És a fiatalember a disznópásztorságnál kötött ki. De nagy nyomorúságában megtért, megvallotta bűnét, és apja nagy örömmel fogadta vissza. Mialatt Jézus mindezt elmondta, a vámszedők és bűnösök lélegzet-visszafojtva hallgatták. Ez a mi történetünk – bólogatnak. Igen! Minket befogadott!

Az Úr Jézus azonban folytatta: Itt van még az idősebb testvér. Ő megjött a mezőről, hallotta az örömujjongást és előhívott egy szolgát: „Mit jelentsen mindez?” Mikor megtudta, hogy öccse hazatért, megharagudott, és nem volt hajlandó bemenni az atyai házba. Erre apja kiment hozzá és kérlelte: Örülnöd és vigadnod kellene, mert a te testvéred meghalt és feltámadott...”

És itt az Úr Jézus félbehagyta a történetet. A farizeusok nyilván jól megértették Őt. Fölfogták, hogy az idősebb testvér képében róluk van szó. És azt is tudták: a történet végét most *nekünk* kell megírniuk. Mert most felénk hangzik a kérdés, be akarunk-e mi is menni a kegyelem országába – vagy pedig továbbra is kívül akarunk állni. – Nos, ők eltávoznak, és megválaszolatlanul hagyják a kérdést.

A kérdés nekünk szól

A festők nagyon gyakran megfestették és megrajzolták a tékozló fiú történetét. Dürernek van két megragadó rajza arról, ahogy a tékozló fiú a disznók között magába száll. Burnard, francia festő a hazatérő fiút festette meg. És ismerek egy másik képet tőle, amelyen az apát láthatjuk, ahogyan várja a fiát. Rembrandt egész sor nagyszerű képet alkotott ehhez a történethez. Csak azt találok különösnek, hogy egyetlen kép sem létezik az idősebb fiúról. Ha én festő lennék, ezt a képet festeném meg: ott áll az idősebb fiú büszkén, öngazultan és hajthatatlanul. Arcán az atyai házzal szemben ellenállás tükröződik, azzal a házzal szemben, amelyben a kegyelem uralkodik és a szeretet diadalmaskodik. Előtte áll az apja, kérlelve és telve végtelen szeretettel őiránta is.

Magunk előtt látjuk ezt a képet? Ha igen, akkor megértjük, miért nem akarta ezt egyetlen festő sem megfesteni. Azért, mert az idősebb fiúnak saját arcvonásait kellett volna adnia.

Mert amit ez a történet elmond, az minden lélek története, aki kapcsolatba kerül az evangéliummal. Itt az ajtó, a szoros kapu, amely az atyai házba vezet, a kegyelem országába, amelyben békesség és öröm uralkodik. És itt áll az Üdvözítő, aki hívogat és kérlel és figyelmeztet a szívekben: „Végre már követned kellene Üdvözítődet! Véget kellene vetned a pusztán

külsőleges keresztyénségednek! Végre meg kellene térned, és bizonyossá kellene lenned üdvösségedben.” Az ember sötét szíve azonban védekezik és lázadozik: „Hiszen így is igaz és jó vagyok. És ki tudja, milyen következményekkel járna, ha teljesen kiszolgáltatom magamat.”

Sokan így állnak az ajtó előtt, amely nyitva van számukra, és akik mégsem teszik meg azt az utolsó lépést.

Ezért nem mondta el az Úr Jézus ennek a történetnek a végét: neked magadnak kell éleddel megírnod annak végét. A hiányzó befejezéssel az Úr Jézus mindnyájunknak felteszi a kérdést: „És te hogyan viselkedel? Megteszed-e az utolsó lépést az atyai házba – vagy sem?”

Hogyan nyerte el végül mégis a befejezését ez a történet?

Tudjátok, mikor nyert végül mégis befejezést ez a történet? Akkor, amikor a farizeusok, az egész ószövetségi néppel együtt Pilátus palotája előtt álltak. Előttük, a Gabbata kövén állt Ő, aki nekik ezt a történetet elmondta, az a férfi, aki a példázatbeli apánál a közbenjáró: az Úr Jézus. Ott állt – töviskoronával a fején, megostorozva, vérrel borítottan.

Akkor írták meg a farizeusok a történet végét, amikor így kiáltottak: „Feszítsd meg!” Ez a vége! Az idősebb fiú keresztre feszítette a Közbenjárót.

Megrendítő! És aki még ezek után is hisz a világban és az emberekben, az bolond.

De – és most következik a nagy „DE”: az élő Isten még az emberek gonoszságát is arra használja fel, hogy általa az Ő országát építse. Így aztán Jézus Krisztus keresztyje nem azt jelentette, hogy „vége a dalnak”, hanem – mondhatom-e így? – „most kezdődik a dal”. Mert halála által lett az Úr Jézus út a mennyei Atyához, aki befogadja a tékozló fiaikat. Mivel elhordozta azok bűnét. Megszerezte számukra a megigazultság új ruháját. És mióta feltámadott, szüntelenül ki-nyújtja átszögezett kezeit a bűnösök felé, akik az üdvösséget keresik.

EVANGÉLIUMI Kiadó 1993-ban megjelent könyvei:

Elliot, E.: Magányosság
Ackermann, M.: Rocky
Bühne, W.: Harmadik hullám
Bühne, W.: Létre kárhozhatva
Spratt, G.: Már majdnem ott vagyunk?
Eareckson, Joni: Joni + Egy lépéssel tovább
Palmer, B.: Yoneko
Rouw, J.: Kórház, köszönöm neked!
Müller-Bohn, L.: SOS-Titanic; König, F.: Nincs olajod?
Liebi, R.: Rockzene + New Age
Liebi, R.: Bevezetés a négy evangéliumba
Seibel, A.: A Gyülekezet észrevétlen eltévelyítése
König, F.: Rólad van szó
Lukátsi V.: „Igen, Atyám!” (Ungár Aladár élete)
MacDonald, W.: Isten kegyelme
Schaeffer, F. A.: Ő létezik és nem hallgat
Lüscher, A.: Három kérdés
Legrand, F. L.: Levegőbe fogtok beszélni
Gitt, W.: Leggyakrabban feltett kérdések
Salamon, G.: Utolsó idők veszélyei a hívők számára
Gassmann, L.: Mégis van jövőnk
Scofield, C. I.: Magyarázó jegyzetek a Bibliához
Vorsatz, H.: Az öregség keresztyén arculata
Bitler, L.: „Vedd és olvasd”
Útmutató gyerekeknek
Fénysugarak minden napra

AZ EVANGÉLIUMI KIADÓ 1994-ben megjelent könyvei:

Apostol I.: János evangéliuma
Bäumer, U.: Csak a lelkedet akarjuk
Boddenberg, D.: Vezérfonal a Szentírás tanulmányozásához }
Henderson, W. G.: Megérted-e amit olvasol?
Bruce, F. F.: Az Újszövetség megbízhatósága
Gooding, D.: Lukács evangéliuma
Langhammer, J.: Bibliai üdvtörténet a modern Izráelben
Langhammer, J.: A Szentírás néhány igazságának rövid magyarázata
Little, P.: Tudd, hogy miért hiszel!
Schaude–Bormuth–Spurgeon: Hinni, tanítani, nevelni
Spurgeon, C. H.: Isten ígéreteinek tárháza (3. kiadás)
Bibliai nevek és fogalmak (2. kiadás)
Jézus Krisztus megtalált!
Rodney – egy cigányfiú története
Wunderlich, A.: Újszövetségemmel Szibériába
Treude, E.: Színes kövek az aranyvárosból
Sauer, E.: Isten, emberiség és örökkévalóság
Sauer, E.: A világmegváltás hajnalpírja
Kugler, E.: A Biblia – Isten csodája
Tímár László: Megtaláltam a Messiást
W. MacDonald: Krisztus és a Gyülekezet
Grant, M.: Ellenzélben
H. L.: A figyelő szív